ANUL IV. — Nr. 170. — 1 MAIU 1930. APARE JOI

REALITATEA ilustrată

Flori de Mai pentru cititori

(M. G. M.)

PREȚUL 10 LEI

REALITĂŢILE VIEŢII

Când te însori cu un medium

UN MARE *milionar din Stamford, mister Weeds, a făcut la o şedinţă spiritistă, cunoştinţa d-rei Lilian Lenor, o tânără americană, înzestrată cu o deosebită senzibilitate, care făceau dintr'însa un excelent medium. Milionarul i-a adresat câte-va întrebări, referitoare la chestiuni de bursă şi afaceri, iar d-ra Lilian i-a dat în transă răspunsuri excelente de pe urma cărora Weeds a realizat câştiguri însemnate. A avut de atunci încredere oarbă în facultăţile oculte ale Lilianei şi s'a gândit că n'ar fi rău să aibă o astfel de comoară, în casă la el. In consecinţă a cerut fata în căsătorie.*

La o şedinţă spiritistă intimă organizată de Lilian, părinţii lui Weeds au apărut şi au acordat consfinţirea căsătoriei proectate. Cununia a avut loc foarte curând după aceasta.

Devenind soţia milionarului, Lilian a afişat în sufragerie regulele speciale pentru viaţa lor casnică, scrise pe o placă de metal, cu mâna proprie a socrului ei, Mister Weeds senior, decedat cu vre-o patruzeci de ani în urmă. Această căsătorie spiritistă n'a durat însă mult. Intr'o bună zi, mister Weeds, n'a găsit pe Lilian în cuibul lor comun; soţia-medium dispăruse, împreună cu o mare sumă de bani. Aceşti bani i-au fost înmânaţi de mister Weeds, cu o zi înainte, urmând să fie cheltuiţi pentru construcţia unui grandios templu spiritist, conform voinţii exprimate de marile spirite, cu care Lilian, se afla în permanentă legătură.

Nepoata lui Weeds a intentat acum proces Lilianei; rezultatul e încă pendinte, deoarece pârâta a dispărut. Deocamdată rezultatul constă în acea, că pe viitor milionarii americani se vor feri de căsătorii spiritiste. Chiar dacă n'ar fi la mijloc considerente de ordin material, perspectiva de-a fi în permanentă legătură cu mama soacră defunctă, nu e de natură să încurajeze pe tinerii, hotărâţi să se însoare.

Haine de pomană

IN *definitiv, fiecare înţelege viaţa paradisiacă în felul lui. Iar dacă e adevărat, că mai uşor trece cămila prin gaura acului, decât bogatul în împărăţia cerului, atunci pe Samuel Andrews, milionarul recent decedat în America — realităţile vieţii se învârtesc şi ele în jurul banului — nu-l va ajuta mult faptul originalei clauze de binefacere din testament.*

Andrews hotărâse anume, ca toţi cei cari vor participa la înmormântarea lui, să capete câte o haină nouă.

Vă puteţi închipui de ce alaiu funebru a avut parte defunctul milionar! Cine nu vrea oare să se îmbrace de pomană? Iar perspectiva unui gheroc nou a îndemnat pe toţi locuitorii din San Francisco să însoţească la locaşul de veci pe generosul donator.

Pentru a face faţă cererilor, nu numai croitorii din San Francisco dar şi acei din oraşele înconjuratoare au trebuit să lucreze zi şi noapte, aşa că, de pe urma testamentului lui Andrews au profitat nu numai oamenii nevoiaşi dar şi artiştii-croitori.

Când îţi arunci norocul

UN NOROC, *care a venit pe neaşteptate-aşa cum de altfel e în obiceiul zeiţei Fortuna.*

Numai că această divinitate apare omenirei sub atâtea înfăţişări variate, încât uneori e greu s'o recunoşti. Treci nepăsător pe lângă ea, tocmai în clipa când ea e dispusă să ţi se dea cu totul ţie. Aşa s'a întâmplat unui deţinut din Colonia.

Lozul cel mare al loteriei Domului Coloniei, în valoare de 75.000 mărci (cca. 3.000.000 lei) a fost câştigat de numărul 97.289. Nu s'a găsit însă nimeni care să ridice suma. Cercetările au condus la rezultatul că proprietarul lozului se află într'o închisoare din Colonia, unde ispăşeşte o pedeapsă pentru furt. Soţia deţinutului ştia precis că bărbatul său a fost în posesiunea lozului şi drept dovadă a arătat un calendar vechiu, unde înscrisese numărul lozului, îndată după cumpărarea lui. Administraţia închisoarei a examinat bagajul prizonierului, dar n'a putut da de lozul buclucaş. Deţinutul afirmă că-şi aminteşte vag cum că a aruncat lozul, după o noapte de chef. Câştigul rămâne loteriei Domului Coloniei, deoarece el nu se achită decât la prezentarea lozului. E totuş posibil ca cineva să fi găsit lozul şi să se prezinte cu el loteriei.

Dragoste buclucaşe

AR TREBUI *să existe o dragoste mare de tot, care să înfrunte şi acest risc, dragoste, care să se manifesteze în chip mai puţin violent, ca acea a domnului Leo Wells din Omaha.*

Numitul domn era foarte amorezat de o tânără domnişoară, Grace Hertmann, şi deşi fata îl rugase în nenumărate rânduri să-şi tempereze manifestaţiile de dragoste, Leo dădea curs liber patimei sale, îmbrăţişându-şi logodnica cu atâta vehemenţă, încât într'un rând i-a frânt câteva coaste. D-ra Hertmann a dat în judecată pe intempestivul logodnic, cerându-i o despăgubire de 10.200 dolari.

Intr'adevăr o îmbrăţişare scumpă. Să fi fost oare din partea lui Leo o răsbunare întârziată pentru faptul, că Eva a fost creiată din coasta lui Adam? A adresat el oare, înainte de furtunoasa îmbrăţişare o apostrofă Creatorului, în felul acesta, misogin:

De n'ar fi fost să-i rupi o coastă
Pe Adam tu nu te supărai,
O Doamne! Dar fără nevastă
Adam trăia şi azi ca'n rai...

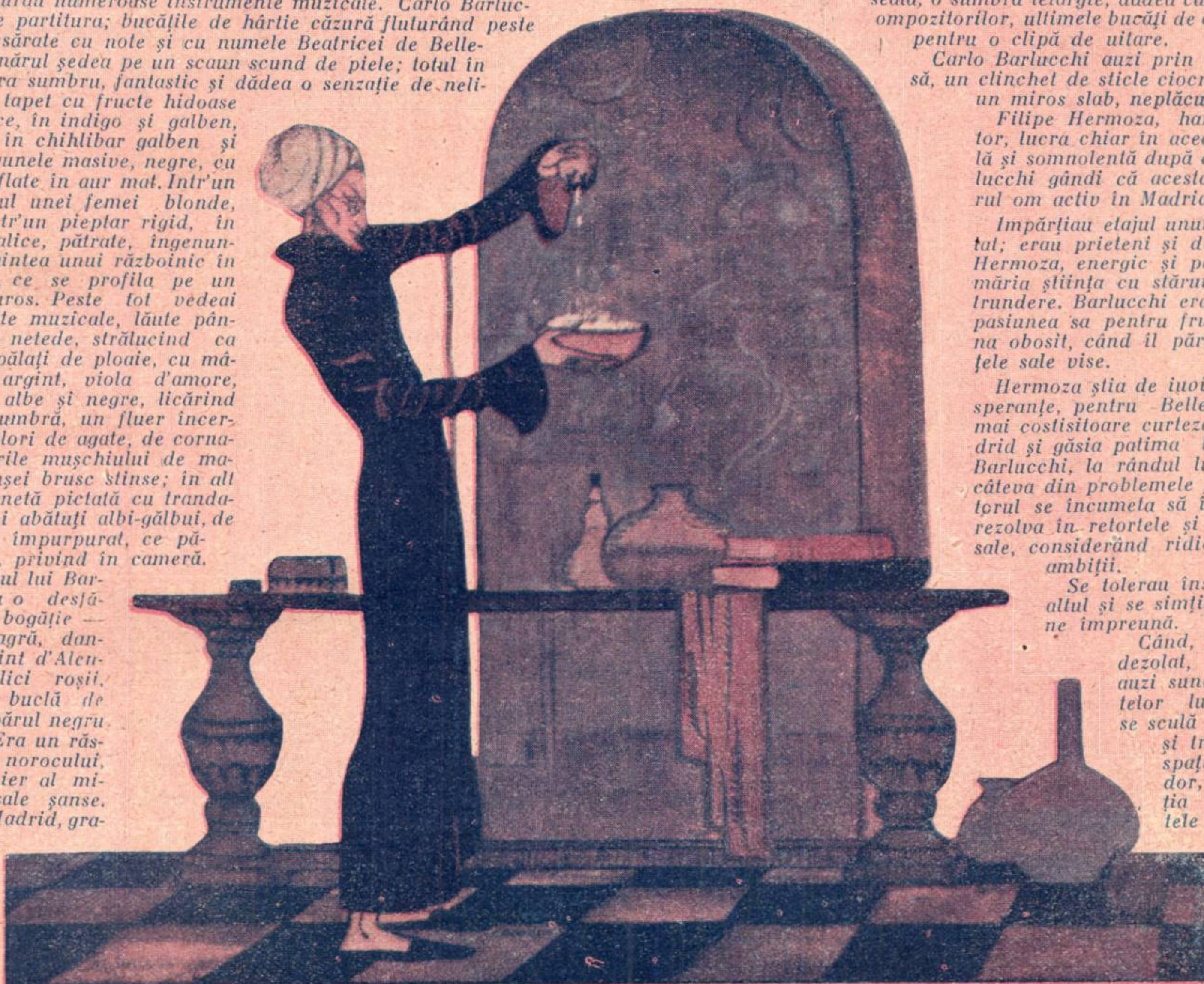
Capriciu

George R. Preedy.

Să suport cu îngăduială această lume, din moment ce nu cunosc o alta... Cum s'o fac?... De când Beatrix de Bellefonds mă tortură...

CARLO BARLUCCHI *scrise alene aceste cuvinte dealungul partiturei neisprăvite... privi alene pe fereastra ce nu oferia altceva, decât perspectiva unui acoperiş ornat şi a unei bucăţi de cer albastru, strălucitor. Incăperea era în umbră, puternica lumină a soarelui cădea de cealaltă parte a străzii; pe pereţii camerei, spânzurau numeroase instrumente muzicale. Carlo Barlucchi rupse partitura; bucăţile de hârtie căzură fluturând peste altele, presărate cu note şi cu numele Beatricei de Bellefonds. Tânărul şedea pe un scaun scund de piele; totul în cameră era sumbru, fantastic şi dădea o senzaţie de nelinişte; un tapet cu fructe hidoase şi gigantice, în indigo şi galben, un dulap în chihlibar galben şi negru, scaunele masive, negre, cu braţele suflate în aur mat. Intr'un colţ tabloul unei femei blonde, strânsă într'un pieptar rigid, în plăci metalice, pătrate, îngenunchiată înaintea unui războinic în zale roşii, ce se profila pe un fond neguros. Peste tot vedeai instrumente muzicale, lăute pântecoase şi netede, strălucind ca pepenii spălaţi de ploaie, cu mânere de argint, viola d'amore, cu dungi albe şi negre, licărind chiar în umbră, un fluer încercuit cu culori de agate, de cornalină, culorile muşchiului de mare, a cenuşei brusc stinse; în alt colţ o spinetă pictată cu trandafiri grei şi abătuţi albi-gălbui, de un azuriu împurpurat, ce păreau ochi, privind în cameră.*

Vestmântul lui Barlucchi era o desfăşurare de bogăţie — velură neagră, dantelă în point d'Alençon, panglici roşii, înguste, o buclă de topaz în părul negru şi bogat. Era un răsfăţat al norocului, un prizonier al minunatei sale şanse. Trăia în Madrid, graţie trândavilor Granzi.

In viaţa somnolentă a oraşului, plin de majestoase ruini, fiecare căuta o evadare în muzică, singura pasiune a nobilimei corupte şi blazate, era uitarea dată de muzică; regele vegetând atins de o nebunie incurabilă, la Alcazar, găsia o alinare în Farinelli trenţărosul cerşetor care cânta elegiac din fluerul său de abanos şi-şi îngrijea ulceraţiile, în umbra violetă a unei odăi ţixite de icoane.

Ţara era guvernată de aventurieri străini, în timp ce fiecare clasă a populaţiei, atinsă de o profundă oboseală, o sumbră letargie, dădea cântăreţilor şi ompozitorilor, ultimele bucăţi de aur mexican pentru o clipă de uitare.

Carlo Barlucchi auzi prin uşa deschisă, un clinchet de sticle ciocnite şi simţi un miros slab, neplăcut.

Filipe Hermoza, harnicul doctor, lucra chiar în această tropicală şi somnolentă după amiază. Barlucchi gândi că acesta era singurul om activ în Madrid.

Impărţiau etajul unui vechiu palat; erau prieteni şi de o vârstă. Hermoza, energic şi pasionat urmăria ştiinţa cu stăruinţă şi pătrundere. Barlucchi era obsedat de pasiunea sa pentru frumos, suspina obosit, când îl părăsiau măreţele sale vise.

Hermoza ştia de iubirea lui fără speranţe, pentru Bellefonds, cea mai costisitoare curtezană din Madrid şi găsia patima lui josnică. Barlucchi, la rândul lui, cunoştea câteva din problemele pe care doctorul se încumeta să încerce a le rezolva în retortele şi cuptoarele sale, considerând ridicule aceste ambiţii.

Se tolerau însă unul pe altul şi se simţiau chiar bine împreună.

Când, moleşit şi dezolat, Barlucchi auzi sunetul eprubetelor lui Hermoza, se sculă alene, căscă şi traversă apoi spaţiosul coridor, ce despărţia apartamentele sale de ale doctorului.

Pe aceste scări, susținute de balustrada aurită, mulți clienți, oameni tineri, fantome de femei frumoase și spectre de mândri cavaleri, se urcaseră implorând droguri, narcotice, muzică, leacuri pentru a-și face viața mai suportabilă.

Hermoza, primi pe Italian cu indiferență, continuându-și experiențele.

Era uscățiv, roșcat și pestruiat; purta papuci, halat negru, ochelari și un turban de pânză albă. Era tânăr și hotărât. Stătea în odaia din față, lângă o masă și turna dintr'o fiolă violetă, picături ce se precipitau în li-rt". chidul dintr'un vas de sticlă, dându-i o aparență lăptoasă.

O ușă în zid era deschisă și Barlucchi întrezări gâturile lunguețe ale retortelor, formele opace ale borcanelor și sticlelor, ușa portocalie și pătrată a cuptorului, aburi fini plutiau în calda atmosferă, odaia era sărăcăcios mobilată; câteva scaune uzate și un paravan discret.

— „Cât ești de l e n e ș! spuse Hermoza.

— „Sunt obosit de muzică! Alin pe toată lumea, afară de mine. Detest Spania, până și aerul e greu de trândăvie. Madridul e o rodie ce putrezește în deșert".

— „Totuș rămâi, pentrucă aci ai bani, desfătări și te ingrași, pe când la Neapole, ai fi trebuit să te bați cu alții, pentru un os.

— „De loc. La Neapole viața e liberă, activă, veselă, fiecare e voios, până și cerșetorii dansează.

— „Eh! Ești un trântor și pe urmă nici muzica ta nu e tocmai bună. Revii mereu asupra acelorași motive.

— „Nu-i asta tocmai ceeace vor ei? Farinelli cântă Majestății Sale aceleași 4 arii, în fiecare noapte, de 10 ani și nu are crucea Sf. Iago, trei mii de ducați de aur anual și o mai mare influență decât oricine, în Spania?"

— „Regele e un lunatec!".

— „Totuș, e foarte agreabil pentru Farinelli, care ce-i drept, are o voce de privighetoare".

— „Și e foarte agreabil și pentru tine, care în schimbul unei sonate pentru pian, sau a unei simfonii poți avea bani, desmierdări, haine de catifea și perne de puf.

— „Ești greșit asupra mea" protestă blând Italianul. „Acest belșug mă apasă. Sunt profund nemulțumit; vreau să scriu o operă puternică, pe tema Armidei sau a Circe-ei, dar niciodată nu duc la capăt o simfonie, mereu visez mai mult"...

— „La Beatrix de Bellefonds?" ironiză doctorul, uitându-se în vasul de sticlă, al cărui lichid se îngroșase, căpătând o nuanță de coral.

— „Ea e iluzia ce mă stăpânește!"

— „Ești îndrăgostit de ea, pentrucă o iubire fără speranțe, nu necesită eforturi. E ușor să suspini și să dormitezi, știind că orice încercare, ar fi de prisos".

— „Crezi că am ales-o din lene?"

— Desigur. Nu aparține oare ducelui de Sommaja vice-Regele Aragonului? Ai putea tot atât de bine să speri un surâs dela Madona celor șapte săbii, de pe înaltul altar al catedralei".

— Știu că dorințele mele sunt irealizabile și tocmai asta e ceeace mă tortură. Lumea în care aș vrea să trăesc, nu există, o descriu în muzică — și Giambetista Tiepolo a trecut prin asta; o poți vedea din pânzele sale".

— „O lume de nebuni și de paiațe" râse doctorul. „Umbre liliachii, cuirase de diamante, palate în dezordine, leoparzi încâlciți în manții de brocat trandafiriu, păuni ciugulind ciorchini de smaralde... goană, nebunie, tritoni, satiri..."

— „Și peste tot iubire!" întrerupse Barlucchi, „iubire în perle, în nourii luminoși, în mările translucide, în câmpiile de crini și trandafiri, călărind un alb hippocampus sau un unicorn, cu cornul de coral, suflând într'o trompetă de aur, dansând pe trepte de alabastru, aer, lumină, frumos, iubire".

— „Destul strigă doctorul. „Toate astea sunt foarte triviale. Tiepolo ca și tine, e strașnic plătit pentru giurările sale. Voi înebuniți lumea! Datorită vouă, oameni sunt torturați de viziunea imposibilului. Mulți cad în melancolie, imbecilizându-se, fiindcă pictorii și muzicanții, creează o lume, în care nu se poate intra".

Barlucchi se apropie de masă.

— „Ce crezi tu, Hermoza, cu mirosurile neplăcute, cu prafurile, tuburile și băuturile tale?"

— „Știință" zâmbi spaniolul cu o sclipire de cruzime în ochi.

— „Și la ce servește această știință dacă nu tot la păstrarea iluziei? Aceste femei în văluri negre de dantelă, acești bărbați în dominouri, cari vin aci — ce caută?

Un elixir care să prelungească Primăvara — o apă pentru față, picături spre a menține ochii arzători, un drog pentru a reînnoi puterea și spiritul — și mai ales să cerșească elixirul iubirei și al tinereței".

Barlucchi se iritase; pe fața sa netedă și plină, se întinsese un val de roșeață, ochii-i mari și negri, scăpărau.

„Da șarlatan bătrân, amăgești tot atât cât și mine, dar nu dai plăcere. Da, ăsta e adevărul; tu îți jefuești clienții, pentru că nu poți face nimic pentru ei, nimic!"

— „Oh, nu pot?" răspunse batjocoritor Hermoza. Te asigur că sunt foarte mulțumiți".

— „Asta pentru că ești destul de șiret spre a-i înșela! Cu toate leacurile tale, au gută dropică și ulcere; se sbârcesc, se cocoșează, ochii devin urduroși, se îngrașă, buhăindu-se ca smochinele prea coapte sau devin slabi, scofâlciți și uscați, ca spicul de grâu, din care s'au scuturat boabele. Își pierd dinții, nasurile se roșesc, devenind lucioase, inelele nu mai pot trece peste nodurile degetelor, se evită cu desgust, se întorc la Dumnezeu cu desnădejde și apoi vin la mine, la Carlo Barlucchi, după muzică, după amintiri, pentru speranță și uitare!"

— „Ce gălăgios ești!" observă Hermoza. „Dacă e cum spui, sunt oameni cari reușesc să se strecoare prin viață, foarte mulțumiți. Ceeace complică viața astfel, e mereu această mizerabilă absurditate: Iubire, frumusețe, tinerețe".

— „Eh! nu înțelegi nimic!" strigă muzicantul. „Ce stau să mai vorbesc unui om atât de sec?"

— „Dece nu te duci să scrii o cantată pentru Bellefonds?"

— „Pentrucă mi-e inima grea. Am tinerețe, bani, noroc și-mi pierd pur și simplu timpul. Las să-mi scape fiecare clipă de plăcere, pentru că nu pot avea pe Bellefonds. Trebue să fiu nebun!"

— „Ești!"

— „Ce prepari acolo?" întrebă Barlucchi întunecat.

Hermoza turna lichidul gros, în sticle de un violet persian.

— „O loțiune pentru Bellefonds, cu care să-și spele brațele".

— „Dar e atât de pură, de albă, ca o petală de magnolia".

— „Totuș, îi e teamă, după cum vezi", rânji spaniolul, „de cel mai mic semn, de o pată, de cel mai mic rid".

Doi eunuci în livreaua lui Sommaja, deschiseră ușa și Beatrice de Bellefonds intră, urmată de două însoțitoare, cu fețele de culoarea veninului, cu gâturile lungi și uscate, purtând peruci din păr de cal, eșite din modă de un secol; doi paji de Andaluzia, purtând culorile aceluiaș Sommaja, culori de un galben de lămâe și de un roșu de flacără.

Unul ducea un cățeluș alb, cu clopoței de sticlă roșie la gât; cellalt ținea un suport, pe care un papagal verde ca agurida, ciugulia din carnea dulce a unei piersici coapte.

Bellefonds fu încântată, văzând pe tânărul și elegantul muzicant. Îi făcea mare plăcere să-l tachineze.

Aparținea de șase luni Vice-Regelui Aragonului și cum acesta destinase veniturile regatului plăcerilor sale, putuse da acestei curtezane costisitoare, tot ce doria.

— „Sommaja îmi dă tot ce vreau!" îi plăcea ei să spună.

E drept că trăia sub lacăt și chee, pe după gratii, că ieșea în litiere închise, sau în calești cu perdelele trase și niciodată fără cei doi eunuci, cele două însoțitoare și cei doi paji; deși-i lipsia libertatea de care se bucurase în Franța, nu se plângea.

Își etală splendorile, așezându-se pe scaunul de piele scofâlcit,

(Continuare în pag. 25)

REALITATEA SPORTIVĂ

Odată cu renaşterea primăverii şi reînceperea activităţii sportive, — „REALITATEA ILUSTRATĂ" pune, în fiecare săptămână, la dispoziţia cititorilor săi, un supliment sportiv de patru pagini complete, care va cuprinde pe lângă cronici competente şi rezultatele din ţară şi străinătate, cele mai bune fotografii locale şi străine, pentru care ne-am asigurat exclusivitatea.

Cititorii noştri vor aprecia desigur, la justa lor valoare, eforturile pe care le facem, spre a le pune la dispoziţie o revistă perfect informată, mai cu seamă în materie de sport, idealul tineretului de azi şi de mâine.

O anchetă printre şcolari

IN străinătate, unde sportul e practicat în chip raţional s'a constatat că elevii sportivi sunt superiori, în multe privinţi celor cari nu fac sport. Dacă se împarte cu grijă timpul disponibil între lecţie şi stadion, se măreşte nu-numai gradul de sănătate al şcolarului, dar şi inteligenţa, spiritul lui de pătrundere şi de sesizare devin mai accentuate.

In România dascălii privesc cu ochi răi mişcarea sportivă. Crezând că n'are alt scop decât să răpească pe elevi de la îndatorirea către ei înşişi şi către şcoală, îi împedecă să facă sport. Sunt licee în ţară, în care afară de ora de gimnastică pe care ministerul a acordat-o săptămânal, elevii nu iau nici un contact cu aerul dătător de sănătate. Ne explicăm atunci de ce majoritatea copiilor noştri sunt piperniciţi, şi motivul pentru care, nefăcând sport, nici

(Continuare în pag. II-a)

FOOT-BALL ASOCIAŢIE

Clasamentul categoriei de onoare

	Juventus	Venus	Un. Tricolor	Olympia	Pr. Mihai	Macabi	GOALURI date	GOALURI primite	puncte
Juventus	**RE**	1—0 1—4	4—0	8—0 2—0	4—0 1—1	1—0 2—2	24	7	14
Venus	0—1 4—1	**A**	0—0 3—0	1—0 1—1	8—1 1—0	1—1	19	5	13
Un. Tricolor	0—4	0—0 0—3	**LI**	1—1 1—0	2—2 3—2	1—0 0—1	8	13	9
Olympia	0—8 0—2	0—1 1—1	1—1 0—1	**TA**	4—1	2—1	8	16	6
Pr. Mihai	0—4 1—1	1—8 0—1	2—2 2—3	1—4	**TE**	2—0 1—0	10	23	6
Macabi	0—1 2—2	1—1	0—1 1—0	1—2	0—2 0—1	**A**	5	10	4

Pentru Duminică, liga regională **hotărîse jucarea ultimelor matchuri** de foot-ball din Capitală. Până la această dată, a desfăşurat programul cu o regularitate care ne-a uimit. Au lipsit amânările, protestele au fost reduse la minimum şi combinaţiunile de culise nu au mai falşificat mersul normal al campionatului. Intrigată, natura s'a răsvrătit împotriva unei astfel de purtări, demne numai de un burghez paşnic, care şi-a simplificat activitatea până la omul-maşină. A pornit în consecinţă o ploae, care a răsturnat toate calculele. Din trei partide ale categoriei de onoare, una s'a jucat o repriză şi un sfert, alta până la pauză, iar a treia a fost amânată din cauza impracticabilităţii terenului.

S'a ratat ziua cea mai importantă a probei oficiale, când urma să se limpezească situaţia clasamentului. Tabela noastră arată clasificarea din ajunul zilei de 27 Aprilie. Rezultatul 4—1 (Juventus-Unirea Tricolor) şi 0—0 (Olympia-Pr. Mihai) nu a fost socotit, matchurile **terminându-se înainte de timpul regulamentar.**

Juventus îşi păstrează încă primul loc. **Scorul incomplet de Duminică, îl arată chiar campion sigur. Urmarea matchului are loc azi, tot pe arena din Obor. Gazdele au nevoe de cel puţin patru goluri,** ca să conducă cu 5—4, să răpească roş-albaştrilor victoria şi să-i împedece totodată să mai cucerească titlul. Ori, e puţin probabil, ca echipa din Bulevard să scoată de patru ori mingea din plasă, în timp de aproximativ 30 de minute, fără să înscrie un singur punct. Prin această prismă, „Juventus" poate fi socotit campion regional, prin anticipaţie.

Duminică a jucat pe teren desfundat de ploae şi a învins distanţat. E notoriu că echipele care au technică, joacă bine pe astfel de teren. „Juventus" a dovedit din nou, că dacă uneori îi lipseşte elanul, e în fruntea echipelor noastre, în ceeace priveşte technica.

(Continuare în pag. II-a)

Evenimentele sportive ale săptămânii

IN CAPITALă: **Inaugurarea velodromului (şos. Ştefan cel Mare 43).**

LA BELGRAD: **Matchul internaţional de foot-ball România—Jugoslavia.**

LA VARŞOVIA: **Matchul de tennis România—Polonia, pentru „Cupa Dawis".**

HIPPISM:

Joi 1 Mai: **Curse la Băneasa.**

Sâmbătă 3 Mai: **Curse la Floreasca.**

Duminecă 4 Mai: **Curse la Băneasa. Se vor alerga premiile: Caramel (2300 m. — 125.000 lei) şi Sledge (3200 m. 100.000 lei).**

După congresul cercetaşilor

IN aula Fundaţiei Universitare Carol I a avut loc, timp de trei zile desfăşurarea congresului general al cercetaşilor din ţară. Concomitent, pe terenul de tir din str. Carol Davila, s'a organizat un bivuac, la a cărui perfecţiune oştirea şi „Marea Legiune" nu au precupeţit sacrificiile.

S'a prăsnuit astfel aniversarea celor 17 ani de existenţă şi noua orientare, deopotrivă.

Pentru cercetătorul istoriei e însă bine să facem unele distincţiuni necesare. Instituţia cercetăşiei, din clipa plămădirei şi până azi se împarte în trei epoci:

a) până la sfârşitul războiului;
b) până în 1928;
c) noua organizaţie.

In prima perioadă cercetaşii au dat sprijinul la întregirea neamului, jertfele lor sunt notorii. Majoritatea celor reîntorşi depe câmpul de luptă s'au constituit într'o asociaţie, ca o ramură a cercetaşilor. In pieptul lor bate aceiaş inimă caldă ca în ziua jurământului depus în faţa lui Dumnezeu şi a tronului. Ei nu mai

(Continuare în pag. II-a)

Campionii Bucureştilor: (Juventus)

Cohorta Fântânele (Cluj) în bivuac

FOOTBALL

România-Jugoslavia

In cadrul competiţiunei dotată încă din anul 1922 cu „Cupa Regelui Alexandru", România întâlneşte la 4 Mai, pe reprezentanţii Jugoslaviei, la Belgrad.

Evenimentul este de importanţă capitală pentru foot-ballul balcanic. Supremaţia în peninsulă, s'a disputat întotdeauna între adversarii de azi şi a culminat cu victoria noastră, asupra sârbilor, în cursul anului trecut.

Antecedentele pledează pentru o victorie a României: de câte ori am jucat pe sol străin, la Zagreb sau Belgrad, am învins în majoritatea cazurilor. Imprejurările de azi însă nu ne sunt favorabile. In primul rând, eram deobiceiu reprezentaţi de o echipă omogenă, a Chinezului din Timişoara, complectată cu unul sau două elemente străine. Formaţia era antrenată în ansamblu şi corespundea condiţiilor elementare.

Duminică vom deplasa un unsprezece pestriţ, ales din patru puncte cardinale. Echipa n'a jucat nici o singură dată împreună şi doar matchul, reprezentaţia în sine, va da multora din jucători prilejul să se cunoască.

Dorim echipei un succes cât mai deplin. In sport însă, unde primează valoarea, suntem pentru victoria celui mai bun.

Cu titlu de curiozitate — poate şi de document — dăm echipa română pe care o socotim indicată:

Czinczer; Steiner, Buerger; Rafinski, Vogl, Stanciu; E. Dumitrescu, Deşu, Subăşeanu, Ciolac, Vasile Cristescu.

Campionatul categoriei de onoare

(Continuare din pag. I-a)

Pe arena Macabi, *jocul a fost amânat. Venus urma să-şi însuşească două puncte în clasament şi să ia titlul, în ipoteza unei înfrângeri a Juventus-ului.*

„Macabi" nu era în nici un caz dispus, să-i cedeze un match, pe care la tur, în primăvară, l-a terminat la egalitate. Alb-albaştrii sunt, e drept, în coada clasamentului. Urmează un proces curios, a cărui principală caracteristică e inconstaţa. Fac partidele cele mai opuse; cedează „Principelui Mihai" face match nedecis cu Juventus, iar „Chinezul", în match amical, îi învinge de justeţă, cu 2—1. Dacă partidele bune sunt o consecinţă normală a formaţiei excelente pe care o prezintă Silbermann, surprind eclipsele de formă. Puternică în toate compartimentele, echipa se bucură şi de multă omogenitate. In atac, tot atât de echilibrată ca în apărare, rivalizează cu înaintarea perfectă a Venusului.

Matchul de azi decide soarta macabiştilor, cari sunt în coada clasamentului.

* * *

Pe arena de lângă „Bellu", Olympia a jucat 45 de minute cu „Pr. Mihai". Ambele echipe având în clasament câte 6 puncte, luptă pentru locul al patrulea. Numai o victorie a „Macabilor" asupra „Olympiei" şi „Venusului" poate răsturna aceste calcule.

In mod normal, clasamentul definitiv ar trebui să ia înfăţişarea:

1. Juventus.
2. Venus.
3. Unirea-Tricolor.
4. Olympia.
5. Macabi.
6. Pr. Mihai.

SERGIU FAUR

O anchetă printre şcolari

(Continuare din pag. I-a)

dragostea lor pentru carte nu creşte. Nu ne mai este îngăduit să tolerăm această stare de lucruri.

Cu mijloacele pe cari ni le dă dreptatea unei cauze juste, avem cu toţii datoria să reacţionăm.

Prima sarcină incumbă însă elevilor. Ca să remediem lipsurile de azi trebue să cunoaştem problema în amănunt. In urmă vom aviza şi vom trece împreună la măsurile salutare. Pornind la acţiune e nevoe să îndeplinim primul punct al acestui program vast.

Pentru a ne da bine seama de situaţie, întreprindem o anchetă printre elevii tuturor şcoalelor şi liceelor din ţară, indiferent de grad, chiar printre şcoalele de fete. Elevii sunt rugaţi să ne comunice dacă li se permite să facă sport, ce sporturi practică, numărul elevilor-sportivi, sălile, terenurile, aparatele sau echipamentele pe care le au (dacă sunt puse la dispoziţie de şcoală sau procurate de ei). Să ni se răspundă ce concursuri a organizat şcoala respectivă, la care concursuri din oraş sau din ţară a participat. Interesează deasemeni ajutorul pe care-l dau diverşii profesori, ce crede maestrul de gimnastică, etc. etc. Prin urmare, să ni se răspundă asupra oricărei chestiuni, în legătură cu şcoala şi sportul. Dacă unii corespondenţi se tem de anumite neplăceri, nu au nevoe să semneze. Vom publica şi scrisorile nesemnate, convinşi că un cititor al „Realităţii" scrie numai purul adevăr. Pentru cei cari doresc, vom publica şi semnăturile.

Primim fotografiile înfăţişând echipa clasei sau a şcolii, la orice sport şi le vom publica.

Suntem convinşi că şi d-nii profesori, nu numai cei de gimnastică, dar şi ceilalţi, din toată ţara, dându-şi seama de importanţa anchetei, ne vor lumina cu părerile d-lor. Chestiunea educaţiei fizice şi a şcoalei, e prea importantă pentru viitorul acestui **neam, ca să nu întâmpine interesul cuvenit.**

SCRIMA

POLONIA-ROMÂNIA

Marţi seară s'a terminat la Bucureşti revanşa matchului de scrimă polono-român. Intâlnirea a început Luni dimineaţa, în aer liber, pe stadionul O. N. E. F., desfăşurând ultima-i fază cu ocazia unui asalt, ţinut la Cercul militar.

Este a doua întâlnire dintre trăgătorii celor două naţiuni amice.

Prima a avut loc la Lemberg, în 1927, revenind la toate armele, României.

La floretă reprezentanţii noştri au învins cu 12—4, graţie mai ales formei ireproşabile a căpitanului echipei, d. Dinu Cesianu.

La spadă românii însumează 12 victorii, faţă de 3 ale gazdelor, şi un match nul, iar la sabie fiecare echipă cucereşte câte 2 victorii. La această armă România a primit numai 81 de tuşe, faţă de 86 ale polonezilor.

Entuziasmaţi de succesul primei încrucişări, cele două naţiuni au hotărît să continue organizarea matchurilor, pe echipe de câte patru, la fiecare armă.

Polonezii nu au deplasat însă în acest an echipa de floretă, astfel că primind o victorie din oficiu, România şi-a putut lesne însuşi şi clasamentul general. Nu e mai puţin adevărat că reprezentanţii noştri au făcut matchuri admirabile. S'au prezentat bine antrenaţi şi şi-au dat silinţa să tragă cât mai demn.

Fată de modul cum s'a organizat matchul, era şi natural ca echipa să corespundă şi cerinţelor technice. Federaţia de scrimă nu a precupeţit sacrificiile. A alcătuit un program occidental, a făcut oaspeţilor o primire de gazde încântătoare şi a ştiut minunat să mulţumească pe toată lumea. Ceva mai mult, D. deputat Dinu Cesianu, preşedintele federaţiei, a lăsat accesul publicului în mod gratuit, pentru a face o utilă propagandă. Asistenţa, venită în număr mare, a răsplătit după merit pe harnicii organizatori.

Oaspeţii au prezentat echipa astfel formată: Laskowski, Zabielski, Segda şi Szemplinski la spadă, iar la sabie, Pape, Segda, Nycz şi Laskowski.

La spadă România a prezentat pe d-nii Mihail Savu, C. H. Rosetti, George Cesianu şi Nicolae Caranfil.

Au asistat şi reprezentanţii autorităţilor şi ai armatei.

Organizatorii matchului Polonia-România

D. DINU CESIANU
preşedintele „Federaţiei Române de Scrimă"

MARŞ

CURSA BUCUREŞTI-BRAGADIRU

Sub auspiciile clubului Turda a avut loc Duminică în Capitală o probă de marş forţat, la care au luat parte 18 concurenţi, din diferite cluburi. Concursul s'a desfăşurat pe o distanţă de 24 km.

Căldura şi parcursul sever — din cauza impractibilităţii şoselei — au influenţat foarte mult asupra mediei orare, cât şi moralului concurenţilor, dintre cari nu au terminat parcursul decât jumătate.

Cursa a fost condusă de un pluton format din Szilaghi, Firea Imboruşanu şi Petrescu (V. D.), cari au mers împreună până la doi kilometri dela sosire, când Imboruşanu abandonează iar Szilaghi, forţând, se distanţează de Firea, cu 100 m.

Renner (Turda) care făcuse o inteligentă cursă de aşteptare se apropie de leaderi, clasându-se al treilea.

REZULTATELE TECHNICE

1. SZILAGHI (Vif. Dacia), a parcurs cei 24 km. în 2 ore 44 minute, cu o medie orară de 8740 m.
2. FIREA V. (St. Român), 2 ore 46 min.
3. RENNER E. (Turda) 2 ore 46,30".
4. LAPUŞAN (V. D.)
5. PETRESCU (V. D.)
6. CRISTESCU (St. R.)
7. ALEXANDRESCU (Turda)
8. STANESCU (Turda).
9. IONESCU (V. D.)
10. HORUMBA (Sp. m.)

Cupa dr. Topa a revenit clubului „Viforul Dacia". din care face parte primul clasat.

După congresul cercetaşilor

(Continuare din pag. I-a)

activează însă, prinşi fiind în vârtejul vieţii, care nu le dă timp liber.

In a doua categorie se plasează o perioadă de stagnare. Foştii conducători, oameni harnici şi a căror bună voinţă nu se pune la îndoială, nu s'au mai putut ocupa de o mişcare căreia după răsboiu trebuia să i se imprime altă orientare. In acest timp cercetăşia stagnează.

In anul 1928 e pusă pe un nou făgaş, şi e ataşată de O. N. E. F. Din înalt ordin, conducerea se schimbă şi e fatal ca între foştii şefi şi actualii să se producă unele fricţiuni.

In congresul de săptămâna trecută, s'a vădit însă că toate aceste nuanţe ţintesc un ideal comun: educarea cât mai perfectă a tineretului, în afară de orice mişcare militară sau care frizează militarismul. Cercetaşul e individul care trăeşte liber în natură, neîncătuşat şi din contactul permanent cu viaţa, cu nevoile ei, se oţeleşte pentru vremea viitoare. Invaţă singur să-şi iubească şi să-şi ajute aproapele, şi nu face deosebire între el şi cei pe cari soarta îi face să apeleze la serviciile sale.

In jurul acestei idei s'au frământat desbaterile. Din trei tabere a rezultat una singură, trei culori au avut un singur cuget: grija pentru generaţia de mâine.

Faţă de marile probleme ale ţării nu există diferenţă de vederi, şi cercetaşii au fost primii cari au înţeles acest lucru.

Scopul congresului a fost prin urmare atins din belşug. Deviza cercetaşului a trecut neîntinată prin vălmăşagul de o clipă:

„Gata oricând, tot înainte!"...

A. VOGEL

TENNIS

ROMANIA-POLONIA PENTRU CUPA DAWIS

Mâine, încep la Varşovia matchurile de tennis, între echipele reprezentative ale Poloniei şi României, pentru primul tur al cupei Dawis.

Evenimentul este de o deosebită importanţă, căci ne dă prilej să cunoaştem forma exactă a jucăto-

GEORGE POULIEFF

rilor români, şi şansele pe care aceştia le au în competiţiunile programate pentru acest an.

ULTIMELE PERFORMANŢE ALE ROMÂNILOR IN CUPA DAWIS

Credem interesant, să arătăm rezultatele obţinute de reprezentanţii României pentru cupa Dawis în ultimii patru ani.

In 1926, la Bucureşti, România s'a întâlnit cu Italia, fiind învinsă cu 4—1. Punctul de onoare, a fost obţinut de Mishu, învingătorul lui Serventi.

In 1927, reprezentanţii noştri, au avut dificila sarcină, să înfrunte pe reprezentanţii Franţei, supranumiţi crocodilii tennisului mondial. Rezultatul, a fost 4—1 în favoarea francezilor, punctul nostru fiind obţinut prin forfait-ul lui Borotra, într'unul din single-uri.

Anul 1928, a însemnat prima victorie a României în cupă. Fiind reprezentaţi de Mishu, Luppu şi Dörner ,am învins Belgia cu 5—0. In turul al doilea am fost învinşi de Italia, reprezentată prin Morpurgo şi de Stefani.

Insfârşit, anul trecut, am jucat din nou contra Belgiei, care şi-a luat revanşa, învingându-ne cu 4—1.

ADVERSARII DIN ACEST AN

După cum am arătat mai sus, anul acesta, ne vom întâlni cu Polonia.

Vecinii noştri vor fi reprezentaţi de echipa: Marschewski, G. Stolarov, M. Stolarov şi Dezinski.

Dintre aceştia, Stolarov este un jucător foarte periculos. A obţinut anul trecut două victorii, asupra compatriotului nostru Luppu.

REPREZENTANŢII ROMANIEI

România, va fi reprezentată de Mishu şi Poulieff.

Cel de-al doilea, a fost selecţionat, în urma unui match de clasare, disputat de curând împotriva lui Luppu, match care a însemnat o strălucită victorie a lui Poulieff, cu scorul 6—4, 6—2, 6—4.

UN PRONOSTIC

Fără îndoială, că în materie de sport, orice pronostic este hazardat.

Bazaţi totuşi pe performanţele anterioare ale adversarilor de mâine, înclinăm spre o victorie a reprezentanţilor noştri, cu scorul de 4—1 (considerând că Stolarof, va reuşi să câştige unul din simpluri).

DACĂ VOM INVINGE

In caz de victorie a României, amatorii de regaluri sportive, vor

NIC. MISHU

avea prilejul să admire pe eleganţele courts-uri ale Tennis-Clubului Român, pe exponenţii tennisului britanic, în frunte cu Austin, cari, credem că vor reuşi să dispue în primul tur, de redutabilii reprezentanţi ai Germaniei.

I. g.

Game-uri!...

MATCHUL între Anglia şi Germania, contând pentru primul tur al Cupei Davis, s'a sfârşit cu victoria englezilor, la scorul 3—2.

In prima zi germanii au condus cu 2—0, prin victoriile lui Landman asupra lui Austin (în 5 returi) şi Prenn asupra lui Lee (4 returi).

Partida de dublu a revenit englezilor, ca şi ultimele două single-uri. Austin a învins pe Prenn, şi Lee pe Landmann.

Reuniunea de inchidere

In cadrul foarte nimerit al circului de lângă strada Brutus, a avut loc Sâmbătă un nou spectacol de box. Organizatorii au subtilizat reclama reprezentaţiilor pe care le dă d. Sidoli cu lei, tigri, clovni, şi alte animale, şi l'au numit „gală". Participând şi un boxeur cu numele Patiniotis — care după gurile rele ar fi membru marcant în personalul unei plăcintării din Capitală, — reuniunea a fost botezată internaţională. Nu interesează prezenţa celuilalt străin, Edouard Baudry.

Spectatorii au admirat hârtia albastră lipită pe ceasul de la intrare şi au remarcat cu bucurie că reclama de lângă loja regală a fost primenită. Acum aparţine unui ceasornicar brevetat, singurul specialist în aranjarea ceasornicelor.

In schimb „Suchard" şi-a mutat firma peste drum, lângă loja muzicii unde câinele, bine pictat, râde cu aceeaşi voe bună deasupra unei reclame de paturi. Circul a fost bine aerisit. Din economie, în faţa băncilor ştirbe, s'au aprins numai jumătate din lămpi.

Ziariştii, suiţi în staluri, au dormit duşi. A fost singurul loc liniştit într'o Capitală unde freamătă noaptea, plăcerea perdiţiei.

Intr'o lojă, escrimeurii polonezi se odihnesc, după călătoria Varşovia—Bucureşti. Alături, d. D. R. Ioaniţescu, — tot subsecretar de stat? — deobiceiu în primul rând, şade azi tăcut, în fundul lojei. In faţă, D. R.-junior, proptit în coate, alungă amintirea supărătoare a cursurilor, cari reîncep peste 36 de ore.

In fotoliu de orchestră, d. prof. C. Stoicescu e convins de un lucru: dacă organizatorul se prezintă la examenul de drept roman, îl trânteşte sigur...

Nici n'ar merita alt tratament...

*

Pe lângă astea, au avut loc şi nişte matchuri, ni se pare chiar de box. Din cinci, trei s'au terminat înainte de limită, ceeace înseamnă că restul s'a sfârşit la puncte. După spusele juriului — obligat să urmărească luptele — ar fi boxat şi un oarecare Pavelescu contra unui şi mai oarecare Patiniotis, în timp ce ringul suporta cazna unei cantităţi de 176 kgr. şi ceva (minus arbitru).

Se pare că numai matchul Lancia—Baudry a trezit publicul din plăcuta reverie. Nu că ar fi făcut notă discordantă, dar pentrucă s'a terminat chiar în prima repriză, printr'o simulare nedibace a adversarilor şi spectatorii au fost nevoiţi să-şi întrerupă somnul înainte de scurgerea celor 10 reprize, cum şi-au făcut socoteala. Nu acelaş lucru se poate spune despre jandarmii şi pompierii, cari au dormit şi după acest mic incident.

In antracte Cionoiu a învins la **puncte** pe **Roman**, **Cinteza a dispus prin knock-out de** Firu, iar Emanoil Ionescu a câştigat la puncte asupra lui Teişanu.

In linii generale **„gala"** a fost un spectacol civilizat, liniştit, nu a înregistrat îmbulzeală sau scandaluri şi a îmbogăţit generos experienţa spectatorilor: nu vor mai încuraja spectacolele de bâlciu, cari nu au nici în clin nici în mânecă cu sportul şi nobila artă.

a. v.

Matchurile de Duminică

Ploaia care a căzut Duminică după amiază, a împiedecat desfăşurarea completă a programului.

La onoare s'a jucat numai un singur match, între Stadiul Român şi P. T. T.

Invingătorii Berliner Rugby-Clubului, au trebuit să se plece în faţa echipei lui Mărăscu, care astfel termină primul tur, obţinând numai victorii.

Ploaia a împiedecat cu desăvârşire jocul. Balonul ud, fiind şi uns de către un jucător poznaş, — alunecă mereu, iar atunci când e prins, terenul alunecos, completează restul, jucătorul tăvălindu-se pe jos.

După primele minute „Stadiul" marchează de două ori şi se pare că pe P. T. T-işti îi aşteaptă un dezastru. Insă cu cât ploaia cade, controlul balonului nu se mai poate, face iar jocul degenerează.

In schimb jucătorii au fost corecţi şi cel mai desăvârşit cavalerism a domnit în timpul jocului.

Matchul dintre Sp. Studenţesc şi T. C. R. nu s'a mai jucat din cauza ploii.

REZULTATELE

Categ. de onoare:

Stadiul-Român bate P. T. T. 12—0 (9—0).

Categ. I

Stadiul Român bate Viforul-Dacia 6—0.

P. T. T. bate R. C. B. 18—5.

Categ. II-a.

P. T. T. — R. C. B. 11—0.

Stadiul Român — Viforul Dacia 3—3.

ATLETISM

Pe linia albă a startului, tinerii cu nervii încordați, așteaptă semnalul plecării. O pocnitură de pistol și stolul sboară vijelios spre linia de sosire. Fiecare e concentrat. Toți vor să sosească în cap. Victoria însă își alege numai unul... Tânărul *Mănescu* este încoronat. Distanța de șaizeci metri a făcut-o în șapte secunde și patru zecimi.

Asul *Virgil Ioan*, — după ce a eșit învingător la proba de *„sprinter"*, de 300 m. — în treizeci și nouă de secunde, — și a sărit peste șase metri în lungime, — intră în cercul strâns pentru *aruncarea greutății*. Ghiuleaua de plumb este luată cu o mână și dusă în dreptul cefei pentru avânt. O mișcare violentă a corpului, o săritură pe loc, o sforțare bruscă și bila grea tae aerul în traectorie, aterizând la peste doisprezece metri distanță, Virgil primește laurii. iar recordul bucureștean se spulberă, lăsând loc altuia nou, mai tânăr și mai demonstrativ de progres.

Sulița își are locul de onoare și în sporturile moderne. Iată-l pe osfașul grănicer Albiș proclamat invingător.

Cursa de un kilometru trece la rând. Face parte din probele zise de demifond, cele mai grele din sportul atletic. Cine voește să ia parte trebue să fie înzestrat cu o mulțime de calități: viteză, forță, rezistență, și în plus, o mare doză de voință, energie și curaj. Ultima calitate pare că nu lipsește tineretului, căci mulți se încumetă să ia parte la luptă Dar după o jumătate de kilometru plutonul s'a resfirat s'a subțiat formând un șir viu de culori mișcătoare... Lupta de uzură dusă până aci, le-a consumat forțele.., Numai doi continuă duelul: un „galben" *Teodor Popovici* și un „roș-albastru", *Aurel Ianculescu*. O greșeală de tactică a ultimului și se înregistrează victoria primului.

Un penultim start și pe linia albă se profilează siluetele fragede, dar vioaie, ale sexului frumos... In așteptarea semnalului, li se reflectează emoția pe față.

La detunătura pistolului, energia și eforturile se desfășoară, întrec pe ale unora dintre bărbați. Domnișoara Capsali *rupe firul galben al isbândei. după ce a străbătut cei cincizeci de metri, în șapte secunde și jumătate. Pe lângă victorie, un titlu nou o încunună „record woman". A bătut recordul femenin al României. Aclamațiile spectatorilor manifestă vădită bucurie.*

Ștafeta încheie programul. Cinci echipe a câte patru oameni se eșalonează la intervale de 100 m. Odată începută, lupta, avantajul trece pe rând la fiecare echipă. Rolurile de „cap" și „codiță" se schimbă alternativ. La doi metri de sosire, două echipe, una roș-albastru, alta alb-negru, sunt pe aceiaș linie. Ambii echipieri adversari fac câte un salt, dar în timp ce *Virgil* dela Stadiul Român, sare și rupe sfoara Sportul Studențesc, cade peste linia de sosire și-i rămâne picioarele înapoia ei. Deci, Stadiul Român a câștigat.

Un ropot de pași anunță că lupta între celelalte echipe este încă vie....

Prin gura răgușită a megafonului, speakerul anunță că programul s'a consumat... Suporterii celor opt cluburi, cari au luat parte, fac socotelile punctajului.

Tabloul arată: Stadiul Român 25 puncte, Clubul grănicerilor 16 puncte, Viforul Dacia 12 puncte.

A. IANCULESCU

Săptămâna hippică

Cu disputarea premiului **Alexandru Marghiloman,** sezonul marilor probe ale meetingului de primă vară, poate fi considerat început. Din păcate, ploaia torențială care a căzut în tot timpul după amiezei de Duminică, a stricat mult din farmecul acestei reuniuni, reținând departe de turf, o parte din public și în special reprezentantele sexului frumos.

Clasica alergare **premiul Alexandru Marghiloman** („Premiul de încercare"), — creeat în memoria aceluia, care cu drept cuvânt poate fi numit întemeetorul hippismului din țara noastră, — are drept scop să desemneze pe cei mai buni „trei ani" români, dându-ne în acelaș timp o indicație asupra Derbyului. Rezultatul a fost o strălucită izbândă pentru grajdul Schlesinger, al cărui reprezentant, **Coquin,** și-a pierdut pe drum adversarii. Câștigătorul, un splendid produs al lui **Favara** și al iepei **Code,** a triumfat în cal de mare clasă. In urma acestei victorii, armăsarul d-lui Schlesinger, are la dispoziție alergările rezervate trei anilor, punându-și în acelaș timp candidatura, la toate probele mari ale sezonului. Intâlnirea dintre Coquin și Ghiaur, va constitui un adevărat regal sportiv și pasionează depe acum pe hippiștii noștri.

D. Schlesinger, proprietarul și crescătorul câștigătorului, a avut prin această victorie, o frumoasă răsplată, a imenselor sacrificii făcute în ultimul timp. pentru propășirea hippismului și desigur că îi va fi dat anul acesta să realizeze

HOFBAUER

visul cel mai scump al unui proprietar și crescător, acela de a vedea un produs al hergheliei sale ducându-i la victorie casaca în Derby.

Dintre celelalte rezultate, ar fi de reținut a doua victorie a grajdului Schlesinger repurtate cu Polo, precum și frumoasele performanțe realizate de **Gerhart** și **Nulăsa.**

AL. ANTONIU

In numărul viitor vom publica un interesant articol, privind instituția book-makerilor la noi.

M. L. SZ...

FEDERAȚIA maghiară de football —. *știți, Magyar Labdarugok Szovetsge,* sau aproximativ așa ceva, a stabilit un nou record: al glumei. E fără îndoială cea mai glumeață federație de pe glob. Se cunosc peripețiile afacerei Wetzer. și modul dibaci cum ne-a fost luat „Rudi". România a protestat la timp împotriva acestui mod de reluare a relațiilor între cele două națiuni prietene", cum afirmă ungurii la fiecare ocazie. Intre timp Wetzer s'a reîntors în țară și cum plecase fără să ceară vre-o deslegare dela autoritățile noastre, s'a înapoiat să continue a beneficia la noi de drepturile cuvenite oricărui jucător, care nu se lepădase de nici o obligație. Federația din Budapesta s'a pus însă în ipoteza hoțului de păgubaș. Ne-a trimis o adresă prin care se jelueşte contra legitimării lui Wetzer fără a se cere deslegare din Ungaria, Cum era și natural ca în fața oricărui spirit reușit — fie chiar lipsit de finețe și subtilitate,—federația română a râs, cu multă poftă de gluma vecinilor de peste Tisa.

MOTOCICLISM

Inaugurarea velodromului

O inaugurare de velodrom nu lasă deloc impresia, că ar fi vorba de București. Cum și pe velodrom e mișcare, dacă ar trăi încă Galileu ar avea din nou ocazia să afirme că... e pur si muove!

Și totuș!... Capitala a fost blagoslovită de zeii apărători ai pedalei. Cicliștii și motocicliștii nu vor mai recurge la bietele șosele. pe cari dansează gropi, ca o ironie la adresa gospodăriei noastre orientale.

La 4 Mai se vor deschide porțile pistei ridicate de Moto Club, și cu bunăvoința d-lui Negropontes, de la S. N. I. C.

Velodromul e situat în șos. Ștefan cel Mare 43, lângă strada Polonă. Inainte ca d. Nicolae Jilescu președintele M. C. R., să-i treacă pragul, era o groapă imensă, cu mlaștini, cu bălării, pe care păsteau oile. In câteva zile, ca în basme, s'a construit o pistă de peste 1 klm, s'au făcut viraje și pe o tribună știrbă, cu gingii de piatră, s'au aliniat sute de scaune ospitaliere. Numai cine cunoaște spiritul de inițiativă al d-lui Jilescu își poate explica în ce constă succesul operei. Concesionarea velodromului nu e pe viață. E dată numai cu titlu de experiență, până ce „Moto Club" va dovedi că știe să-l gospodărească, așa cum a lăsat să se întrevadă. Ceeace înseamnă că actualul contract se va prelungi. Activitatea de până acum a „M. C. R"-lui e o chezășie.

Credincioasă obiceiului, organizația oficială a motocicliștilor români, a întocmit un vast program, pentru deschiderea care are loc Duminică.

La orele 10 are loc sfânta sfeștanie, după care vicepreședintele clubului, d. Al. Teodorescu, va ține discursul de rigoare.

D. N. JILESCU

Diferite curse de bicicletă, viteză și demi-fond și două curse interesante de motocicletă, vor servi ca prolog, matchului dintre cei doui ași, Const. Sădeanu *și* Pojan.

Sub aceste auspicii, activitatea velodromului se anunță fructuoasă.

Reuniunea de atletism de Duminică: 1) Plecarea în cursa de 300 m. (pe stânga Mănescu, invingătorul alergărei); 2) D-ra Capsali, soseşte prima pe 50 m.; 3) „Sp.-Stud." (Brutus Coste şi Mezincescu) are un avans asupra „St. Român" (Virgil şi Tudor Ioan).

Groaza din Vinerea Mare

Un supraviețuitor povestește cum a ars biserica din Costești

PE PODEȚUL Teleormanului, a trecut procesiunea, care aducea moaștele Sfintei Paraschiva, la bisericuța noastră, din Costești. Mulțimea șerpuia pe poteca îngustă, în frunte cu sicriul de aur și mătase, în care se afla Sfânta făcătoare de minuni.

Ruinele bisericei distruse de incendiu

Racla era adusă din alt sat: bisricuța noastră era tare săracă și nu avea moaște sfinte. Vecinii ne-au împrumutat pe Sfânta lor, pe care o așezarăm în bisericuța noastră de lemn, lângă altar.

Preotul făcu rugăciuni și Sfânta minuni. Pentru prima oară în viața lui, a călcat în biserică Ion Calpu, ca să vadă moaștele. Moaște bogate, cu salbă de aur pe gâtul format din vertebre uscate, ca o coloană de arșice negre, cu inele în degetele subțiri ca de nuele.

A venit lume multă, din toate satele vecine, să vadă pe Sfânta Paraschiva. Au venit bolnavi, ca să se însănătoșească. Ghiță Clăeru, cel bolnav de șapte ani de gălbinare, cu capul mic și chilug ca o bilă galbenă de biliard, a plecat vindecat, roșu la față cum nu mai fusese de șapte ani. A venit Măria lui Dogaru cu fata cea mică, aceea care are boala copiilor și de atunci fata nu s'a mai svârcolit pe jos, în balele ei proprii. A venit Ionică invalidul, care a plecat înapoi acasă tot fără un picior, dar nici el nu spera să-i crească piciorul la loc; a plecat însă cu inima crescută de o răbdătoare nădejde, căci în ajun voia să se ducă la București să verse sânge de om, din cauza pensiei...

Contraste: albul florilor de cireș și drapelul îndoliat în fața unei case

Vedeți, domnule director, eu nu știu să scriu așa frumos, cum se scrie în gazeta d-voastră, dar vă scriu toate astea, ca să vadă lumea cum a fost dela început și cu adevărat...

După cum vă spun, a fost atunci un adevărat pelerinaj la bisericuța noastră; a venit cu mic, cu mare, ca să sărute oasele prea sfintei făcătoare de minuni. Și prea sfânta a făcut minuni. Baba Safta nu mai are de atunci gura strâmbă și Vasile, feciorul lui Moș Toader, s'a întors acasă, ca în Scriptură: pierdut a fost și s'a aflat...

Și a venit sorocul când a trebuit să ducem moaștele în satul care ni le împrumutase. S'a făcut iară convoiu, cu moaștele și preoții în odăjdii și cu icoane în frunte. Dar nu știu cum și-a aruncat ochii părintele spre sicriul de aur, că deodată se făcu galben ca ceara lumânărilor, și rosti:

— Ce nelegiuire!... Blestemat să fie tâlharul, până într'a suta spiță!... Moaște să vă faceți!...

Procesiunea se opri. Părintele, cu brațele spre cer, invoca mânia Domnului.

— Ce s'a întâmplat, Sfinția ta? îl întrebă Episcopul.

— Nelegiuiții au furat salba de aur dela gâtul Sfintei!

Scheletul sacru din raclă, nu mai avea salba pe vertebrele negre ale grumazului...

* * *

Mânia Domnului s'a deslănțuit mai târziu asupra noastră.

Era, după cum știți, în Vinerea Paștilor.

Bisericuța noastră n'avea mai mult de 6 metri pe cinci. Bărbații, întârziați, rămăseseră pe afară. In biserică se înghesuiau unul lângă altul, peste o sută de copii și femei.

Ion Calpu a venit a doua oară în viața lui la biserică. Și-a ascuns în mâini capul fioros și suspina adânc. E și Clăeru și Maria lui Dogaru cu fata... Invățătorul, notarul... Ca la denie...

O vălvătae. Un murmur. O mulțime de obraji se umflă, ca să sufle în coroana care a luat foc. Coroana uscată mai tare se aprinde.

— Smulgeți-o jos! strig.

E prea târziu. Păretele de lemn e în flacări. Lemnul uscat pârâe, trosnește; copiii țipă, femeile urlă; învălmășală.

Femeile dinspre ușe se reped spre altar, ca să-și scape copii cari cântau în cor. Copiii fug spre ușe. O mamă închide ușa, amenințându-ne că nu vom eși, dacă nu-i scăpăm copiii. Bărbații, furioși ca fiarele, se reped spre ea. Femeea cade, lângă ușe, sfâșiată.

Tavanul de lemn e în flacări. Oamenii dinspre altar au luat foc. Da, oamenii ard cu flacără, ca niște torțe vii. Valul de oameni aprinși se năpustește spre ușe. Ușa nu se deschide. Un morman de oameni striviți o acoperă. Cei cari vin din spate, amenințați de flacările ce-i urmăresc repezi, se cațără pe mormanul de trupuri vii, dela ușe.

Curentul de oameni înebuniți, mă înalță... Mă înalță... Mă înalță deasupra trupurilor cari au baricadat ușa. Singurul meu gând, e să stau în picioare, păstrându-mi echilibrul, pe mormanul omenesc ce colcăe sub mine, morman care a întrecut acum pragul de sus al ușii.

O mamă disperată este luată cu forța de lângă sicriul copilului ei

Ușa, îngustă ca o fereastră, nu se mai vede.

Din spatele meu, un țăran îmi urlă în ureche:

— Loc!... Fă-mi loc, că te ucid!...

Sunt primul obstacol din fața sa. Și simt răsuflarea fierbinte în ceafă. Un fum gros, amestecat cu

Se citește prohodul la înmormântarea victimelor

Groparii sapă adăpostul de veci pentru victime

praf şi schintei, ne orbeşte, ne sufocă. Ţăranul din spatele meu, mă loveşte cu pumnii în ceafă.

Un altul, de sub mine, m'a muşcat, ca un câine turbat, de picior.

In panica aceea destrăbălată, omul devenise sălbatec. Ion Calpu îşi făcea loc prin mormanul de oameni striviţi, dând cu cuţitul în mulţimea vie, care arde cu flacără, în întreaga biserică.

Zece minute a durat drama: turlele bisericii s'au prăbuşit cu sgomot peste noi; înmormântaţi sub lemnele ce ardeau; am fost lapidaţi, cu bucăţile zidurilor ce se prăvăliau.

Cruntă pedeapsă a lui Dumnezeu...

A urmat o clipă de linişte a sgomotului.

Auzirăm o voce:

— ...Şi s'a prăbuşit, rupându-se în două, catapeteasma...

Cineva anticipa în delirul său, evenimentele biblice din noaptea Invierei.

Cei de afară deteră busna pe mormanul de cenuşe, în care eram îngropaţi.

Gemete se aud de sub jăratec. O mână neagră, cu carnea topită pe osul carbonizat, se întinde de sub moloz, se sgârceşte, cu degetele ca un păiajen negru, în spasmul morţii.

Părul unei femei mai arde încă, lângă mine. Un ochiu i s'a scurs, ca un ou de porumbiel spart, ce-i atârnă afară din orbită. Din celălalt clipeşte!... Şi se uită la mine!...

Am leşinat.

Cum am scăpat, nu ştiu.

La spital, unde m'am trezit, mai toţi răniţii aveam muşcături făcute de semenii noştri înebuniţi...

* * *

In timp ce încăperea bisericii era plină de flacări, ca un cuptor, în care o sută de oameni înlocuiau combustibilul, în pridvorul bisericii lumea se înghesuise, încercând să deschidă uşa ca să ne scape. Căci nu uşa dela intrarea în biserică a fost baricadată de trupurile noastre, ci uşa îngustă, ce da din pridvor în biserică. Cei de afară s'au înghesuit în pridvor, dar deodată tavanul a căzut peste ei, formând un dig între cei din biserică şi curte.

Voinţa cerului de a ne pedepsi, ca să ardem până la unul, este evidentă...

* * *

N'am putut sta la spital. In friguri, am fugit.

M'am întors chiar în noaptea aceea, la locul prăpădului.

Sosiseră pompierii din Piteşti. Furtunurile lor răscoleau cu ţâşniri de apă, ruinele. Din biserică, nu mai rămăsese cărămidă peste cărămidă. Un teanc de pietre: altarul.

Două cruci: cimitirul ce fusese în jurul bisericii.

Presiunea cu care apa ţâşneşte din tulumbele pompierilor, răscolind cenuşa şi bârnele arse, fac să sară cât colo, câte o mână de om sau câte un craniu negru...

Soseşte un pâlc din sate, apoi altul, şi convoiul nu se mai sfârşeşte. Bocete sfâşietoare.

O masă, pe ruine. La ea, un plutonier de jandarmi, cu un registru şi o ştampilă. Ruinele fumegă, dar administraţia s'a instalat. A început identificarea cadavrelor.

Prin faţa mesei, defilează mamele care şi-au recunoscut copiii morţi. Se închee un proces verbal pentru fiecare mort identificat.

In jurul ruinei au fost înşirate peste o sută de cadavre. Prea puţine sunt întregi. Doi săteni se ceartă pe un picior: al cărui mort este?

— Nu vezi, bade, că e încălţat în opincă?... Al matale avea ghete...

* * *

Oribile cadavre!... Lucru spăimântător: toate au ceva din aspectul moaştelor din biserici. Par mumii negre, păpuşi de cartilagii. Capul acestuia s'a micşorat cât un pumn negru. Cestălalt are nasul şi buzele arse, găuri: un cap cu patru orbite. Iată trunchiuri fără mâini şi picioare. Altele sunt fără cap. Tăetura gâtului e perfect cauterizată: nu pică nici un strop de sânge.

Iată altă ciudăţenie: două picioare de femee, în ciorapi de mătase şi pantofi de lac. Dar numai două picioare, fără trup. Cum sunt picioarele de lemn din vitrinele magazinelor ce vând ciorapi de damă.

Peste aceste două picioare, retezate deasupra genunchilor, urlă un om. Recunosc, la lumina facelor, cu care au venit soldaţii, pe controlor, care strigă, isbindu-se cu pumnii în tâmplă, în ochi, peste gura însângerată:

— E ea... Şi-a pus pantofii de sărbătoare... E ea...

„Ea" se reduce la cele două picioare: pe banda mai groasă de deasupra genunchilor, pe ciorapi se citeşte marca fabricei şi calitatea: 53.

O femee bătrână a găsit o jumătate de craniu negru şi-l sărută:

— Fetiţa mea, fetiţa mea!...

Dar fetiţa ei a fost scoasă de sub dărâmături, vie, intactă. Fetiţa ei este alături, plânge. Dar mama sa nu o mai recunoaşte. Bătrâna a înebunit de teamă şi sărută un craniu negru...

* * *

Identificare nu se poate face după feţele mutilate ale morţilor, ci după petecele rămase din haine, după pantofi, după ceasornicele găsite asupra lor.

O fată tânără scormoneşte prin tăciuni stinşi şi ridică mâini de morţi, multe mâini, unele se desprinde de trup... Apoi, le aruncă...

Caută pe logodnicul ei: îl poate identifica după inel.

* * *

Mirosul de carne arsă mi-a produs un fel de strângere a gâtlejului.

Câini se apropie, în noapte, atraşi de mirosul fripturei umane.

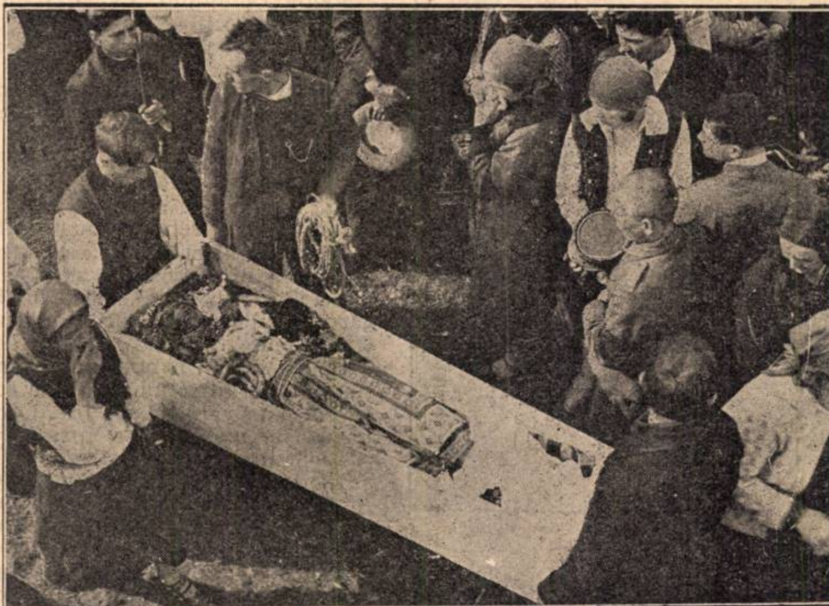
Câinii urlă...

* * *

Prin întuneric, mă isbesc piept

Flăcăi veniţi din împrejurime, ca să asiste la trista ceremonie, citesc în ediţia specială a „Dimineţii", amănuntele dezastrului

Una din victime în sicriu

Stânga: **O mamă plângând pe cadavrul copilului ei.** Dreapta: **O scenă dramatică, pe ruinele bisericei din Costeşti: o mamă căutând prin cenuşe, resturile copilului ei carbonizat**

Stânga: **Cadavrele carbonizate ale nenorocitelor victime, sunt plânse de îndureraţii, rămaşi în viaţă.** Dreapta: **Cadavrele au fost depuse în sicrie**

în piept cu Ionică, invalidul, pe care-l văzusem în biserică.

— Ai scăpat? îi strig.

— Minunea lui Dumnezeu!

In adevăr, e o minune, cum acest om fără un picior, a putut să scape teafăr.

Imi explică: s'a strecurat deabuşilea, printre picioarele celorlalţi. Capetele lor, i-au format o pavăză, contra prăbuşirii tavanului.

A înaintat astfel, în genunchi, printre picioarele celorlalţi, până lângă mormanul dela uşe.

— Ai văzut, mă întreabă el, cum se căţărau peste mormanul de trupuri?... Ca pe o scară vie!...

* * *

N'am dormit toată noaptea.

Toată noaptea, ca şi mine, o femee s'a plimbat pe potecă, încoace şi încolo, bătând acelaş drum, de sute de ori. Era legată la cap şi ducea de hăţ un viţel. Era absolut inconştientă. O auzisem eri seară plângând cu disperare, moartea celor doi copii ai ei. Acum, spre ziuă, nu mai avea glas. Mergea cu viţelul după ea, de colo până colo, ca o femee automată, şoptind cu vocea stinsă, de abea se auzea: Văleu!... Văleu!... Văleu!...

De zece ori, de o sută de ori, de o mie de ori, văleu, acelaş văleu, mereu, mereu... Am răbdat un ceas două...

Am început să sbier la femeea ce plecase cu viţelul de hăţ...

— Văleu!... Văleu!... îmi răspunse femeea cu glasul stins...

Altă femee... Jalea femeilor te înebuneşte. E jalea mamelor...

Aceasta e văduvă.

Işi smulge părul din cap şi strigă:

— O să mai fac copii!... Ce credeţi voi?... Eu nu pot să trăesc fără copiii mei. Am să mai fac... Am să mă mărit!... Ha, ha, ha!... Am să mă mărit!...

Şi râsul femeei demente răsună spăimântător, în zorile reci...

Din zori, convoaiele din satele vecine curg. Vine lumea la înmormântarea victimelor. Căruţele se ţin lanţ... Ţărani în strae de sărbătoare, sătence în ii albe... E Paştile... E înmormântare...

Victimele nenorocitului dezastru, plânse de rude şi de consăteni

O fetiţă de şase anişori spune mereu:

— Unde e fetiţa noastră?... Unde e fetiţa noastră? Unde e fetiţa noastră?...

Mă apropii de ea. Dece întreabă această fetiţă de „fetiţa noastră”?.

— Ce spui tu fetiţo?...

— Unde e fetiţa noastră?...

Un sătean îmi explică:

— Am crezut-o pierdută, eri seară... Aşa întrebam noi de ea: Unde e fetiţa noastră? Şi ea repetă acum ce-a auzit în tot satul: Unde e fetiţa noastră!...

— Unde e fetiţa noastră? repetă fetiţa, ca un ecou pătrunzător...

* * *

S'au săpat în jurul bisericii dărâmate 45 de gropi. Membrii morţi ai aceleiaşi familii, se îngroapă în aceiaşi groapă. Câte patru, câte cinci...

Cei cinci copii morţi, toţi fraţi, se află în lădiţa aceasta, în care nu ar fi încăput o pisică. Din fiecare copil, nu a rămas decât un picior, o şiră a spinării, sau un craniu micuţ şi hâd.

Cranii, cranii descărnate, cranii rânjite... Buze căzute, un bust de care se ţin în mâinile, dar n'are cap, şi n'are picioare.

Sicrie, mereu sicrie, de toate formele...

Un om vine la subţioară cu o cutie lunguiaţă, ca de vioară...

— Ce-ai, bade, acolo?...

— Fetiţa mea!...

Şi strânge cutiuţa la piept, şi nu-i vine s'o arunce în groapă...

* * *

Vin convoiurile de căruţe, ca la nuntă...

Vin autobuze, pe care scrie cu cretă: „Descoperiţi-vă, pentru morţi!” sau: „Merge la catastrofă”!

Vin pâlcuri de săteni din alte sate şi aduc flori.

Pe podeţul de pe Teleorman, trece şarpele negru, mulţimea, ca pe vremea procesiunei ce aducea moaştele Sfintei Paraschiva. Oamenii şi-au adus atunci aminte că s'a furat salba Făcătoarei de minuni. Şi au găsit pe Ion Calpu, printre cadavre. L-au recunoscut, zice-se, după banii de aur, găuriţi, ce s'au aflat la el... Şi se mai spune că s'au sfătuit feciorii în taină, să-i înfigă în groapă un ţăruş, ca să nu se facă strigoiu...

* * *

— Vreau să mă duc cu ei!... Vreau să mă duc cu ei!...

Şi mama care boceşte astfel, s'a prăvălit în groapă, peste sicriul copiilor ei...

— Eşi, femee, că n'avem vreme... Mai avem alăţia!... se răsteşte un gropar...

Mulţimea s'a strâns neagră, în jurul gropilor. Nu se mai văd gropile şi sicriele. O tavă cu colivă trece din mână în mână.

Cel dintâi a fost îngropat preotul cu fiul său şi cu evanghelia arsă, aşa cum au fost găsiţi carbonizaţi, în altar.

Lumea vine mereu... Sub greutatea convoaielor, podeţul de pe Teleorman scârţâie, curbat în jos...

* * *

La gară, fâlfâe drapelul negru...

Satul nostru, Costeşti, era sat mare şi mândru. Avea gospodării frumoase, chiaburii îşi ridicaseră vile... O mică Sodomă rurală...

Acum, la porţi, fâlfâe câte un drapel negru, pe fondul alb al pomilor în floare. Pe drapele, numele morţilor. Rare sunt casele fără doliu.

Căsuţe văruite curat de Paşti, în alb; au negre drapele acum...

Prăvăliile cu doliu, au obloanele închise. Case încuiate. Intr'o curte, o femee cu capul bandajat complet alb şi gros ca un bolovan; numai un ochiu i-a rămas afară din pansament. Şi-a cumpărat o sticlă de lapte... Stă în curte. Inăuntru, i se pare pustiu: bărbatul şi cei doi copii i-au murit la biserică.

* * *

Noaptea Invierii. Sătenii din Costeşti, rămaşi fără biserică şi fără preot s'au dus la bisericile din satele vecine, să se roage pentru odihna celor morţi.

— Pedeapsa Cerului!... şoptesc credincioşii. Prea a venit fulgerătoare şi prea a nimicit totul... Pedeapsa Domnului...

D. C.

Text aranjat de SANDU VORNEA

Ministrul de interne, d. A. Vaida-Voevod, însoţit de d-nii Cămărăşescu, Priboianu, General Todicescu, etc., la locul sinistrului

F. ADERCA

Asasinii surorilor Cuţaridas

DELA Galaţi, unde s'a petrecut oribila faptă, pielea întregei ţări s'a încreţit de groază. Două surori bătrâne, fetele unui armator, ucis şi el între insulele Arhipelagului, — de spaima furtului şi a morţii, au rămas nemăritate, trăind ca 'ntr'o închisoare cu ziduri de cetate, în palatul de lângă biserica elenă. Surorile Cuţaridas erau văzute numai în noaptea Invierii, cu câte o lumânărică de doi bani, lipite una de frica celeilalte, ocrotindu-şi una alteia flacăra, de bătaia vântului ucigaş, dând ocol în mulţimea 'nghesuită în curtea bisericii, căutând mormântul lui Iisus.

La ultima Inviere, când s'au înapoiat acasă, vardistul n'a mai zărit sus la geamurile uriaşe, lumina sfielnică a celor două lumânărele, închizând şi deschizându-şi aripile mari de umbră dulce. A doua zi, un văr de aceeaşi vârstă, d. Archibald Cuţaridas, care venea să le complimenteze în greceşte, de întâia zi de Paşti, în speranţa moştenirei, le-a găsit măcelărite, în salonul cel mare. Toate giuvaericalele dela degete, furate cu degete cu tot. Scrinurile sparte şi aurul pierit. Un napoleon rămăsese, din grabă, lipit în fund. Asasinii n'au fost nişte hoţi de rând: ei au „lucrat" cu o voluptate nespusă. Mutilările suferite de bătrânele surori dovediau o parodie sanguinară a celor mai tainice simţiri şi a celor mai nobile instincte. Un patefon de copii (adus probabil de asasini), oprit cu acul la sfârşitul unui fox-trot, parchetul lustruit şi prăfuit, după ce covorul fusese dat deoparte, dovediau că asasinii siliseră fetele bătrâne să facă, înainte de a fi sfârtecate cu cuţitele, ceiace nu făcuseră în viaţa lor: să surâdă la o curte galantă şi întreprinzătoare şi să danseze.

S'a dovedit că asasinii nu puteau fi decât doi lucrători de tipografie, cari cu o zi înainte, — provocatori de grevă, — fuseseră daţi afară dela lucru. S'a găsit o bluză de lucrător, pătată de sânge, în hallul palatului şi patronul tipografiei din dosul bisericei greceşti, pare s'o fi recunoscut a fi a vărului lucrătorului concediat, lucrător la fabrica de cutii de tinichea, din port...

Era sigur că asasinii, — cari lucraseră în Galaţi sub nume fals, — s'au refugiat la Bucureşti, adăpostul tuturor asasinilor (opinia Poliţiei din Galaţi). Tot ce se putea presupune cu oarecare temei, era că: 1) asasinii, după sadismul evident al crimei, trebue să fie doi lucrători foarte tineri; 2) *„asasinii trebue să fie chinuiţi de nostalgia şi moravurile claselor superioare..."*

Aceste concluzii ale unui mare criminalist din Berlin adus în ţară de parchetul general au fost trimise tuturor poliţiilor din ţară şi publicate în cele mai de seamă ziare. La premiul de 20.000 lei al d-lui Archilbald Cuţaridas, — care a moştenit odată cu palatul verişoarelor, cadavrele lor masacrate, — ministerul de Interne a anunţat un premiu de 100.000 de lei, pentru cei care vor ajuta la indicarea asasinilor şi a unui premiu de 200.000 de lei, pentru cel care va pune mâna măcar pe unul din asasini.

In toate tipografiile din ţară, lucrătorii au început să se bănuiască şi să se invidieze.

Mache Iliescu, zis Lungu, zis Fără-Mustaţă, care a lucrat o vreme la Galaţi, unde a lăsat pe maică-sa, spălătoreasă, în cocioaba din dosul cazărmilor, cu un frate mai mic bolnav de piept, a deşteptat numai decât bănuiala autorităţilor. Venise în Bucureşti, la tipografia „Triumful" îndată după Crăciun, deci cu mult înainte de asasinarea surorilor Cuţaridas — dar cine nu se repede dela Bucureşti la Galaţi, o zi şi o noapte, pentru o „lovitură" ca aia?... Mache Iliescu zis Lungu, zis Fără-Mustaţă, trimite mă-si la Galaţi jumătate din „tain" iar în ultimul timp a fost văzut citind romanul „Rasputin", Diavolul dela Curtea Ţarilor" — adică exact ce spunea criminalistul neamţ: *„asasinul sau asasinii, chinuiţi de nostalgia şi moravurile claselor superioare"*.

Era în atelierul „Triumful" un ucenic, Alexe, care semăna leit cu Alexe, fratele bolnav de la Galaţi: tot oacheş, tot năltuţ, cu privirile negre, pururi visând sub pleoape triste. Mache Iliescu, Lunganul, care legase din pricina asemănării dureroase, prieteşugul cu Alexe, îi strigase odată în atelier:

— Adu vingalacu, mă tu, Alexe, prinţ persan!...

Deci şi ăsta cu „nostalgia claselor superioare"...

E Sâmbătă seară şi nu s'a lucrat decât până la ora 4 după amiază. După trimiterea mandatului poştal la Galaţi, cu mai toţi banii — şi pentru un costum de haine ălui mic, de-„acasă"!... — Lunganului nu i-au mai rămas decât de tutun pentru săptămâna următoare. A scoborît pe bulevardul Elisabeta, devale, unde sunt pozele mari a zece cinematografe. Chiar afişele fac plăcere. In Bucureşti nici n'ai nevoe de bani: pe degeaba vezi trăsurile, automobilele, vitrinele... Să fie adevărat că 'n America, lucrătorii vin la lucru fiecare 'n automobilul lui?...

La Cinematograful „Femina", unde rulase „Patimile Domnului Isus Christos", se oferă acum „Rasputin" — şi în faţa tabloului de lemn, cu poze numeroase, Mache Lunganu dă peste Alexe admirând cu gura căscată un Ţar înaintea căruia se 'nchină douăzeci şi cinci de generali decoraţi.

— Nene Mache, să intrăm!... izbucneşte Alexe, fermecat de poze şi bucuros de întâlnire.

— Nu fii prost piciule!... îl ceartă Lunganul, — care n'are bani de cinematograf, — apăsându-i capela pe sprâncene, ca să

pară şi mai prost. Ai de dat bani pe minciuni?... Filmul e colea în poze, naintea ochilor. Inchide ochii, şi-i vezi pe toţi cum au fost: Pe Ţar, pe Ţarină, pe Rasputin, pe duci... umblând şi vorbind. Uite, vezi colo?... Eu ştiu, că am citit romanul tot: 220 de fascicole. Şi nu s'a isprăvit!... Că pe urmă vine despre revoluţie...

— A fost revoluţie?... întrebă cu ochii mari şi sufletul la gură de groază, Alexe.

— Tu să fii sănătos!... Uite, vezi colea?... Ţarul stă de vorbă cu Rasputin. Ii spune că nu ştie ce să mai facă de hoţiile miniştrilor. Fură de sting!... Dar pe asta o vezi?... Asta e dansatoarea Şişmanova. A fost prietena marelui duce Paul Alexandrovici. Intra prin minister ca la ea acasă, şi toţi miniştirii îi sarutau mâna şi făceau ce spunea ea. Uite şi pe Ţarina cu fetele; stau în genunchi în faţa lui Rasputin şi Rasputin le bine-cuvintează. Ţareviciul e bolnav şi numai Rasputin, popa din Siberia, îl lecueşte. Şi Rasputin spune Ţarului: Ţarule, până când cu mizeria şi cu sărăcia?... O sută optzeci de milioane de mujici muncesc pământul Sfintei Rusii şi toată truda lor o bea 'ntr'o noapte şi o joacă 'n cărţi moşierii tăi. Şi Ţarul îl întreabă pe Rasputin: Ce mă 'nveţi să fac, prea Sfinte Grigore? Şi Rasputin îmbrăţişează pe Ţar — uite colea, cum l-a luat în braţe şi-l sărută pe amândoi obrajii — şi îi spune: Prin mine grăeşte duhul Sfintei Rusii!... Nu duce Rusia de râpă!... Nu vărsa sângele mujicilor tăi!... Nu face răsboi!... Nu fac răsboi!...

— Şi a făcut, nene Mache?...

— Mache Lunganu oftează, de par'că întreg destinul Rusiei s'a lăsat greu pe sufletul lui şi şopteşte ferbinte la urechea lui Alexe:

— A făcut, mă, a făcut!...

— De ce-a făcut, nene Mache?...

— Că aşa au vrut miniştrii şi generalii. Cum erau ei să se facă tot mai mari şi mai tari, dacă nu cu războiul?... La războiul lor, marii duci porunceau numai, dar de murit mureau mujicii!... Şi Ţarina a plâns şi... şi s'a dat cu capul de pereţi şi a strigat în Palatul de Marmoră — uite colo Palatul de Marmoră, Alexe!... — aici inăuntru, vezi?... „Nu face răsboi că ne oropseşte cel de sus!...” Părintele Grigore ţi-a spus şi ţie Ţarule că vai de ceasul când s'or ridica mujicii din blândeţea lor!... Sânge va curge pe uliţele Petersburgului şi toate canalele vor fi de sânge. Pereţii albi ai palatelor vor fi stropiţi ca la abator şi leşurile noastre se vor aduna, unul peste altul, ca la zalhana!... Să ajutăm pe mujici să muncească pentru pâinea lor!... Fie-ţi milă de mujic, Ţarule!...

— Dar Ţarina de unde ştia atât de bine de mujici, nene Mache?...

— De la Rasputin, mă!... Că dacă era el atunci acolo, când au venit generalii şi miniştrii la Ţar să iscălească de mobilizare, nu-l lăsa!... Scuipa pe toţi generalii, uite aşa, ptiu! ptiu!... şi-i da afară cu genunchiul, din palatul Ţarului. Iar pe Ţar se 'nfuria şi ar fi strigat: Vrei război?... Ţi s'a urît cu viaţa?... Fă război, dar pe mine nu mă mai vezi pe-aici!... Şi Ţarul ştia că fără mintea lui Rasputin şi fără sfinţenia lui, e pierdut...

— Şi unde era Rasputin atunci, nene Mache?...

— Era în satul lui, în Siberia, unde fusese lovit cu cuţitul în coaste de o nebună, pusă de d-nii din Petersburg. Şi aşa cum spunea el, aşa se 'mplinia. Au murit mujicii cu sutele de mii şi de teamă să nu se răscoale, Ţarina se ruga de Ţar, după povaţa lui Rasputin, să pună capăt măcelului. Şi marii duci au îndemnat pe unul de-ai lor, pe prinţul Iusupov, de l'a ademenit cu gândul să-i dea pe prinţesa Irina, să vie într'o noapte în palatul lor...

— Şi Rasputin n'a prevăzut mai dinainte nene Mache?... Că Rasputin prevedea...

Mache Lunganu rămase încurcat de întrebarea lui Alexe. Al dracului pici!... A priceput tot: şi cu ducii şi cu ducesele şi cu Rasputin!...

— A prevăzut, mă, a prevăzut... Dar dacă a prevăzut, ce-i mai păsa?... Că el ştia că de vreme ce Ţarul nu mai putea să dea înapoi, e pierdut. Şi dacă o pieri şi el, ce mare pagubă?... A biruit Anticristu — biruise din ceasu în care Ţarul, nesocotind duhul lui Rasputin a iscălit mobilizarea. S'a dus e' Rasputin, deşi presimţise, să vadă pe frumoasa prinţesă Irina, soţia lui Iusupov — s'a dus, mă Alexe, căci în chipul ei, ca'n chipul alb al lunei, era moartea.

Cei doi prieteni au tăcut, cu ochii mari deschişi asupra pozelor împărăteşti. Inima lor e mâhnită. Cum de s'a prăpădit atâta măreţie, s'au dus, de par'că n'ar fi fost, atâţia prinţi şi prinţese fermecătoare, atâţi copii şi atâtea copile, cu priviri de mătasă — şi s'au ruinat atâtea palate de marmoră, în saloanele cărora atârnau oglinzi ca cerul, iar picioarele umblau în covoare mari, ca pe tapşane de flori de Persia... Prăbuşirea dinastiei Romanovilor şi a Imperiului ţarist se frământă tragic în mintea celor doi tipografi. Ei n'au băgat de seamă că un domn încruntat, cu pălăria trasă pe sprâncene, urmat de un vardist, s'au oprit înapoia lor.

— Şi cum l-au omorît pe Rasputin, nene Mache?.. Intrebă Alexe.

— L'au omorît, vorba vine... că a murit când a vrut el!... Prinţul Iusupov l'a vîrît pe Rasputin în palat, într'o odae secretă şi i-a dat să bea vin otrăvit cu şoriceoaică şi să mănânce prăjituri omorîtoare. Dacă a văzut că Rasputin nu moare a tras cu revolverul şi a fugit. Când s'a întors cu prietenii lui, marii duci, Rasputin s'a ridicat de jos şi a pus mâna în beregata prinţului...

— Aha!... face Alexe satisfăcut.

— Dar ăilalţi se reped să-l scape.. Atunci Rasputin, care nu mai avea puteri, dă să fugă şi fuge şi fuge pe lângă grilajul palatului, până ajunge în stradă...

— Şi pe urmă?... întrebă Alexe nerăbdător.

— Pe urmă... care jos. Pierduse prea mult sânge. Şi prinţul Iusupov, de teamă să nu fugă iar, pune mâna pe un drug de fier şi...

Mache ridicase amândouă mâinile împreunate de-asupra capului, ca şi cum ar fi fost gata să dea o lovitură mortală. Dar mâinile îi sunt apucate cu putere de domnul în ajutorul căruia se iveşte şi vardistul. Domnul se recomandă:

— Siguranţa generală. Tipograf?

— Da... bâigue Mache Lunganu.

— Din Galaţi?

— Da... din Galaţi, răspunde Mache Lunganu, uimit că i se ştie identitatea.

Lumea se adunase, gloată. Tinerii lucrători au fost duşi, cu mâinile în cătuşe spre Poliţie.

Vestea s'a răspândit numai decât: Fuseseră prinşi fioroşii asasini ai surorilor Cuţaridas din Galaţi.

F. ADERCA

1 MAI

PRIMA zi din *Floréal*, cum au numit francezii revoluției luna Mai, cea din urmă și mai înzestrată din trio-ul juvenil al primăverii, — e sărbătoarea florilor, a soarelui, e ziua veseliei și a tinereței, închinată naturei, peste care zeița Flora a împărtășit rodnica ei răsuflare, scuturându-și brațele înghirlandate în petale și frunziș.

E reminiscența *floraliilor* romane, serbări în onoarea divinității florilor și fructelor, când se împodobiau casele cu trandafiri, irișii, lalele, crini și celelalte flori ale lunei Mai. Femeile îmbrăcate în culori vii, tinerești, înlocuiau bijuteriile cu corole parfumate, care le încercuiau gâtul, fruntea și brațele. Statua *Florei* ridicată în fața templului ei, depe muntele *Capitolin* dispărea sub buchete proaspete; în mâna dreaptă zeița ținea o pânză subțire, în cea stângă, *boabe de mazăre* și bob, pe care primarii orașului — *edilii*, le aruncau plebei, — emblemă de belșug! La diferitele jocuri și emulații sportive ce urmau, luau parte în genere femei, cărora li se împărțiau premii din cunune de flori. Trompetele sunau și corul mulțimei, intona imnuri zeiței venerate, ce așternea livezile și ogoarele cu covoare de vegetație nouă și umbrare înflorite. Se slăvia *Primăvara*, născută din dragostea *Florei* cu *Zefir*, adierea blândă a anotimpului frumos.

Tradiția pitorească a *floraliilor*, s'a păstrat dealungul mileniilor; azi, în prima zi de Mai, se obicinuesc petreceri câmpenești și în unele localități privilegiate, — peste care dărnicia Florei n'a cunoscut limite, — bătăi de flori feerice.

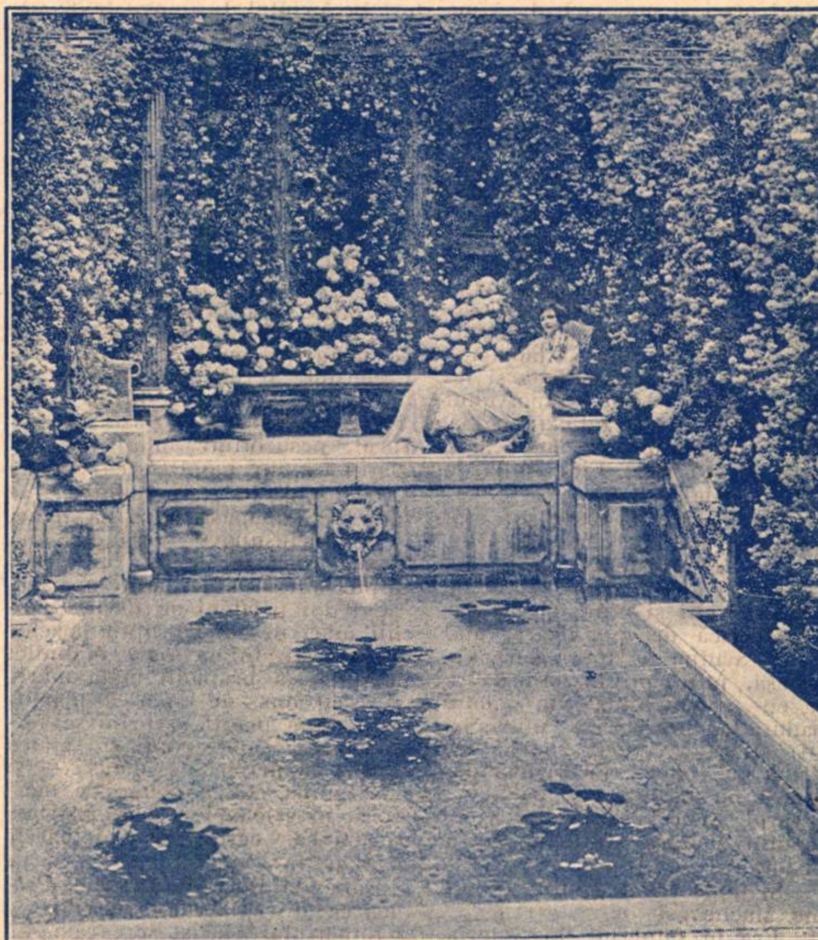
Nu numai Europa s'a gândit să primească reîntoarcerea primăverei, cu manifestații expansive de bucurie. Popoarele Asiei mistice, au avut din vechime până azi, un adevărat cult pentru renașterea firei, pe care au sărbătorit-o cu religiozitate. In Japonia, procesiuni de fete tinere, în haine deschis colorate, parcurg străzile orașelor, ducând ramuri înflorite în cireș, — floarea națională, vestitoarea primăverii. Poporul care privește cu admirație, de o parte și de alta, a grațiosului cortegiu, se descultă în semn de respect, căci niponii găsesc mai comod să-și scoată sandalele, în împrejurările în care bărbații își scot la noi pălăria.

Când se revărsau râurile, iar câmpiile se smălțuiau cu flori, tinerele și tinerii din China de demult, eșiau în grupuri vesele, — cu tunicile de mătase prinse în centură, — să adune buchete. Săltând sburdalnic prin iarbă și fredonând arii vechi, ei petreceau toată ziua sărbătorii primăverii, în lunci și pe pajiști.

Atunci băeții îndrăsniau să vorbească de căsătorie și în cazul răspunsului afirmativ fetele le dădeau o floare. Serbarea primăverii era preludiul celei nupțiale, celebrată abia toamna târziu.

Azi, la această serbare, se plimbă pe străzile orașelor un dragon de lemn, acoperit cu carton și stofe. Aspectul lui fioros, mustățile enorme de cotoi și dinții rânjiți, nu intimidează mulțimea, care se veselește sgomotos în juru-i, dansând la colțuri de stradă.

Intâiul Mai european actual, nu are nici poezia idilicei petreceri a celestului Imperiu de demult nici exuberanța *floraliilor*, nici suavitatea procesiunei japoneze, sub delicata ramură vegetală; e ziua obicinuită a *grevei generale*, e ziua *internaționalei*, răspunsul de revoltă și protestare, ziua desbinării între frați, când cel sărac privește amenințător pe cel bogat, fără să ia seama la imensa bogăție a naturei împăciuitoare, care se oferă tuturor, în mantia-i imperială primăvăratecă și nu face diferență socială.

Celebra dansatoare Ida Rubinstein, în parcu-l de trandafiri

Urmarea senzaționalei noastre anchete, „Două luni în republica Roșie" va fi publicată în numărul viitor.

Debutul vedetei LUPE VELEZ

Iată ce scrie Ortega, un mare critic spaniol de artă, despre clipele de sbucium și suferințele îndurate de frumoasa Lupe Velez, pe timpul când pășise pentru prima oară pe scenă...

PRIMUL care mi-a vorbit despre Lupe Velez a fost *Manuel Castro Padilla*, un impresar american.

Lupe Velez este fiica unei renumite cântărețe de operetă, *dona Guadeloupa Velez* care a repurtat multiple succese, alături de *Esperanza Iris*, una dintre cele mai celebre actrițe hispano-americane.

Prin relațiile pe care le avusese

mama sa, Lupe Velez *(Lupe Villalobos* după adevăratul nume), reuși să debuteze în teatru și astfel păși pentru prima oară pe scenă, într'o figurație de al doilea plan dintr'o piesă oarecare, jucată de o companie artistică, ce'și dete sfârșitul la câteva săptămâni după aceea.

Insuccesul se datora faptului că „vedetele" trupei nu constituiau nici o atracție pentru publicul mexican, atât de pretențios, naiv și mereu dornic de spectacole senzaționale.

Dar Lupe Velez știu să-l pasioneze, pentrucă ea aducea pe scenă expresia cea mai caracteristică a sensibilității, cu un accent original, necunoscut încă și cu totul opus melancoliei languroase, a cântecelor populare. Deși succesul ei fu destul de răsunător, faptul acesta nu împiedecă pe nenumăratele ei rivale, să-i facă viața amară, în primii ani de carieră.

In primăvara anului 1925, eram redactor la *El Ilustrado*, o revistă care se ocupă în mod special cu lansarea vedetelor mexicane. Directorul acesteia, fu primul care își puse în gând să creeze din *Lupe Velez*, o stea de cinematograf.

Intr'o bună zi Castro Padilla mă prezentă artistei, rugându-mă insistent, să mă interesez de publicitatea ei, căci Lupe Velez n'avea nevoe să-și câștige numai existența ei, ci și pe aceea a numeroasei ei familii, ceeace nu-i tocmai ușor. E adevărat că publicul o iubia mult căci înțelesese din primul moment că grația artistei și viața pe care o punea în manifestările ei însemnau un spectacol inedit; camarazii ei însă, invidioși și fără scrupule nu găsiau nimic mai nimerit decât să-l amenințe veșnic pe impresar cu ruperea contractelor dacă Lupe Velez avea să mai continue să apară în fața publicului. Răutatea lor mersese și mai departe; Lupe Velez fu poreclită — pentru violența caracterului ei probabil — „Lucas Velez" ceeace în argot mexican înseamnă „Lucas cea nebună".

Lupe Velez a avut mai multe profesii. A fost printre altele, vânzătoare într'un magazin cu cămăși de lux și unde clienții erau atrași mai mult de farmecul ochilor ei decât de calitatea mărfei. Puțin după aceea intră secretară la un om de afaceri. Seara dansa prin baruri însă nu din cele ordinare cum s'au grăbit să afirme ziarele yankee...

Inainte de a debuta în teatru Lupe cutreeră tot Mexicul, în lung și în lat, fără să prea știe pentruce...

Mama ei fu aceea care-i înfiltră dorința succesului și setea de glorie și care îi conduse primii pași. După ce Lupe făcu figurație un impresar o puse să cânte singură, în englezește, un refren la modă: *Charly by Boy...*

In cele din urmă fu solicitată de către impresarul lui *El Lirico*, un teatru de mâna doua, foarte mult iubit de mexicani și unde toate actrițele au făcut avere, afară de Lupe Velez.

E adevărat că publicul o adora și o obliga să-și repete numărul de mai multe ori în cursul celor patru reprezentații pe care le dădea zilnic, teatrul dar admirația spectatorilor nu se transforma în bani, din nenorocire...

De câte ori n'am surprins-o pe Lupe plângând ca un copil de teamă să nu i-se secfestreze pianul sau automobilul sau să nu fie obligată să doarmă pe o bancă publică!...

Intr'o Sâmbătă fui chemat la telefon. Sâmbăta este zi de premieră și vedetele sunt obligate să aibă cel puțin două-trei rochii noui la reprezentație. Prietenul care îmi telefona mă anunță că Lupe căuta un revolver.

— Vino repede! Lupe vrea să se sinucidă!

Realitatea era cu totul alta. Lupe Velez nu s'a gândit niciodată să-și pună astfel capăt vieții. Iși pusese doar în gând să pătrundă cu arma în mână, într'un magazin și să fure o rochie, căci n'avea cu ce s'o plătească.

Prezența frumoasei Lupe Velez undeva era foarte periculoasă: aprindea toate inimile.

Intr'o bună zi directorul ziarului mă rugă s'o decid pe Lupe să mai rărească vizitele pe la redacție deoarece la sosirea ei toți redactorii, corectorii, fotografii și linotipiștii, ba char însuși directorul, lăsau lucrul deoparte și făceau roată în jurul actriței...

Era o excelentă camaradă. Când unul dintre noi publica un articol despre ea, Lupe venia să-i mulțumească celui atent.

. . . .

Intr'una din zile, Douglas Fairbanks, în trecere prin Mexic, o remarcă și smulgând-o din ghiarele invidioșilor, a reușit să modeleze, cu mâna lui fericită, calitățile reale ale fermecătoarei Lupe Velez și să creeze din ea o nouă glorie a ecranului..."

ORTEGA

femeia GOALA

A. de Herz

POLIȚIA de moravuri, dela Berlin, a devenit foarte severă față de localurile de noapte și teatrele de revistă, unde actrițele și mai ales dănțuitoarele apar în costumul preferat de Eva, când i s'a arătat lui Adam.

La început, spectacolul de artă era pe placul tuturor. Femeia goală care venia să danseze în lumina reflectorului, amintia antichitatea și dansurile ei, fără a atrage insistent atenția asupra goliciunei sale. Arta era mai presus de exhibiția trupului gol, ori cât de frumos ar fi fost. Dar îndată ce femeia și-a adus pe scenă un tovarăș și acest tovarăș dansa lângă ea îmbrăcat, spectacolul a depășit marginile artei și reprezentația devenia indecentă. Când însă și bărbatul a apărut tot atât de gol ca și femeia, publicul s'a pomenit cu un scandal și cu nevoia anunciului sugestiv: „numai pentru domni și doamne!".

Aceste spectacolele au devenit în scurtă vreme un mijloc de speculă pentru antreprenori. Dela una trecură la două, la zece, la cincizeci de femei goale, care fac evoluții lascive în fața unui public iritat.

Femeia goală fiind, bine înțeles un număr de atracție, regisorii s'au convins că nu e neapărată nevoie s'o pună să danseze, ci poate numai să cânte. Iată cum spectacolele de soiul acesta au degenerat, prevestind zile când nu se știe ce s'ar mai fi putut întâmpla pe scenă.

Poliția berlineză a luat măsuri. Astăzi cele mai multe cabarete sunt închise, pentrucă publicul amator de nuduri femenine nu mai are motive să le viziteze, iar teatrelor de revistă li s'a impus o anumită decență, cu privire la îmbrăcatul „stelelor" și desbrăcatul balerinelor.

In schimb au rămas scenele lascive și cupletele pornografice. Atunci naște întrebarea dacă trupul gol al unei femei frumoase e mai primejdios bunelor moravuri de cât glumele și cântecele scandaloase.

Schiță de Leonard Sellmann

* * *

Plimbându-se pe o plajă ce-și prăjește nisipul la soarele Adriaticei, Mussolini, a găsit că urmașele Corneliei, mama Grahilor, seamănă mai mult cu Eva, mama lui Cain și Abel. Și încă de anul trecut a dat ordin ca trupurile tolănite la soare sau stropite de valuri, să găsească un vestmânt mai decent ca acela adoptat până acuma pentru băi de mare.

Doamnele s'au îmbrăcat în rochiile lor și au intrat prin cazinouri, dar Ducele a criticat rochia scurtă până la genuchi, lipsa mânicilor și

Schiță de Lilly Oțeleanu

a restului de stofă menit să acopere pieptul. Interzicând importarea modei din țările streine, a înlocuit-o cu una națională, dând indicații desenatorilor caselor de modă cum să procedeze. Dictatorul crede că le-ar sta mai bine femeilor cu rochia „Bonifaciu al VII-lea" sau cu a Monna-Vannei.

Elegantele romane n'au acceptat dispoziția dictatorială, așteptând răbdătoare ca Ducele să-și revie la mai bune dispoziții.

A trece brusc dela fusta ce îngăduie priveliștea turburătoarelor picioare încălțate cu pantofi de lac, la rochia în care aceste picioare neobișnuite s... vor încurca tocmai ca ale doamnei Sans-Gêne la balurile Curții, e o cruzime impusă cu nespusă brutalitate.

Inlocuirea vălurilor străvezii și a mătăsei care modulează formele trupului, cu faldurile largi în care bănuiești numai că există un trup frumos de femeie, ar produce protestări unanime. Singurele partizane ale unei astfel de mode vor fi femeile cu picioare strâmbe și acelea care nu au ce arăta.

Și femei urâte sunt puține în Italia.

Cel puțin așa afirmă Alfred de Musset.

* * *

Băile de mare n'au fost născocite de medici. Au fost născocite de femeile frumoase, care găsesc că prin saloane n'au destul prilej să arate ce au mai frumos. Le trebuia ceva mai mult. Azi, când în saloane pot veni ca în costum de baie, costumul la mare a devenit o piedică și baia în mare se face fără costum.

In bătaia valurilor sărate care le mângâie cu o voluptoasă indiscreție, cele mai multe doamne nu au posibilitatea să se arate pe deplin. Ca o completare intervine cura de soare în nisipul cald, mai moale decât pernele divanului, și în briza mărei mai parfumată de cât tainicele colțuri ale alcovurilor ascunse. Exhibiția e o încântare pentru ochii spectatorilor, și nu protestează decât persoanele cu care natura a fost vitregă, care nu au ce arăta și cu ce turbura...

Mai anii trecuți, pe o plajă din țara noastră, apăru o fermecătoare societară a Naționalului din București. Costumul ei era o simplă indicație. Cum pe vremea lui Shakespeare —

Desen de Leonard Sellmann

zice-se — în locul unui decor de pădure se punea o indicație cu: „aci este o pădure", tot așa actrița noastră își putea pune pe trup un anunciu: „pe mine ar trebui să fie un costum!" Trupul admirabil construit era acoperit cu o manta în așa fel fluturată de vânt, încât chiar de aproape părea mai mult o batistă ce se agită dela fereastra unui tren în mișcare.

Actrița, cu sau fără manta, cutreera plaja, în văzul tuturor amatorilor de nuduri frumoase, dar în mare nu intra de fel. Băile, costumul plimbarea, nu erau de cât pretexte.

— Pui rămășag, — am spus unui prieten — c'o fac să intre imediat în apă?

— Pun!

Mă apropiai de frumoasa societară.

— De ce nu intri?

— Vreau mai întâi să mă obișnuesc.

— Păcat. In apă costumul se lipește de trup și formele es mai mult la iveală.

Nici nu terminasem vorba, că și câștigasem pariul!

* * *

Dansatoarea pariziană Monna Paiva, la niște serbări, în Grecia, în fața Parthenonului, a găsit de cuviință să-și lepede voalurile și să apară goală. Linia superbă a trupului gol al acestei femei de o ferme-

cătoare frumuseţe, a fost ovaţionată de unii, în vreme ce alţii au protestat.

Ivindu-se discuţii cu tendinţă de scandal, vice-preşedintele comisiunei, dela Bele-Arte din Paris, a pus chestiunea la punct şi concluziile lui pot servi şi la aceste comentarii ale mele, asupra diferitelor obiecţiuni din Italia şi din Germania.

Nudul datează dela origina lumei şi multă vreme nu s'a găsit nimeni care să-l condamne. A inspirat pe numeroşi artişti şi operele lor sunt chiar în mânăstiri şi pe la biserici, fără ca simţurile drept credincioşilor să fie turburate.

Moraliştii admit acest fel de a vedea, dar se declară împotriva nudului „viu".

E o chestiune de interpretare. Ni se pare nouă ruşinos, ceeace altora li se pare foarte decent. Dacă un european ar intra în cortul unui arab şi ar găsi-o goală pe femeia acestuia, primul ei gest ar fi să-şi acopere faţa. De rest puţin îi pasă.

Dar şi în Europa, nudul n'a fost totdeauna o provocare. Arhivele vechilor tribunale franceze sunt pline cu condamnările femeilor învinuite de adulter.

Aceste femei, după pronunţarea sentinţei, erau plimbate goale pe străzile oraşelor. Bietele victime nu-şi puteau acoperi nici măcar faţa, pentrucă le erau mâinile legate. Şi treceau aşa, goale şi bătute cu biciul, în râsul populaţii, bărbaţi, femei, copii...

Plimbarea aceasta nu era un spectacol pentru gură-cască, ci o pedeapsă pentru vinovată.

Când justiţia din veacul al XV-lea, a revenit asupra pedepsei, n'a făcut-o în virtutea moralei, ci numai pentru că i se părea penalitatea prea severă. Atunci condamnatele fură silite să facă drumul prin oraş, cu picioarele goale, în cămaşă şi purtând în mână o făclie aprinsă.

Totuş în veacul al XVII-lea se cunoaşte cazul unei fete de optsprezece ani care fu adusă în piaţa publică şi silită să împartă nuiele la o sută de soldaţi. După aceea s'a desbrăcat singură în văzul tuturor şi, complet goală, a trecut printre rândurile acelor soldaţi cari o loviau cu cruzime. Innebunită de ruşine, de groază şi de durere, a început să alerge până a căzut jos, într'un acces de nervi.

La 1730 directorul Operei din Paris, dând un bal, oferi publicului apariţia a cinci dansatoare, care nu aveau pe ele de cât o floare... în păr.

Şi nimeni nu s'a indignat.

Numeroase sunt exemplele când nudul era departe de a atinge pudoarea. Vice-preşedintele comisiunei dela Bele-Arte încheie cu povestirea unei întâmplări a cărei eroină a fost vestita cântăreaţă Malibran.

Malibran mergea adesea să mângâie şi să aline suferinţele micilor pacienţi dela spitalul de copii.

Intr'o zi găsi pe unul care trebuia neapărat să fie scăldat în baia cu apă rece. Toate silinţele medicilor şi ale infirmierelor fură zadarnice. Atunci Malibran îi propune să se lase a fi îmbăiat cu ea. Copilul primeşte şi Malibran intră goală, în baie, cu copilul. Toţi bărbaţii din jurul ei nu văzură de cât gestul eroic al unei femei care, totuş, avea un trup de o remarcabilă frumuseţe.

A. de HERZ

In jurul concursului de fotogenie

De vorbă cu domnişoara Nelly Costa

(Dela trimisul nostru special)

Cititorii noştri sunt informaţi de concursul de fotogenie, lansat de marele regisor francez Maurice Gleise, pentru alegerea unei interprete pentru viitoarele sale filme cu versiune română.

Interpreta principală a primului film este compatrioata noastră, domnişoara *Nelly Costa*, o tânără artistă cu un extraordinar talent, remarcat de marii regisori străini.

Pentru a satisface curiozitatea cititorilor, cari urmăresc cu interes succesele compatrioţilor noştri în străinătate, am căutat s'o văd pe domnişoara *Nelly Costa.*

Domnişoara Nelly Costa mă primeşte cu un zâmbet drăgălaş, într'un salonaş cochet, împodobit cu tot felul de bibelouri, covoare româneşti, perne aruncate într'o dezordine frapantă, ce-ţi încântă ochii.

Imbrăcată într'un kimono japonez, — ce-i dă mai mult un aer de orientală, tolănită pe un divan, la picioarele căruia e 'ntinsă o blană de urs, care cândva a fost sălbatic, însă acum pare domesticit, sub privirea blajină şi fermecătoare a proprietarei...

Rămân pironit... căci revăd o veche simpatie a publicului teatral din ţară. Sub acest nume *Costa*, se ascunde domnişoara *Nelly Constantinescu*, interpreta a nenumărate roluri din trupa lui Fotino şi a Teatrului Popular.

— „Cum, dumneata?... domnişoară Constantinescu..." mă bâlbâi eu, surprins de acest fapt neaşteptat.

— *„Exact,... nici aici nu scap de dumneata? Of! veşnicii gazetari..."*

— „Iartă-mă, dudue? N'am ştiut. Dar primeşte te rog felicitările mele, pentru succesele dumitale".

— *„Mulţumesc, dar abia acum incep cariera cu adevărat. Până acum nu era decât un aperitiv, aşa cum obicinuiam să-l luăm la „Mercur"... Sper că de-acum voiu incepe să lucrez serios".*

— „Povesteşte-mi şi mie cum ai putut trece, peste toate greutăţile, inerente acestei meserii?"

— *„Nu ştiu... şi nici n'aş putea să-ţi spun ceva precis... Singurul lucru pe care-l ştiu e... că domnul Gleise, pe care l-am cunoscut în timp ce turna „Jour de Noce", n'a voit să-mi încredinţeze un rol în acest film, ci m'a pus să iscălesc un angajament, pentru viitorul său film, cu o versiune în limba română..."*

— „Dar despre concursul de fotogenie?"

— *„Cum ne trebuesc elemente cunoscătoare ale limbii române, domnul Gleise a recurs la bunăvoinţa revistei dv. pentru găsirea unei artiste. Am admirat totdeauna seriozitatea, cu care se procedează la alegerea „Miss României" şi am convingerea că şi de data aceasta, revista „Realitatea Ilustrată" va fi la înălţime".*

— „Ce rol veţi avea în film?"

— *„Nu ştiu încă precis, deoarece maestrul Gleise n'a făcut distribuţia; în tot cazul pot afirma, că voiu dansa şi cânta în româneşte. Rolul al douilea îl va interpreta fericita aleasă, rol care va fi tot atât de important, ca şi al meu. De-altfel sper să nu fie singurul film cu versiune română, pe care-l voiu juca, dat fiindcă în programul casei producătoare, sunt stabilite zece filme. Pentru banda aceasta am fost angajată la toate cele trei versiuni: germană, franceză şi română".*

— „Care e părerea dumitale despre filmul sonor-vorbitor?".

— *„E perfecţiunea. In filmul mut, nu-ţi putea da seama de talentul unui artist. Mâna invizibilă a regisorului, îl conducea prin toate fazele filmului; astăzi s'a schimbat. Pentru filmul sonor-vorbitor se recrutează numai artişti cu reale aptitudini teatralo-muzicale.*

Pentru ca un film să fie bun, nu se mai cere numai joc, ci şi dicţiune, voce... etc. Iţi închipui ce deziluzie ar fi pentru spectatori, dacă ar auzi un artist favorit, a cărui voce ar fi stridentă.

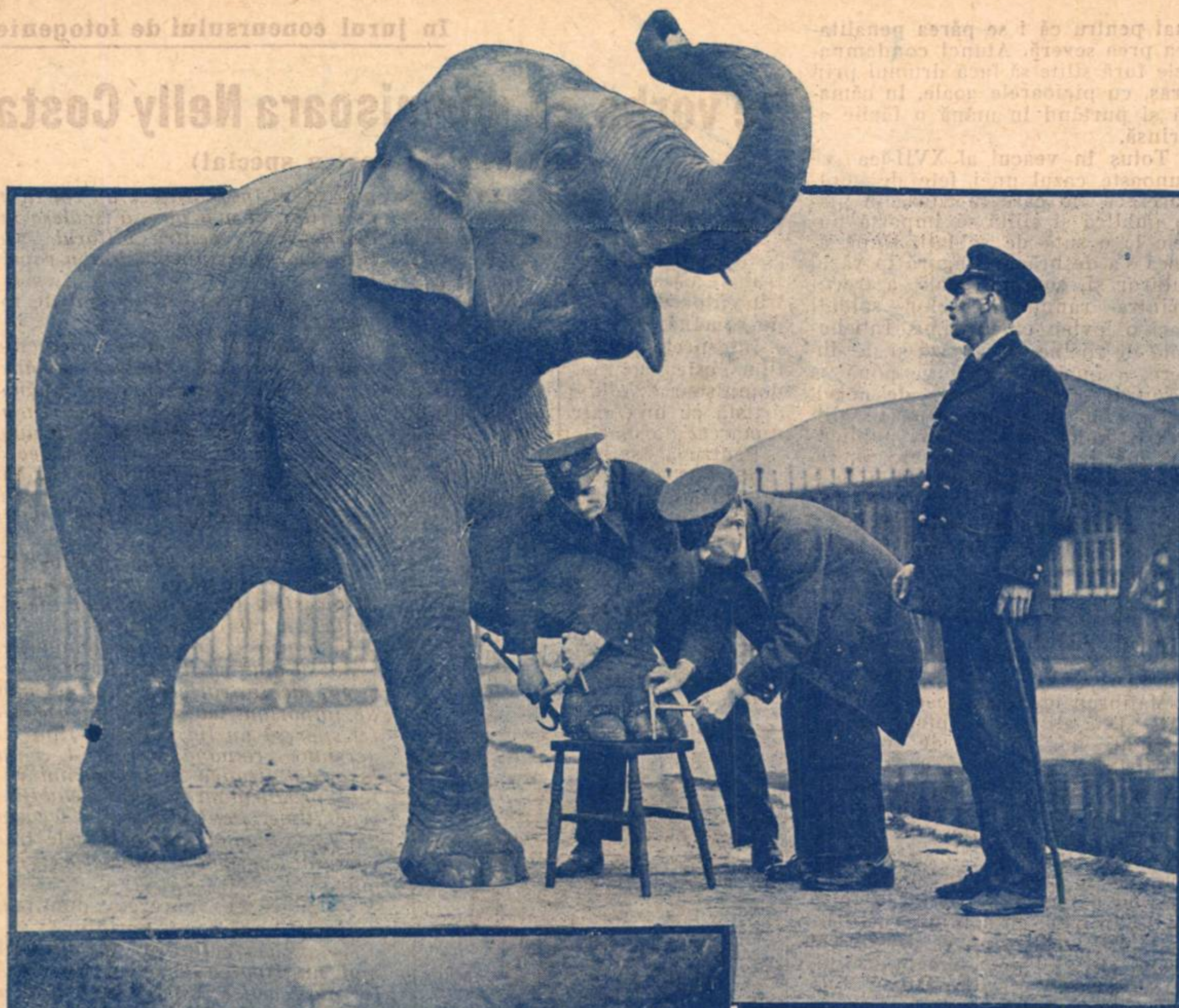
La noi şi în America, mulţi artişti şi artiste de mare valoare cândva, au fost nevoiţi să se retragă sau în cazul cel mai fericit, să admită ca vocea să le fie trucată. Şi să vă explic: nu putem pretinde tuturor artiştilor voce, iar atunci când se întâmplă, ca interpretul principal să nu o aibe, el e nevoit să joace, dar nu vocea lui e prinsă pe banda de sincronizare sau pe disc, ci a altuia, dintre culise. Aş putea să-şi citez zeci de cazuri..."

— „Sper că dumneata nu vei fi... trucată."

— *„Sper şi eu, ţinând seama că debutul mi l-am făcut în operetă, sub direcţia domnului Blum. Tot ce am învăţat în ţară, îmi va fi de mare folos aci. Mă gândesc cu recunoştinţă la maestrul Blum şi nu mai puţin sunt recunoscătoare maestrului Soreanu, profesorul meu dela conservator".*

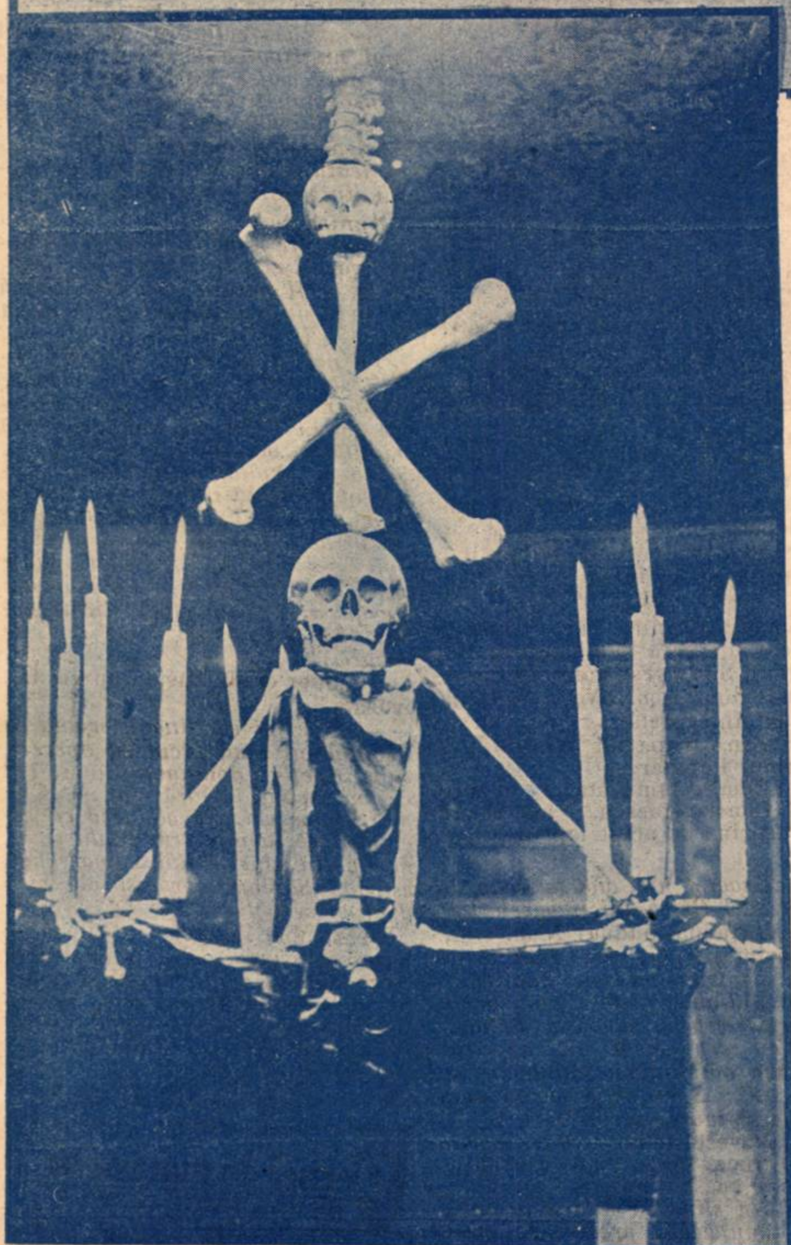
Un zâmbet îngeresc îi flutură pe buze, pe când ochii se îndreaptă spre fotografia din perete a maestrului Soreanu. In privirea domnişoarei Nelly Costa, se poate citi fericirea şi beţia succesului...

HENRY DORU

Iată mai sus cum se face pedicura unui elefant, al grădinei zoologice din Londra.

Ciudata decorație macabră a unui cabaret din centrul Parisului.

Cardinalul Bourne a… în catedrală, jurământ… întru călugărie.

…lăţi

…reapta: Ministrul de …erne al Chinei, d. …ng şi-a dat demisia …n cabinetul naţiona-…

Sus: „Avantgardiştii", tinerii copilaşi fascişti din Italia, primesc de timpuriu instrucţia militară.

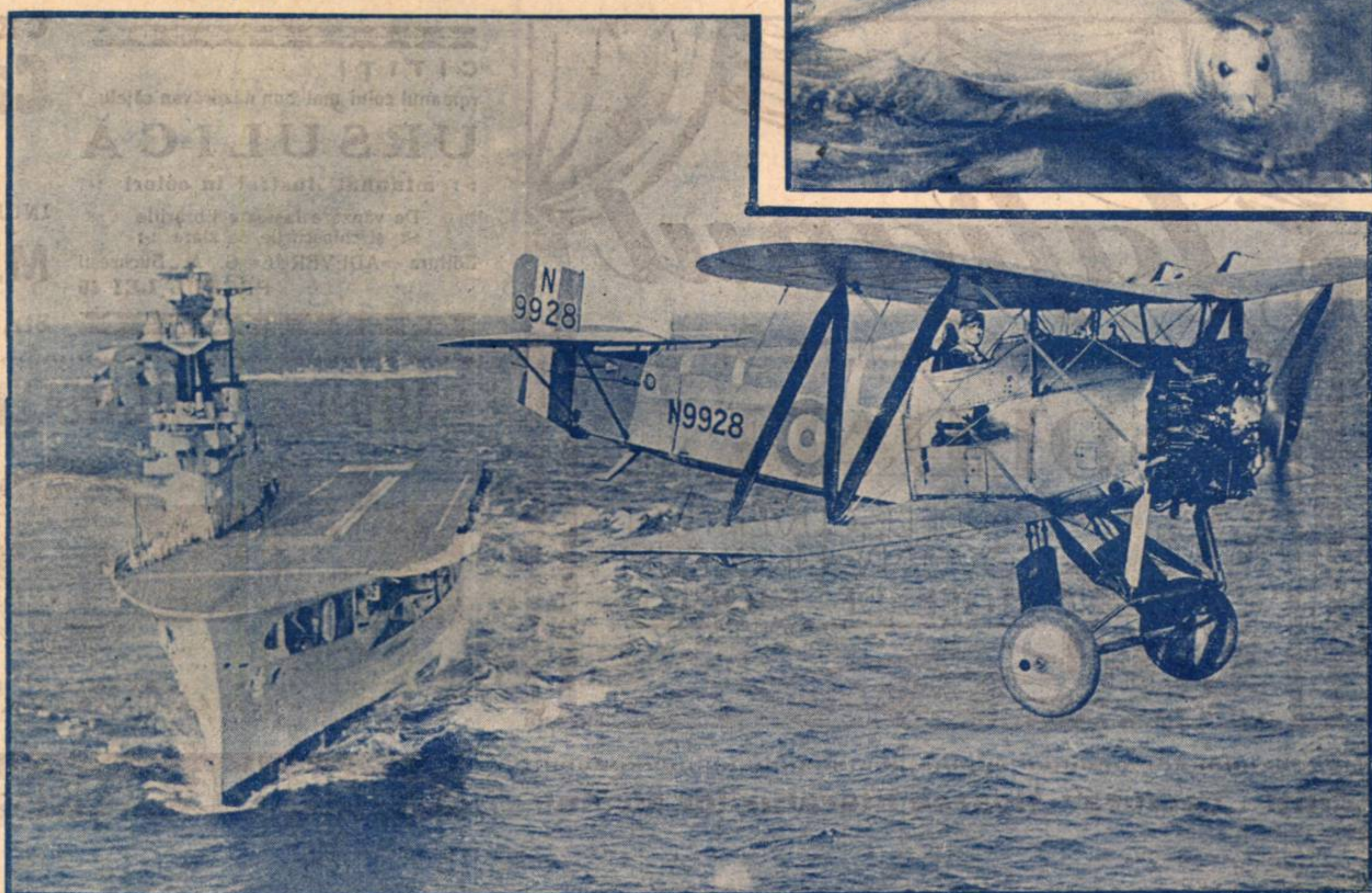
La înapoerea sa dela Polul Sud, amiralul Byrd, a fost întâmpinat cu un entuziasm indescriptibil.

La dreapta: Un nou pensionar al grădinei zoologice din Berlin: o morsă tânără.

…l Westminster-ului, a primit …ul de fidelitate a 13 ucenici

Jos: In marea Nordului, au început manevrele navale engleze. Fotografia noastră reprezintă o navă-mamă, şi avionul care a fost ultimul lansat, după platforma sa.

Tudor Arghezi

BOXUL

CRONICA SPORTIVĂ

Ilustre Domnule Swift,

Am observat că de 200 de ani, de când ai murit, nu mai vorbește cu dumneata nimeni. Nu e vorba, că până la două sute, îți mai lipsesc cinci ani, dar de la decesul d-tale, noi am învățat să vorbim în așa zisele cifre rotunde. Ce este cifra rotundă și cum se poartă ea față de cifrele drepte și pătrate, o să-ți comunic pe viitor. Acum, dă-mi voie să-ți trimit o scrisoare sentimentală și să-ți răspund după patru generații la vechia d-tale Călătorie lui Guliver.

Guliverul d-tale ne-a fermecat pe când eram copii mici și ne place și azi, după ce ne-am făcut copii bătrâni, ingineri, oameni politici și gazetari. El avea o posibilitate, care a început să ne lipsească nouă, devenind uriaș în țările cu pitici și pitic între uriași. Dar neamul acestor oameni, care mâncau cât șapte și puneau câteva minute de la baltă la munte și îndărăt, din pricina unui pas cât o mie, nu s'a stins de tot. Ai auzit de Primo Carnera? Desigur că n'ai auzit: cum să auzi? O cenzură cumplită, la intrarea Paradisului, — unde am auzit că te-ai mutat, — interzice intrarea în Statele-Unite ale lui Dumnezeu, a gazetelor sportive, admițându-se numai publicațiile literare și scrisorile confidențiale.

Cel de Sus are o părere cât se poate de proastă despre noi, cei de aci, de jos, considerându-ne ca pe niște bolșevici. Noi ne mutăm fălcile și ne adunăm măselele pe făraș, în teatre și circuri, fără niciun necaz, așa, de plăcere, din estetică sportivă, și dacă năravurile noastre ar pătrunde în împărăția vieții viitoare, — unde nu-i plângere nici suspin, — s'ar putea desorganiza principiile care vă cârmuiesc. Nu ne-am mira să aflăm că d-ta ai jucat foot-ball cu Hamlet și că ți-ai scrântit piciorul, și că Shakespeare a boxat cu Matei Basarab.

Pe vremea d-tale exista literatura dar nu cred că se pomenia ceeace noi numim în toate limbile Box: be, o, ix. *Boxul e o știință mai vie și mai complicată decât Matematicile și nici nu se compară cu elementarele Științe Naturale — și un boxeur, adică un specialist al acestei magistraturi științifice, poate să lase în umbră tot ce s'a făcut în*

MAX SCHMELLING

științele minore și să strălucească mai mult de cât Frederic Barbarossa, Carol Magnul și Napoleon laolaltă, fără să pomenim de alți sportsmeni mai mărunți, ca Goethe, Lavoisier și Dante. Ai auzit de Schmelling? N'ai auzit. Păcat! Era de așteptat.

Imi dai voie să-ți explic boxul, pe cât mă pricep. Dacă te interesează subiectul, ca pe toți compatrioții d-tale, aflați încă pe pământ, în Englitera, îți voi putea trimite tratate speciale, cu figuri și fotografii de Albi și de Negri, între cari s'au manifestat geniale aptitudini și vocații mari pentru box. Aruncă-mi când vei vrea un bilet. Adresa mea, alăturată, o nimerești cu plicul, în fiecare seară, dacă te urci în Carul Mic, care trece zilnic pe de-asupra casei, unde ocup un apartament (două odăi pe hall vast, parchet, electricitate și dependințe: 180.000 lei anual, plătiți pe doi ani înainte). Inlesnirile d-tale sunt evidente, alături de mijloacele mele primitive. E de ajuns să dai drumul răspunsului că el îmi ajunge negreșit, pe când mie, dacă ți le-arunc în sus, scrisorile se întorc numaidecât înapoi, pe temeiul legii gravitâții, un moft pe lângă box.

Ca să te faci boxeur este indispensabil să ai o minte ageră și un intelect ales, însă fără un pumn viguros e mai bine să nici nu încerci. Căci dacă intri în ring numai cu merite academice și cu un profil acvilin, ți se distruge fotografia și nu te mai recunoaște logodnica niciodată. Meșteșugul constă în a lupta nasul cu pumnul și a pipăi cu acest din urmă instrument aparatul precedent, un aparat natural simplist, care nu dispune de facultatea motrice a pumnului, de a se deschide și strânge, de a deveni osos și contondent, după necesitate. Tocmai se studiază acum în universitățile și laboratoriile sportive, cum poate deveni nasul mobil, pietros sau fugace, ori agresiv, conform fazelor unui match de box.

La un match internațional viitor, la New-York sau la Dublin, unde popoarele adunate vor aclama victoria finală, isbânda va fi nu numai a pumnului de opt ocale, dar și a nasului, care va ști să fugă instinctiv dinaintea adversarului. Iți închipui d-ta, ilustre maestre, ce va câștiga omenirea în momentul când, urmărit în punctul lui topografic, nasul va fugi la ceafă sau se va muta dintre sprincene pe creștetul capului ori se va ascunde în buzunarul jiletcii atârnată în cuier.

Atunci se vor putea stabili mai precis decât azi, meritele și calitatea, inspirațiile unui recordmen, când nasul va fi și nu va fi (to be or no to be), se va ivi și va dispărea și când publicul entuziasmat va striga din o sută de mii de glasuri: uite-l, nu e.

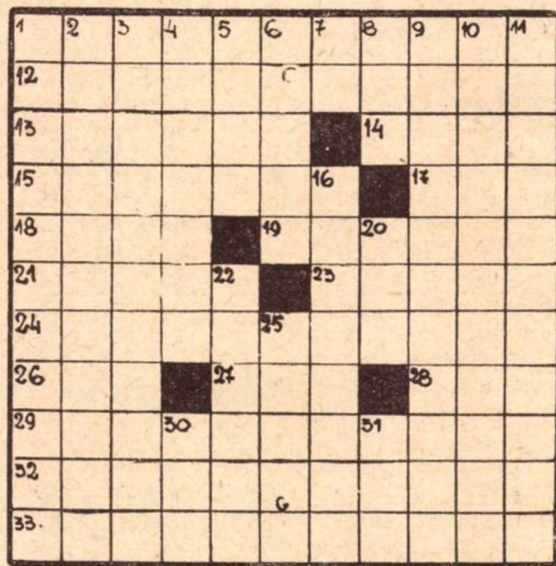
De altfel, asupra sporturilor, o să mai revin și am de gând să ți le descriu pe toate, până la fuga pe jos și bicicletă, ca să-ți dovedesc, iubite domnule Swift, ce au dobândit civilizația și omul, de la strămutarea d-tale într'o lume pasivă și vecinic asistentă și contemplativă. Să nu uit însă pe un Guliver, care în toate privințele a bătut pe al d-tale. El ființează în carne și oase și răspunde la numele cântător de Primo Carnera (rog a nu se confunda cu celălalt Primo, care cred că ți-a fost prezintat de curând, subt pseudominul de Rivera). Primo Carnera măsoară, domnule Swift, doi metri și patruzeci de centimetri și cred că trage 800 de kgr. la cântar. Pumnul lui e cum se zice la noi în Gorj, cât un dovlete, în stare liniștită. In situație activă cântărește, — mă fac forte să dovedesc, — 150 de kilograme, și cred că trimis să boxeze cu obeliscul, Partenonul și Piramidele din Eghipt, le decapitează dintr'o singură repezeală și le răstoarnă, făcându-le knock-out adică șah mat (mac-mac) pe dată.

Jocurile „Realităţii Ilustrate"

Joc de cuvinte încrucişate

(10 puncte) — de *Rebus*

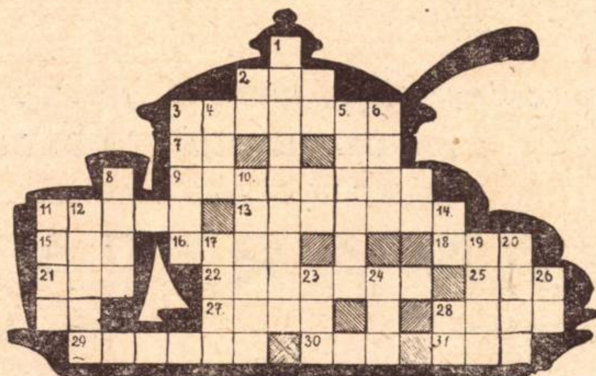
ORIZONTAL: 1) Precauţi. 12) Reeditasem. 13) Agent însărcinat cu o misiune secretă. 14) Filozof italian. 15) Căruia nu i s'a adăugat nimic. 17) Călăuză (fig.). 18) Imaginaţie comică. 19) Se strecura pe nebăgate de seamă. 21) Se zice de anumiţi dinţi. 23) Pahar (mold.). 24) Parfumaşi. 26) Scot sbierete. 27) Pronume. 28) Tovarăş. 29) Incorporaseră (fig.). 32) Plecat din nou într'o călătorie. 33) Administraţie superioară a marinei.

VERTICAL: 1) Făcură abonaţi. 2) Mi-am adus aminte. 3) Privitori la morfologie. 4) Căzurăm în reverie. 5) Mă ivesc. 6) Nostim (mold.). 7) Măsură. 8) Margine de rochie. 9) Transformaseră în oase. 10) Căsătorit din nou. 11) Desfrâu. 16) Ascunşi. 20) Culoare. 22) Rană incurabilă. 25) Vânzător de haine vechi. 30) Fruct. 31) Bărbat.

Joc de cuvinte încrucişate

„Samovarul"

(10 puncte) — de *Ţuţu*

ORIZONTAL: 2) Faptă. 3) Curbă. 7) Părţi ale corpului. 9) De culoarea marmorei. 11) Agenţi de noapte. 13) Fascinant. 15) Exclamaţie de bucurie. 16) Ceşti. 18) Certificat. 21) Pentru dat gust ceaiului. 22) Substanţă organică care are proprietatea de a descompune. 25) Judecător în infern. 27) Numele a doi împăraţi din Orient. 28) Numele unor ducate germane. 2) Devin desgustători. 30) Numele vechiu al Vidinului. 31) Pronume (pop.).

VERTICAL: 1) Necesară fumătorilor' 2) Posezi. 3) Pesmete moale. 4) Poezie de Arghezi. 5) Poezii. 6) Imprejurime. 8) Unitate de măsură. 10) Ceaiu... 11) Pentru mâncat, sau — eventual — şi vorbit!... 12) Ce exală un ceaiu ferbinte? 14) Zeu. 17) Pentru făcut reclamă. 19) Arbust exotic. 20) Impozit. 23) Marcă de pânzeturi (anagr.). 24) Proaspăt. 26) Conjuncţie. 28) Pronume.

Deslegările pe luna Martie 1930

(Partea II-a)

„EGIPTUL"

Orizontal: 3) Teba. 5) Cernat. 7) Osimandias. 11) Sur. 12) Paripi. 13) Misiri. 15) Utica. 18) Scorburoşi. 21) Antar. 25) Sistru. 31) Sienit. 34) Arsinoe. 37) Ptolomeu. 40) Lotuşi. 41) Amirante. 43) Rhinopom. 46) Carnavon. 47) Eptanomida. 50) Tar. 51) Caracali. 52) Urc. 54) Amru. 59) Iam. 60) Zythum. 62) Thot.

Vertical: 1) Tebană. 2) Serapion. 4) Asdrubal. 6) Tiitură. 7) Osiris. 10) Sicomor. 13) Monitor. 16) Aşa. 17) Basilide. 20) Strengărim. 23) Canton. 24) Veta. 26) Răut. 28) Latin. 29) Ciopor. 30) Doum. 32) Noma). 338) Mastabă. 39) Phra. 42) Epocă. 48) Namazi. 49) Manethon. 58) Thor.

CUVINTE INCRUCIŞATE IN DIAGONALĂ

Dela stânga spre dreapta: 1) Moft. 2) Sand. 3) Serapia. 4. Comod. 5) Caş. Mirvana. 9) Răind. 12) Mint. 13) Tăut. 14) Lau.

Dela dreapta spre stânga: 3) Safir. 4) Central. 6) Zama. 8) Şoptind. 10) Diana. 11) Vier.

JOC DE CUVINTE INCRUCIŞATE

Orizontal: 1) Gratz. 5) Asman. 9) Minsk. 13) Laerte. 15) Laban. 20) Snoave. 22) Nunea. 26) Dovedi. 28) Ttertip. 32) Sirius. 34) Strup. 37) Cislău. 42) Noiene. 48) Nagară. 53) Nineta. 57) Risipi. 59) Uimitor. 68) Atârna. 65) Minare. 68) Adormi. 73) Acoave. 77) Şniţel. 79) Iubire. 82) Trăit. 84) Aişori. 87) La. 89) Acces. 91) Lesghi. 93) Trenă. 94) Salam. 95) Oarba.

Vertical: 1) Grahi. 10) Inertă. 11) Sa. 12) Krupp. 19) Cioară. 23) Atriu. 25) Oacheş. 29) Iunie. 31) Suitor. 36) Şvabia. 38) Unanim. 40) Aglae. 41) Anostă. 43) Eremia. 45) Etere. 47) Iliade. 49) Atins. 52) Iproci. 54) Ataulf. 56) Hrean. 60) Ormuzd. 62) Catran. 71) Psalt. 72) Teacă. 76) Diana.

ENIGMA

Cea mai mare parte din vaporul **Titanic**, se află în Oceanul **Atlantic,...** vorbind de litere însă !...

Joc de cuvinte încrucişate

Orizontal: 1) Orb. 7) Asir. 8) Egee. 10) Stentor. 23) Conta. 25) Rampa. 27) Tor. 28) Solo. 29) Grimm. 32) Iberi. 40) Isac. 44) Rubicon. 47) Miri. 48) Hrib. 49) Nil.

Vertical: 1) Ossa. 3) Brehm. 4) Metil. 5) Ego. 6) Aere. 11) Neam. 12) Chip. 13) Mac. 14) Xantipa. 17) Camöens. 18) Oră. 20) Sarma. 21) Troia. 29) Gri. 30) Ruso. 31) Numi. 33) Reid. 34) Ian. 37) Debil. 38) Sachs. 41) Crin. 43) Anin. 46) Oră.

Joc de cuvinte încrucişate

Orizontal: 1) Crin. 4) Thalia. 8) Echo. 11) Biurou. 13) Erato. 15) Young. 16) Natan. 19) Ossa. 46) Urme. 50) Nopal. 53) Gorki. 56) Erori. 57) Eroul. 58) Rist. 59) Musset. 60) Neva.

Vertical: 1) Cabiri. 2) Ibycus. 5) Hugo. 9) Conrad. 10) Oberon. 12) Rug. 14) Ath. 18) Nancy. 21) Arenă. 23) Tale. 24) Ceda. 27) Gin 28) Gib. 30) Dar. 31) Mai. 33) Egina. 34) Ofta. 35) Oase. 36) Byron. 37) Bender. 38) Rennes. 40) Antile. 41) Asupra. 45) Apoo. 48) Pro.

Câştigătorii premiilor pe luna Martie

Au obţinut: *Dumitraşcu M. Gheorghe-Arad*, premiul I, 1.000 lei.

Aurelia Căp. Bota-Timişoara, premiul II, 500 lei.

Constantin Popescu şi Petre Smărăndescu, Slatina-Olt, premiul III, 300 lei.

Au fost premiaţi cu câte o carte, următorii:

Ştefan Anton-Achunarul Mic-Durostor, Florian Niculescu-Loco, Ioan I. Gheorghiu-Braşov, Rollea Dr. Niculae-Câmpulung-Muscel, Tătaru Maria-Galaţi, Trifoiu Dumitru-Mercurea-Ciuc, Gh. Gh. Nichifor-rescu-Todireni-Botoşani.

Deslegările se primesc până la 10 Iunie 1930. Fiecare joc acordă deslegătorilor un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 170, 171, 172, 173 şi 174 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea 500 lei. Premiul al treilea 200 lei. Următorii şapte deslegători, primeşte câte un volum. Premiile se vor distribui la 20 Iunie 1930.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Const. Mille 7 Etg. II
TELEFON 308/67
Director redacţional:
NIC. CONSTANTIN
PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe şase luni	„ 180
Pe trei luni	„ 95
Pentru străinătate	400

Cupon pentru jocuri

No. 170

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

„IUBESC NATURA!!“

ne spune d-ra Aurelia Rădulescu „Miss Dobrogea 1930“

Veseli suntem, veseli suntem,
Când te vedem, când te vedem...

Astfel sună refrenul *„Dunării albastre"*, cântată atât de duios în nemuritorul vals al lui Strauss. Şi într'adevăr, în minunata zi de Paşti, Dunărea pare mai strălucitoare şi mai albastră ca deobiceiu, văzută din înnaltul podului, peste care trece trenul duduind. Soarele îşi reflectă miile de culori, în luciul apei liniştite, care curge molcomă la vale, spre Pontul Euxin, pentru a-i povesti acestuia, minunatele basme ale ţărmurilor ei...

...Imediat la eşirea de pe pod, trenul intră în gara Cernavodă. O staţie minusculă provincială, aşa

cum întâlneşti cu zecile, de-alungul căilor noastre ferate. Iar de pe coama dealului din dosul gării, se desfăşoară panorama micului oraşel dunărean, locuit de câteva mii de oameni harnici, muncitori. Mai departe, spre dreapta se profilează siluetele masive ale cazărmilor, având în faţă un defileu deluros, de argilă.

Portarul hotelului „Bristol", e un fel de „ziar-vorbit ambulant" şi'n momentul în care mi-am declinat calitatea de ziarist, mi-a dat toate amănuntele concursului de frumuseţe, — la care a asistat *„din uşă"*, ca să nu-şi desmintă profesiunea, — mi-a indicat principalele personalităţi, care au făcut parte din juriu, precum şi adresa precisă a d-rei *Aurelia Rădulescu, „Miss Dobrogea 1930", „care tocmai s'a înapoiat din Capitală"*.

Am pornit pe străzile oraşului lui Mircea cel Bătrân. Dumnezeule, câte fete frumoase! Hotărât, la Cernavodă nu există nici o fată urâtă, iar dacă sunt, probabil că n'au voe să iasă din casă, în prima zi de Paşti, pentru a nu strica estetica străzii. Dacă primarul, — d. Samarineanu, mi se pare, — a dat o asemenea dispoziţie, nu-l putem decât felicita.

In fine am ajuns la destinaţie. O căsuţă mică, drăguţă, cu o grădiniţă în faţă.

Intr'un salonaş cu mobile minuscule, stau de vorbă... şase domnişoare. Prezentări, dulceaţă, cafeluţă, mă rog tot dichisul unei primiri cernavodene.

— „Cu ce impresii ai plecat din Capitală, domnişoară?".

— „Ei, măcar de-am fi fost şi noi cu ea!" se amestecă domnişoara Puia, o codană de vre-o şaptesprezece ani.

— „Organizaţia concursului dela Sinaia ţi-a plăcut?".

— „Desigur că i-a plăcut", sare duduia Gelu. „Cum să nu-i placă, dacă ea a fost printre cele mai frumoase?".

...Şi la fiecare biată întrebare a mea, răspunde câte una din prietenele „Miss Dobrogei", cu un lux de amănunte, care mă uimeşte; între timp d-ra Rădulescu surâde, afirmă cu mişcări ale capului şi...

— „Domnul Bogdan, căpitanul portului".

Un domn impunător, tipul marinarului, (chiar de apă dulce, dar tot marinar rămâne). D-sa a fost unul din fervenţii organizatori ai concursului din Cernavodă şi după ce-i expun motivul vizitei mele, îmi şopteşte:

— „Singura scăpare este, să vă plimbaţi cu barca pe Dunăre. Poate astfel veţi putea sta de vorbă"...

După proteste, manifestaţii de antipatie profundă, — din partea tineretului feminin — şi a unui scurt drum, până'n port, — în care timp d-ra Aurelia Rădulescu, era ţinta atenţiunei şi galanteriilor generale ale concetăţenilor ei, — iată-ne plutind cu o barcă, pe apele albastre ale Dunării. Un pescar lipovean face onorurile gazdei, trăgând voiniceşte la rame, în susul cursului...

— „Ei bine, domnişoară..."

— *„Am fost foarte sburdalnică în copilărie şi tot ţinutul pe care-l vezi împrejurul nostru, îl cunosc în amănunţime, căci natura mi-a plăcut totdeauna şi m'am simţit bine în mijlocul ei.*

Am terminat gimnaziul la Cernavodă şi mă pregătesc să-mi dau bacalaureatul. Nu pentru a urma universitatea, — poate se va'ntâmpla totuş şi aceasta, — dar am învăţat mult, din dragoste pentru cultură. Vorbesc bine franceza şi germana şi cânt destul de bine la pian. Ca pe orice fată tânără, mă domină încă o oarecare doză de romantism, care s'a manifestat atât în muzica preferată, cât şi în privinţa lecturilor. Citesc mult, nemăsurat de mult.

Inaintea concursului şi după, am stat câteva luni în Bucureşti şi am văzut întregul repertoriu al teatrelor, dar mai cu seamă am ascultat toate operele jucate în stagiunea aceasta, unele chiar de mai multe ori. Acum mă odihnesc şi credemă, te rog, că-mi prinde foarte bine, după surmenajul prin care am trecut.

Nu iubesc pe nimeni şi nimic. Nu-i paradoxal pentru o romantică? Dar aceasta se datoreşte realismului, de care sunt animată. Sunt tânără încă şi mai am tot timpul să mă gândesc la dragoste.

Vezi, tocmai aci e paradoxul. Sunt romantică şi totuş realistă.

Proecte pentru viitor? Aş vrea să joc cinematograf. De fapt, domnul Berger, regisorul german, care a asistat la concursul de frumuseţe dela Sinaia, mi-a dat multe speranţe şi mi-a confirmat fotogenia...

Despre concurs? Ce-aş mai putea adăoga, la toate cele spuse de celelalte alese? Poate cele mai sincere mulţumiri juriului din Cernavodă, care m'a ales şi celui dela Sinaia, care m'a distins cu titlul de „Miss Dobrogea", la care nu mă aşteptam. Totodată ţiu să mulţumesc conducătorilor revistei „Realitatea Ilustrată", cari mi-au dat posibilitatea de a-mi afirma o calitate: frumuseţea.

— „Bonjour, Relly", răsună o voce limpede, peste întinsul apelor.

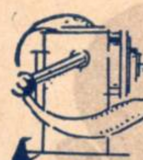
Doamne!!! In zece minute, de când eram în luntre, Dunărea se împânzise de bărci şi caicuri, în care se răsfăţa întregul tineret al Cernavodei, urmărindu-şi frumoasa Miss. Până la debarcader am fost pur şi simplu escortaţi, şi d-ra Rădulescu, trebuind să răspundă la sute de saluturi, n'am mai putut vorbi nimic.

In ochii lipovenilor-barcagii am citit însă priviri de recunoştinţă. Făcuseră un dever nemaipomenit, pe un asemenea timp de criză!

Am mai remarcat ceva: toate domnişoarele frumoase din Cernavodă, sunt prietenele „Miss Dobrogei" şi ceva mai mult: nu sunt geloase de frumuseţea ei...

Raritate, nu?...

LIVIU MIRON

CRONICA cinematografică

D. I. Suchianu

Film vorbitor francez

NOUTATEA cea mare a ultimei săptămâni a fost filmul vorbitor francez. Francez, pentru că întrânsul se vorbia franţuzeşte, şi deci, cei mai mulţi actori trebuiau să fie francezi. Dar casa care a lucrat filmul este americanizată. (Gaumont).

Ce să spun? Aş fi nedrept să afirm că a fost un film plicticos. Mai întâi realizatorii au avut bunul gust, să-l asezoneze cu tablouri interesante prin ele însile. Bunăoară, o cursă de automobile, — accident „y compris", — unde îndărătul a două roţi distanţate, înghiţiam spaţiu, în acompaniamentul de fiară al motorului. Apoi o minunată cursă de cai, subiect banal, desigur, căci nu lipseşte din nici-un „jurnal", dar de o frumuseţe plastică, ce rezistă banalizării. Insfârşit, ni s'au reprezentat tablouri de fabrică, măruntae de maşini colosale, furnicare de rotaţie, scripete, curele, etc., spectacol foarte fotogenic în general, iar în speţă, foarte artistic lucrat.

Curse de cai, curse de automobile, maşinării industriale. Aceste lucruri au înfrumuseţat filmul, nu pentrucă au adăogat o valoare suplimentară de „documentar". Să nu se creadă aceasta. Dacă ar fi fost aşa, ar fi stricat filmului. Căci după cum am mai spus-o şi altădată, documentarul trebue să rămână documentar, neamestecat, cu ficţiunile artei. Sau mai corect: arta, mai ales în genurile evoluate ca literatura, cinematograful, pictura, teatrul, este todeauna *documentară*, orice crâmpeiu de artă ne informează fie asupra mentalităţii *vremii*, asupra momentului istoric, fie asupra sufletului uman în general. Decât, — acest document nu-i la fel cu celelalte. Nu-i direct, ci exprimat în limbajul simbolic al frumuseţii. Cele trei tablouri de care vorbiam: galopul cailor, maşinăriile mecanice şi cursele de automobile, posedă calităţi proprii de frumuseţe plastică. Iată de ce ele fac todeauna plăcere.

Dar să revenim la filmul *„Noaptea e a noastră"*.

* * *

Din punct de vedere strict cinematografic, trebue să semnalăm calităţi reale. Iată de pildă scena când Marie Bell descoperă că este încuiată singură în uzină. O vedem înconjurată de ziduri enorme, în fund cu o poartă uriaşă de fer, încuiată. Iar prizoniera, faţă de obiectele înconjurătoare, devine mică, minusculă. Şi agitarea ei face un contrast foarte plastic cu imensitatea şi duritatea decorului.

Marie Bell şi Jean Murat **în filmul „La nuit est a nous"**

Păcat dealtfel, că Marie Bell, deşi femee extrem de frumoasă, n'are acea eleganţă primitivă în mişcări pe care o au stelele americane. E cam stângace, cam disgraţioasă. Nu are acea supleţă de tânăr animal, pe care o au mai toate fetele de la Hollywood.

* * *

A făcut desigur mare plăcere, că filmul a fost vorbit franţuzeşte. Lumea a priceput mai bine textul. Text care era presărat cu multe lucruri de spirit. Dar care totuş, era destul de agasant, căci conţinea tot muzeul de locuri comune ale teatrului francez de duzină. Ştiu că voi fi acuzat că sunt pretenţios şi că îndrăsnesc a strâmba din nas, pentru lucruri care fac să se extazieze o întreagă populaţie. Dar ce vreţi? Adevărul e adevăr. Şi e incontestabil că e neplăcut să regăseşti toate ranghenele şi expresiile-clişeu, ale francezului-mediu. Arta le poate, desigur, utiliza şi pe acestea. Dar în scop satiric, aşa cum Caragiale întrebuinţa expresii ca „mă 'nţelegi", „Ce'ş copil", „nu pot pentru ca să..." etc., etc. Textul de cuvinte întrebuinţat în arta patetică, trebue să scape de două exagerări deopotrivă de antiartistice: 1) trivialitatea expresiilor prea popularizate şi 2) invers: limbajul prea „ca din carte", pe care îl găsim atât de exasperant de des.

Tânărul „prim-rol" — o recunoaştem, — era foarte drăguţ şi apropiat rolului pe care îl juca. Ceea ce-i foarte rar pentru un francez. Căci junele-prim francez, de cele mai multe ori e ţeapăn şi par'că scos din naftalină, sau atunci cade în exagerarea cealaltă, prezentând graţii direct-pederaste. Jean Murat este frumos în sensul american, adică anglo-saxon, care e cel bun. Şi în plus, păstrează caracterul exterior de francez.

Remarcăm pentru a sfârşi, scena în care la Paris, statul major al unei fabrici de automobile „filează" comunicaţia telefonică dela Palermo, prin care sunt informaţi asupra desfăşurării palpitante a unei curse, unde erau angajate cele mai bune trăsuri ale firmei. Este un tablou de grup, unde ansamblul e cât se poate de armonios şi „fotogenic".

D. I. SUCHIANU

Vreţi să filmaţi?

Casa cinematografică „SOREMAR" din Bucureşti, va turna în curând două mari filme sonore şi vorbitoare, în regia d-lui N. N. Şerbănescu, **având ca interpret principal pe d.** GEORGE VRACCA **de la Teatrul Naţional.**

Ambele filme vor fi lucrate după scenarii originale, şi se vor desfăşura atât în Capitală, cât şi în provincie.

Solicitată de susnumita casă, „REALITATEA ILUSTRATĂ" **instituie un mare concurs de fotogenie, pentru a alege interpretele rolurilor principale, interpretele rolurilor secundare, precum şi pentru figuraţie.**

Poate participa la acest concurs, orice doamnă sau domnişoară, care întruneşte condiţiunile de fotogenie, publicate în numerile noastre trecute, la concursul instituit pentru Franţa.

Toate candidatele vor trimite pe adresa revistei, str. Constantin Mille No. 7, et. II, câte trei fotografii (profil, bust şi în întregime, — pe cât posibil în costum de bae), notând pe plic menţiunea „pentru concursul de fotogenie".

Fotografiile vor fi însoţite de buletinul pe care-l publicăm mai jos şi de următoarele date, scrise pe o foaie de hârtie anexată: vârsta, profesiunea, înălţimea, greutatea, talia, părul şi ochii. Amănuntele complimentare, vor fi publicate în numărul viitor.

CONCURSUL DE FOTOGENIE

Numele ....

Adresa ....

....

Marele concurs „Realitatea Ilustrată"-„Kodak"

Premii în valoare de 40.000 lei

De comun acord cu marea casă fotografică mondială „KODAK", instituim un mare concurs pentru amatorii fotografi, dotat cu trei premii, în valoare de 40.000 lei.

Oricine cumpără trei rollfilme „Kodak", participă la acest important concurs, care a stârnit o puternică senzaţie în toată ţara.

Condiţiunile amănunţite le-am publicat în numerele noastre anterioare. Aparatele oferite ca premii sunt expuse la Centrala firmei „Kodak". Calea Victoriei 32, Bucureşti.

CONCURSUL FOTOGRAFIC

(Cupon de participare)

Numele ....

Localitatea ....

Str. .... *No.* ....

Numărul de Rollfilme expus: ....

Rudyard Mullion

Cadavrul 13 D.

o aventură a celebrului detectiv Trevor Gex în România

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Autorul împreună cu detectivul Trevor Gex, se află la Bucureşti, unde caută să descopere o bandă de spioni, ce urmăresc a pune mâna pe un document secret, încredinţat ministrului japonez Kaomi.

Lui Trevor Gex i s'a furat un plic cu amprentele unor spioni ucigaşi, dar autorul îl găseşte asupra unui individ misterios, care vrea să-l ucidă noaptea, pe ceaţă.

Gex urmăreşte pe asasin în subteranele Morgii.

* * *

— Dar ce s'a întâmplat, domnilor, ne întrebă el? Gardianul mi-a telefonat că s'au revoltat cadavrele, că s'au luat la bătae între ele, că un mort a fugit....

Explicarăm doctorului cum puturăm mai bine, evenimentele din noaptea trecută şi evadarea cadavrului 13 D.

— Doctore, adăogai, fii bun şi spune-mi, ce înseamnă odaia aceea unde ţineţi mumii, cranii şi toate grozăviile din lume?...

— Aţi nimerit desigur la muzeul morgei!...

— Muzeul Morgei?... Şi mumia aceea?...

— O experienţă: am un procedeau personal de mumificare. *).

— Dar capul tăiat?... Ce coşmar!...

— E foarte simplu, îmi răspunse medicul legist. E capul unui fioros bandit. Tăem capetele bandiţilor ca să le macerăm şi le păstrăm craniile, pentru studii lombroziane...

— Doctore, zise Gex, mai am o rugăminte: Ai primit desigur cadavrul hatmanului Şalucov.

— Da, tocmai voiam să-i fac azi autopsia.

— Ei bine, deşi judecătorul de instrucţie pare atât de convins că e vorba de o crimă, totuş eu mă îndoesc.

— Verificarea e foarte uşoară, zise medicul legist.

— Se pune chestiunea, urmă Gex, dacă doamna Maria Lăstun, a fost capabilă să ucidă, sau dacă hatmanul Şalucov, care o iubia, s'a sinucis şi s'a răsbunat, acuzând-o de crimă?

Trecurăm la subsol; unul din cele două cadavre rămase, — 12 D. — era al hatmanului Feodor Şalucov.

Trevor Gex se aplecă deasupra cadavrului şi începu să-l cerceteze amănunţit.

— Cred că hatmanul a făcut o acuzaţie falsă zise el.

*) Există într'adevăr procedeul dr. Mina Minovici. N. R.

— De unde ştii? întrebai.

Gex desbrăcă atunci cadavrul de veston şi cu ajutorul medicului legist, se îmbrăcă cu uniforma mortului.

— Ce faci? strigai.

Potrivind gesturile, ca ale unui om ce se împuşcă, Gex văzu că se află în faţa unei sinucideri, şi nu în faţa unei crime:

— Şi-a tras astfel, singur, cu mâna dreaptă, un glonţ în inimă. D-na Lăstun nu avea cum să îndrepte revolverul, ca să-l împuşte, în punctul în care se află rana. De altfel, o femee ar putea cu greutate să descarce namila aceea de revolver rusesc, cu care s'a împuşcat Şalucov. Să vedem acum direcţia glonţului..

Medicul aduse o vergea subţire de fer şi Gex o înfipse în rana cadavrului.

Nu mă putui stăpâni şi strigai:

— Gex, eşti nebun?... Dece pângăreşti astfel, un mort?...

— Dragă Rudy, zise el, aceasta este o operaţie, pe care orice doctor legist o face, când vrea să stabilească, dacă e vorba de o crimă sau de o sinucidere. Vergeaua aceasta înfiptă în rană, prelungeşte în afară direcţia ce a luat glonţul, prin trupul lui Şalucov. Revolverul trebue să-şi aibe linia de ochire, pe linia desemntă de această vergea.

Şi aşezând revolverul astfel, încât linia sa de ochire să coincidă cu vergeaua, urmă:

— Priveşte ce comod, ce firesc e gestul, cu care se dovedeşte sinuciderea! Acest gest se potriveşte perfect cu direcţia glonţului, pe când partenera, în timpul dansului, nu ar fi avut cum să aducă şi să ţină revolverul, în poziţia aceasta nefirească pentru ea, fără ca Salucov să nu simtă că d-na Lăstun i-a scos revolverul dela brâu, şi să nu vadă că l-a îndreptat spre el.

Se stabili astfel precis că e vorba de o sinucidere: dansatorul acuzase, în clipa morţii, pe iubita lui, din gelozie, ca s'o scoată din lumea celor liberi şi să nu-l poată înşela, nici după moartea lui... *).

Simţii o uşurare intensă, ca o fericire...

* * *

Atâtea orori câte văzusem în acest templu al Morţii şi al Crimei, îmi abătură gândul înapoi, spre tru-

*) Ceeace ni se pare mai curios, este că interesându-ne la Institutul medico-legal din Bucureşti ni s'a spus că într'adevăr d. dr. Mina Minovici, a avut un caz identic cu cel de mai sus. Asemănarea este atât de frapantă, încât nu credem că autorul s'a inspirat numai din autorii streini, — cum ar fi d-rul Locard, — cari vorbesc despre procedeele medicului legist român, şi că aventura lui Gex Trevor nu este o pură fantezie. N. R.

pul sărmanei Lilla, fata colonelului Muranow, şi la „laboratorul" în care fusese schingiuită. Ce trebuia să cred din povestea fantastică ce-mi spusese Florica?

— Doctore, zisei medicului legist, dă-mi o ultimă lămurire. Printre miile de cadavre, cărora le-ai făcut autopsia, ţi-au trecut prin mâini victime de ale ţiganior schingiuitori de copii? Există oare asemenea monştri?

— Vă pot documenta exact în această privinţă. Veniţi să vedeţi..

Trecurăm iară pe lângă capul tăiat al banditului.

— E capul celebrului bandit Cocoş! ne spuse medicul.

— Ce ochi are? întrebă Gex.

— Albaştri.

Şi gardianul care ne legase în timpul nopţii, dădu în sus pleoapa capului tăiat cu un deget lăsând să se vadă ochiul cenuşiu.

— Dar d-ta eşti de mult aci?

— De 23 de ani, răspunse gardianul.

— Ce te-a făcut să devii paznic de cadavre?

— Nevoile.

— Ce miros greu!

Şi gardianul răsuci mustăţile capului tăiat.

— Îi face toaleta, zise medicul legist, căci s'a anunţat fotograful ziarului **„Dimineaţa"....**

Doctorul ne conduse iară în muzeul morgei.

Panopticum sinistru, acest muzeu îţi distilează în suflet nebunia.

În vitrinele verticale, printre fotografii de „sinucigaşi prin arme de foc" şi borcane cu fetuşi de toate mărimile şi culorile, un schelet micuţ şi diform, de copil de unu sau doi ani, ne priveşte cuminte. Dar un schelet atât de fracturat, nu se mai poate vedea aiurea.

Oasele picioarelor şi mâinilor sunt frânte în zeci de locuri, sucite, strâmbe. Mâinile fac unghiuri diabolice, picioarele o curbură în formă de cerc.

Alături, fotografia copilului: o figură drăgălaşă, cu năsuc cârn, cu privirile nespus de îndurerate. Restul e un monstru înfiorător: membrele lui sunt subţiri ca nişte nuele frânte.

— E un copil furat de o bandă de ţigani, — care practică schingiuirea copiilor, în vederea cerşetoriei sau a expunerei în panoramele dela bâlciu. Pe acest micuţ nenorocit, l-au schingiuit prea mult. I-au frânt şi i-au sucit oasele fragede, peste posibilitatea de rezistenţă omenească, şi victima, monstruos deformată, a murit.

Dar iată alte fotografii de copii, cu braţul uscat ca o creangă de pom fără sevă, picioare cu oasele scoase, cu călcâele înainte, cu cotoare retezate dela genunchiu.

Iată şi fotografia bandei, compusă din nouă ţigani fioroşi...

Mi-adusei aminte într'o clipă, de sute de copii schilozi, întinzând după pomană un cotor răsucit de braţ, o mână cu degetele împletite, lipite pe veci, ţigănuşi în cârji ce vând gazete pe bulevard.

Dumnezeule, oare ce mi-a povestit Florica nebună, a fost pura realitate?... Oare acea monstruoasă ciopârţire a Lillei Muranow, a fost opera ţiganilor?...

HOŢUL AMPRENTELOR

Ne duserăm îndată la palatul de justiţie.

Dar aci ne aştepta o nouă surpriză: Radu Moldea declarase judecătorului de instrucţie, că văzuse pe inginerul englez Houpton, la balul Mariei Lăstun, în momentul când a furat plicul cu amprente, pe care Gex Trevor îl lăsase pe o bancă, voind să dea ajutor victimei.

Cine avea interesul să fure aceste amprente, decât asasinul curierilor de la Southampton şi Marsilia? Houpton fusese, în consecinţă arestat!

Când intrarăm noi în cabinetul judecătorului de instrucţie, tocmai se lua interogatoriul englezului.

Spre surprinderea mea, căci ştiam că găsisem amprentele la acel agresor care avea mustăţi, pe când Houpton era ras, englezul mărturisi dela început că el a luat plicul.

Houpton mă atacase oare în ceaţă şi aruncase în noi cu bisturiuri la Morgă?

— Unde aţi ascuns plicul? îl întrebă judecătorul de instrucţie. Aţi distrus amprentele? Arătaţi-mi-le, ca să-mi dovediţi că ale asasinului nu coincideau cu ale d-voastră.

— Nu mai le am. Cineva mi le-a furat!

Afacerea devenia din ce în ce mai misterioasă. Gex îmi făcu semn să las pe englez să vorbească.

— Dacă nu sunteţi dv. asasinul, dece aţi luat amprentele?

— Domnule judecător, răspunse Houpton, trebue să vă mărturisesc că spre ruşinea mea, am avut un moment de îndoială în femeea pe care o iubesc. Numele ei fusese amestecat în ultimul timp, în svonuri despre nu ştiu ce afacere de spionaj. Am surprins, la balul Mariei Lăstun, pe detectivul Trevor Gex, spunând Excelenţei Sale Kaomi, că a ridicat toate amprentele persoanelor prezente, că le-a pus în acel plic şi că voia să le confrunte cu ale asasinului. Când s'a produs drama şi Şaucov muri, iubirea mea pentru d-na Maria Lăstun, asupra căreia planau acuzaţiuni atât de grave, mi-a dictat gestul instinctiv s'o apăr: am luat plicul denunţător, lăsat o clipă de d. Trevor Gex pe o bancă. Ardeam, de altfel, în dragostea mea, de nerăbdare, să ştiu adevărul: era Maria Lăstun o spioană şi o criminală?....

— Şi aţi comparat amprenta d-nei Lăstun cu ale asasinului?

— Da. Şi nu erau identice!

— Bineînţeles! ironiză judecătorul.

— Omul acesta nu minte! zise Gex. Amprentele ce am ridicat la Southampton şi Marsilia, nu sunt ale d-nei Lăstun.

— Aşa e! zisei. Amprentele sunt ale unui individ, care a încercat să mă ucidă şi care ne-a scăpat printre degete, la Morgă...

Am avut însă atunci uimirea să aud pe Gex spunându-mi rece:

— Te înşeli. Amprentele sunt ale lui Igor Khan. El a ucis pe curieri, la Sauthampton şi Marsilia!

— De unde ştii, dacă nu le-ai confruntat?

Judecătorul ne privia pe rând, nu fără o nuanţă de ironie, amestecată în curiozitatea sa.

— Am fost sigur ale cui sunt amprentele dela Southampton şi Marsilia, din prima zi când le-am cules, căci prima mea grijă a fost să le compar cu ale lui Igor Khan, de pe fişa antropometrică, ce posedă acest bandit la poliţia din Londra!

— Dar atunci, zise judecătorul, nu înţeleg ce rost a mai avut toată înscenarea d-tale, cu luarea amprentelor invitaţilor dela balul d-nei Lăstun...

— Am întins o cursă complicilor, dar intervenţia inginerului Houpton, care a luat plicul, mi-a zădărnicit-o. Era evident că cine avea să ia plicul, cu amprente, pe care înadins mă făcusem că-l uit pe bancă, îşi demasca astfel complicitatea — sau amestecul de orice natură, — în afacerea uciderii celor doi curieri.

— Aşa dar, zisei, necunoscutul de la Morgă, care a furat plicul cu amprente dela inginerul Houpton, e un complice al spionilor? Cine e?...

— Iată amprentele! zise Gex, aruncând pe masa judecătorului plicul ce găsisem asupra agresorului meu.

Se luă amprenta Mariei Lăstun, care nu era identică cu a asasinului.

Atunci, sosi şi procesul verbal al medicului legist, care conchidea că Şalucov s'a sinucis.

Judecătorul luă măsuri ca poliţia să fie asmuţită pe urmele necunoscutului dela Morga.

(Va urma)

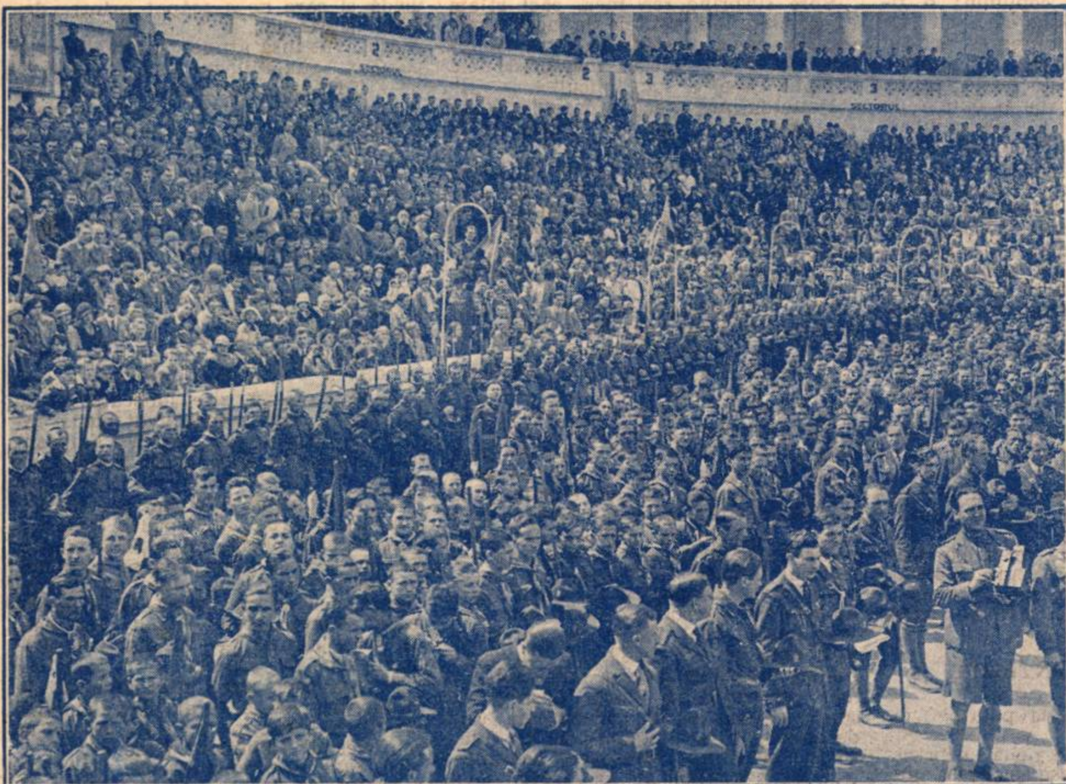
Jurământul cercetaşilor

Săptămâna trecută, a avut loc la „Arenele Romane" din Parcul Carol, depunerea jurământului cercetaşilor din intreaga ţară.

Solemnitatea a avut loc în prezenţa Principelui-Regent Nicolae, a oficialităţilor şi a unui public imens.

Jurământul a fost primit de Principele-Regent Nicolae.

Fotografiile noastre reprezintă:
Stânga: *un colţ al Arenelor Romane, în timpul oficierii serviciului religios* şi
Jos: *Depunerea jurământului pe drapel.*

Marile premii ale revistei „Realitatea Ilustrată"

După cum am anunţat acordăm o serie de premii de cea mai mare valoare, — enumărate mai jos, tuturor cititorilor şi abonaţilor noştri, cari vor trebui să detaşeze cupoanele de premii, să le complecteze şi să le păstreze trimiţându-le la terminarea seriei, **pe adresa revistei, str. Const. Mille No. 7, etaj II. Data tragerii, va fi anunţată la timp.**

Iată premiile oferite:

O GARNITURA DE SALON, din lemn curbat de mahon lustruit, tapisată, cu velour albastru şi compusă din: o canapea, două fotoliuri şi patru scaune furnizate de INDUSTRIILE UNITE DE MOBILE „MERCUR", Bucureşti calea Victoriei 17.

Un pullover „Monica" şi o **duzină de ciorapi „Monica"** împreună cu cele 12 bonuri de participare la tragerea premiilor **„Monica"** (constând din voiajuri gratuite pentru două persoane, Bucureşti-Hamburg, Fiordurile Norvegiei şi înapoi).

O perdea superbă, de valoare artistică, executată în renumitele ateliere de broderie şi lucru de mână ale d-nei **Ing. Erdèsz,** Bucureşti, calea Victoriei 168.

Un aparat de radio cu trei lămpi, permiţând audiţia principalelor posturi europene în vorbitor, în completă stare de funcţiune, furnizat de vechea casă de încredere **J. Wappner,** centrala: calea Victoriei 49, sucursala: str. Lipscani 85. (Secţiune specială de aparate şi piese detaşate pentru radio).

Un ceas elveţian de aur marca de precizie **„Cortébert"**, care a obţinut grand-prixul la expoziţia din Barcelona.

5.000 lei în numerar.

O lampă electrică din bronz antic, cu trei braţe, ornată cu abatjoururi mate, şlefuite, furnizată de cunoscuta firmă **Ingineri I. Popescu & G. Creţu,** birou technic pentru întreprinderi electro-mecanice şi depozite de materiale electrice, str. Regală 16, Tel. 337/64.

Un gramofon elegant, model de voiaj complet cu toate accesoriile şi cu două plăci (patru arii) furnizat de marele magazin de muzică **„Ipcar"**, calea Victoriei 34.

Una măsuţă cu un serviciu de licheur, compus din 6 cupe şi una carafă, totul **veritabil argintat,** furnizate de cunoscuta casă de încredere **„Argintăria Pforzheim"** cel mai mare depozit de argintărie şi obiecte de cadouri. Furnizor al Curţei Regale, Bucureşti, str. Colţei No. 6.

10 butelii şampanie RHEIN.

Una bucată de 30 metri şifon elveţian pentru lingerie, de la pânzăria elveţiană **„La Wilhelm Tell"**, vechea casă de încredere, str. Colţei No. 8.

Una pereche pantofi eleganţi, de damă sau bărbăteşti, executaţi după măsură, din material fin, de către cunoscuta casă de încredere **C. Gheorghiu,** calea Victoriei 114 şi Sărindar 6, bine asortat şi cu încălţăminte gata.

O cutie montată, conţinând **un frumos serviciu de alpaca fină,** compus din 12 cuţite şi 12 furculiţe pentru fructe, furnizate de vechiul şi marele magazin **„Gospodina"**, str. Câmpineanu 20, Bucureşti, complet asortat cu articole de menaj şi cadouri.

N. B. — Cupoanele 1—3 le găsiţi în numărul 168 din 17 Aprilie a. c.

Bon de premii No. 5

Numele şi pronumele ....

Domiciliul: oraşul (comuna) ....

Str. .... *No.* ....

(judeţul .... *)*

O revoluție în astronomie

Dr. Percival Lowell, **astronom și fondator al Observatorului Lowell din Flagstaff (Arizona). El a anunțat încă dinaintea războiului existența nouei planete, care a fost recent descoperită. Lowell a murit la 12 Noembrie 1916 în Flagstaff**

INCEPUTUL anului 1930, ne-a adus un eveniment senzațional în domeniul atât de vast și pasionant al științei cerului. Planeta noastră și-a descoperit o nouă soră, a noua la rând, care din epoci milenare, dela începutul Cosmosului, întocmai ca și pământul, își urmează mereu liniștită acelaș drum în jurul soarelui, aceeaș orbită rătăcitoare și eternă. Această recentă descoperire a lărgit considerabil limitele sistemului solar, cunoscute până acum, întrucât noua planetă este cea mai depărtată de marele nostru astru al zilei și depășește cu mult distanțele între soare și celelalte opt planete.

Intr'adevăr, hotarele sistemului solar care, în stadiul actual al cunoștințelor noastre astronomice e-reau definite de orbita planetei Neptun, se întindeau la o depărtare de vre-o patru mii cincisute de milioane kilometri, de soare. Descoperirea nouei planete a extins cu sute și mii de kilometrii, în spațiul cosmic, raza împărăției soarelui. După primele date, încă aproximative, distanța noului corp ceresc, de soare, este cam de 44 de ori mai mare decât aceea a pământului față de soare, ceeace reprezintă vre-o 6.600 milioane kilometri.

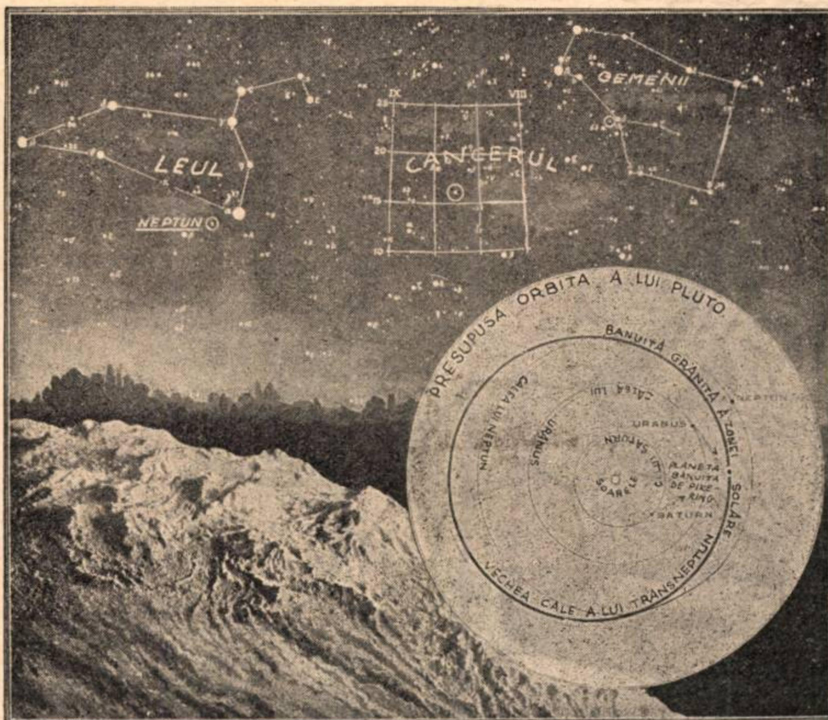
DESCOPERIRE AMERICANA

Cui se datorește această descoperire senzațională?

Astronomilor americani. După cum vedem, noul continent nu se mărginește numai la realizări de recorduri senzaționale în technică și știință aplicată, ci reușește să ne dea adesea ori și interesante revelațiuni în știința pură. Dar să povestim faptele:

Ideea existenței unei planete noui, preocupa pe astronomi încă de câteva decenii. Motivul era mai ales de ordin psihologic. De când astronomul francez Leverrier descoperise în 1846 planeta Neptun, nimic nu putea împiedeca ipoteza existenței unei noui planete, dincolo de raza acesteia din urmă, cu atât mai mult cu cât se știe că spiritului omenesc îi repugnă cu desăvârșire orice fel de limite, în orizonturile cunoștiinței. Această planetă — *transneptuniană* — a constituit în special obiectul de cercetări al astronomilor americani. Unul din ei, doctorul *Percival Lowell*, dispunând de mijloace mai bogate, și-a construit un mare observator în orașul Flagstaff din Arizona, (Statele Unite), dotat cu cele mai precise instrumente și aparate. După îndelungate studii și observații, urmărite cu o tenacitate caracteristică rasei americane, el a ajuns la ferma convingere că planeta transneptuniană există într'adevăr. In 1916 Lowell moare, fără să poată determina totuș locul precis al planetei bănuite. In ziua de 21 Ianuarie a. c. astronomii observatorului Lowell au observat pentru întâia oară prezența pe cer a nouei planete. „Au observat" e pretarea sa. Această rezervă este foarte firească în domeniul astronomiei, unde un document fotografic al cerului, este adesea susceptibil de numeroase interpretări eronate. Nu odată, pete fotografice, luate la prima vedere drept imaginea unor planete, nu reprezentau în definitiv altceva decât diferite comete, vagabonzi eterni ai cerului. In chipul acesta, unele entuziasmuri precipitate au fost repede urmate de dezamăgiri dureroase.

O serie de prudente cercetări asidue și continue au confirmat de

O schiță astronomică de Scriwen Bolton. In careul împărțit din mijloc, ar fi situată noua planetă

un mod de a vorbi; de fapt astrul n'a fost văzut nici cu ochiul liber, nici cu ochiul ajutat de o lunetă astronomică, ci fixat pe o placă fotografică. Imaginea depe cer, apropiată și mărită printr'un telescop, înregistrată astfel ca un document permanent, a fost în urmă studiată și interpretată minuțios de specialiști. O mică pată, în forma unei linii drepte, de o foarte slabă luminozitate, fixată în placa fotografică, aproape imperceptibilă pentru un ochi profan și totuș revelatoare pentru astronomi, a fost primul mesagiu trimis de noua planetă, surorei ei pământul.

Astronomului american *Slipher* îi revine meritul de a fi dedus, din această umilă probă telescopică-fotografică, existența sigură a planetei transneptuniană, de mult bănuită de savanți. E un dar făcut științei, a cărei însemnătate covârșitoare și epocală n'o putem încă întrevedea îndeajuns. Intârzierea care a urmat între această primă descoperire și anunțarea ei oficială în lumea științifică, întârziere de opt săptămâni, se datorește unei scrupulozități din partea descoperitorului, care înțelegea să fie mai întâi absolut sigur de interastă dată pe astronomii americani în prima lor presupunere și în momentul de față descoperirea fiind oficială, toate observatoriile din lumea întreagă lucrează febril ca să observe și să calculeze diversele elemente ale nouei planete, cum ar fi de exemplu mărimea, orbita, masa, etc. S'a stabilit astfel, între altele, că durata ei de revoluție, este de cca 300 ani, cu alte cuvinte un an, pe noua planetă, este cam de vre-o 300 ori mai lung decât pe pământ.

In ceeace privește botezarea acestui ultim copil regăsit, al soarelui, e vorba ca Slipher, primul lui descoperitor, să-i fie și nașul. Acesta a propus, de acord cu colegii lui americani, ca noua planetă să se numească *Pluto*, întrucât și celelalte planete au nume de divinități antice, iar pe de altă parte, împărăția noului vlăstar al soarelui, întocmai ca și aceea a zeului Pluto, se întinde în imensitatea unei lumi invizibile și aproape transcendente.

O stea călătoare se imprimă pe placa fotografică, sub forma unei liniuțe

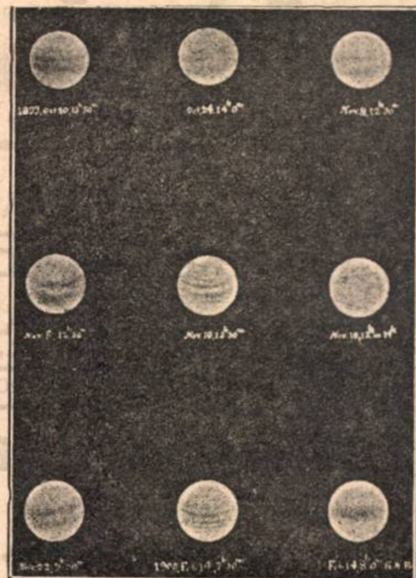
PLANETELE IN ANTICHITATE

Pentru a ne da mai bine seama de importanța epocală a acestei recente revelațiuni în domeniul astronomiei, vom aminti pe scurt istoricul descoperirei ultimelor planete, istoric de altfel foarte instructiv.

Cei mai vechi cunoșteau numai cinci planete, sau stele rătăcitoare, spre deosebire de restul stelelor fixe, care nu-și schimbă niciodată poziția lor relativă. Aceste cinci planete erau: Mercur, Venus, Marte, Jupiter și Saturn. Cum ele apăreau ca astrele cele mai luminoase pe firmament, drumul lor rătăcitor printre celelalte constelații putea fi observat chiar cu ochiul liber, încă din timpurile cele mai îndepărtate. Cât privește pământul, cei vechi nu-l socoteau în rândul planetelor, închipuindu-și că el ar alcătui centrul universului, în jurul căruia se rotesc soarele, luna, planetele și toate celelalte corpuri cerești. Abia în urma descoperirii magistrale a lui Copernic, care a așezat soarele în locul pământului, i se ridică globului nostru aureola de centru al lumii, pământul fiind redus la rangul unei simple planete rătăcitoare, în jurul soarelui, împreună cu surorile lui. Cu aceasta, numărul planetelor se ridică dela cinci la șase, număr ce a rămas neschimbat până în memorabila zi de 13 Martie 1781.

DESCOPERIREA LUI SATURN

In această zi astronomul german *Friedrich Herschl*, reușește să descopere, cu ajutorul unei lunete construite de el singur, o nouă planetă pe care o botează Uranus. Evenimentul prezintă o deosebită importanță, întrucât este pentru

Aspectul probabil al nouei planete Transneptun, **fotografiată în diferite faze, la diverse date**

prima oară în istoria milenară a astronomiei, când se descoperă o nouă planetă. Pe de altă parte, cercetările ulterioare stabilesc că noua planetă e de vre-o 19 ori mai îndepărtată de soare ca pământul, și are un volum de peste 90 ori mai mare ca globul nostru. In chipul acesta, hotarele sistemului solar se îndepărtează considerabil și între ceilalți copii ai marelui astru apare un adevărat uriaș.

PLANETOIDELE

După aceasta, urmă în primele decenii ale veacului trecut descoperirea unei serii numeroase de mici corpuri cerești în porțiunea din sistemul solar limitată de orbitele planetelor Marte și Jupiter. Aceste corpuri, deși asemănătoare cu planetele, fiind însă excesiv de mici în raport cu acestea, au fost denumite *planetoide*. Observațiile astronomice au descoperit în urmă o sumedenie de asemenea planetoide, din care se cunosc astăzi peste o mie, dar atât de mici încât toate reunite laolaltă, nu au o massă egală cu aceea a pământului.

In timp ce descoperirea acestor minuscule planete era în mers, fără însă ca lumea și astronomii să facă prea mult caz de ele, anul 1846, aduce deodată o surpriză senzațională pentru cercetătorii științei cerului.

LEVERRIER ŞI NEPTUN

O nouă planetă, mare și însemnată, este descoperită în acest an, de astă dată însă nu printr'un simplu hazard fericit în explorarea cerului, ci printr'o cale cu totul nouă și nebănuită, prin calculul pur matematic. Intr'adevăr, astronomul francez Leverrier, studiind drumul descris de planeta Uranus în jurul soarelui, observă că această planetă se abate dela legile fundamentale ale mișcării corpurilor cerești. Bazat pe principiul gravitații universale, Leverrier este adus să creadă în existența unei planete, care exercită asupra lui Uranus o acțiune perturbatoare,, deviindu-l din orbita sa normală. Cu ajutorul unor calcule minuțioase și cu o stăruință admirabilă, astronomul francez ajunge astfel să deducă poziția exactă a nouei planete, precum și massa ei. Scrise apoi astronomului *Galle*, dela observatorul din Berlin, institut echipat pe atunci cu cele mai precise elemente de observație, invitându-l să inspecteze cerul în locul anume indicat de calculele lui. Şi minunea se întâmplă!. Chiar în ziua primirei scrisoarei colegului său, Galle cercetează și descoperă exact în regiunea indicată a cerului, noua planetă, care fu botezată Neptun. După celebra expresie a lui Arago, Leverrier a descoperit această planetă *„în vârful condeiului său"*. Faptul constituia cel mai strălucit triumf al științei. Gloria astronomului francez devine mondială. Astfel s'a descoperit cel de al optulea copil al soarelui.

Şi astăzi am făcut cunoștință cu cel de al nouălea.

Va fi oare și cel din urmă?

I. S.

(CAPRICIO. — Urmare din pag. IV)

desfăcu — plângându-se de căldură, — șireturile corsajului de mătase roșie, lăsând să se vadă cămașa țesută în fire de argint; părul său blond, împletit cu șiraguri de mărgăritare și cu panglici bătute în diamante, îi venia până la mijloc; o duzină de văluri de dantele și de țesături scumpe, îi cădeau de pe umeri.

Ea învinui de asemeni pe Barlucchi de lenevie.

— „Cum îți pierzi vremea? Urcând scările, am așteptat în zadar să te aud cântând. M'am gândit atunci: e cu iubita lui, sau doarme!"

— „Asta n'ar fi timp pierdut?" întrebă Hermoza, privind-o fără admirație.

— „In somn, în dragoste, e plăcere — dar Barlucchi nu face nimic!

Iși lovi evantaiul de sân, provocând răutăcioasă pe tânăr, să privească caldul și voluptosul farmec al trupului său; purta un tricorn negru, cu o agrafă de smarald. La talie, avea câteva flori puse astfel, încât să le poată aranja mereu; cu o mână în care ținea o batistă, strângea la genunchiu faldurile înghirlandate ale rochiei, descoperind ciorapi de gaz și pantofi de mătase, cu tocuri de mărgăritar.

Insoțitoarele depănau mătănii și asprul murmur al rugăciunilor lor, se împreuna cu vorbăria șoptită a papagalului.

— „Știi că n'am metresă" spuse Barlucchi cu răceală.

— „Ce nebun ești! Și ce elegant!" surâse ea. „Dar ia seama să nu te îngrași. Nu-mi place un om, ce pare că se hrănește cu melci. Dece nu-mi scrii un cântec? adaose ea.

— „Pentru că nu-l puteți plăti", glumi doctorul, dând pajilor sticluțele liliachii și făcând cu ochiul celei mai urâte dintre însoțitoare.

— „Sommaja va plăti", surâse Bellefonds, adăogând obicinuita-i înfumurare. „Imi cumpără tot ce vreau".

Barlucchi se întrebase adesea, ce fel de om era nobilul spaniol și ce-i putea oferi această femee, căreia-i plătia bijuteriile, palatul, caii, servitorii, capriciile; îl zărise întâmplător din depărtare, în obscurele coridoare ale Alcazarului, uneori urcându-se într'o caleașcă aurită, trasă de șase armăsari polonezi. Muzicantului îi părea ideal; îi făcea însă impresia, că plana disprețuitor, exercitând o putere nevăzută, asupra metresei și servitorilor săi.

Barlucchi simția în inima-i chinuită, mușcăturile invidiei... Să ai atâta putere și bogăție! Să ai o amantă atât de insolentă, de rapace, de luxoasă, și s'o poți îmbrânci, atunci când ești obosit.

— „Ei! dar pari melancolic" ironiză doamna, măgulită de tristețea lui. „Voi spune cu siguranță lui Sommaja, să-ți comande ceva vesel pentru mine.

— „Vreau să știu" spuse Barlucchi întunecat „dacă te-ai gândit vreodată la ziua, când vei fi o grămadă de oase îngălbenite.

— „Ce banalitate! replică ea ridicându-se „e de cel mai prost gust. Și pe urmă, sufletul e nemuritor".

— „Dar vorbesc de trup și în realitate nu ești decât trup".

Curtezana îl înfruntă cu dispreț; când nu afecta, ochii săi căpătau o expresie de aspră înțelepciune.

— „Nu crezi că a cuteza să fii frumos, e o bravadă?" întrebă ea. Nu strâng nimic, nu pierd nimic, primesc hazardul și știu că în cele din urmă, voiu pierde totul; pune asta în muzica pentru mine. Dar virtutea e atât de lașă, spre a tremura de viitor!"

— „Totuș va veni ziua, când și dumneata vei cumpăra uitare, pe un preț ridicat" o avertiză Barlucchi. „Dar nu muzica mea ți-o va da, căci eu voiu fi atunci mort.

— „Aș vrea să mori acum", spuse doctorul arțăgos, „căci vreau să-mi văd de lucru".

Toți isbucniră în râs.

— „Trebue să fii singurul om harnic din Madrid", ironiză Bellefonds.

Ii părăsi cu mersu-i studiat, cu grația-i legănată; ochii pătrunzători întorși spre Barlucchi, erau puțin roșii și umflați, ca și cum n'ar fi dormit noaptea trecută.

Insoțitoarele dispărură după ea, ca niște năluci, urmate de eunucii legănându-se și de pajii ce încheiau cortegiul; tocurile ei înalte tropăiau pe scara largă și veche.

— „Cum nu vezi cât e de trivială și de caraghioasă?" întrebă Hermoza enervat. „Fără aceste fantastice podoabe, mă îndoiesc că ai mai găsi-o frumoasă. Hai, Barlucchi, hai, trăește din închipuiri; nimic din ceeace admiri nu e real. De ce nu ieși puțin, să observi cum trăesc ceilalți oameni?"

— „Intrucât ar fi viața lor mai reală, decât a mea?... Te voiu asculta totuș, voi colinda în jurul Madridului în căutarea realității; poate voiu reuși astfel să uit pe Bellefonds".

— „Și mă vei lăsa și pe mine în pace", mormăi doctorul intrând în laborator.

Carlo Barlucchi cobori în străzile lipsite de aer ale Madridului. Căldura era uscată și grea, umbrele în pragurile caselor și pe alei, dealungul zidurilor, păreau consistente.

Primul om ce-i ieși în cale, fu un vânzător de pepeni, trențăros; muzicantul ar fi vurt să-l întrebe chestiuni de filozofie, dar fu distras de frumusețea pepenilor, de rotunjimea strălucitoare a coajei, de crăpătura roză și umezită de zeamă.

Totdeauna îl distrăgeau detaliile.

Pe treptele umbrite ale unei mari biserici, doui mici cărători de apă, mâncau smochine; erau atât de murdari, încât Barlucchi nu se mai opri să le vorbească.

Intră într'o cârciumă. Mirosul usturoiului și al cepii, mirosul de olla-podriela și chiar al clienților, era de nesuferit.

— „Asta ar numi Hermoza adevărata viață?" murmură Barlucchi retrăgându-se. „Nimic nu e veritabil, dacă nu e viermănos?"

Continuându-și drumul pe străzile înfierbântate, reflectă:

„Și pe urmă, acești oameni caută deasemeni iluzii și uitare, cu toate că că nu-și pot permite decât vin prost".

Intră într'o imensă biserică, pe a cărei fațadă se încruntau sute de sfinți. Dinaintea draperiilor dela ușe, cerșetori expuneau răni neîngrijite și membre schilodite; în biserică pluliau umbre negre și cafenii, fum de tămâe veche; numeroase candele licăriau în umbră.

Un călugăr se ruga în fața capelei, unde flacăra tremurândă a lumânărilor, lumina chipuri de martiri.

După ce isprăvi, Barlucchi îl rugă să-i dea o copie a rugăciunii sale.

— „Părinte, cum poți mulțumi pe D-zeu? Cum poți ieși din negura iluziilor, spre a intra într'o viață de adevăr?".

— „Fiul meu" răspunse călugărul, „am încetat de mult a mai face rugăciuni. Toate au fost spuse de atâtea ori! In fiecare zi repet literele alfabetului și rog pe Dumnezeu, — care cu acele litere a scris biblia, — să-și facă singur o rugăciune, pe gustul lui, din ofranda mea".

Barlucchi suspină.

— „Cât pentru cealaltă întrebare, mai bine te-ai duce la Suliman-Ali, înțeleptul oriental, căci el știe într'adevăr totul. Locuește lângă fântâna lui Perseus, în casa cu balconul de țigle galbene.

Muzicantul grăbi într'acolo, fără a mai spera însă vre-un ajutor, pentru refacerea confuzei sale vieți, sau pentru a scăpa de patima ce-i irosia tinerețea.

Un pitic răspunse bătăilor lui. Părea foarte indispus, că fusese deranjat.

— „Nu poți vedea pe Suliman-Ali" bombăni el, „căci s'a spânzurat azi dimineață. Aștept să se răcească, spre a-l da jos".

Barlucchi crezu că era o glumă proastă, dar pocitania îi propuse să-i arate pe filozof bălăbănindu-se. Artistul se grăbi să refuze și întrebă dacă înțeleptul lăsase vre-o vorbă.

— „Numai atât: „Am încercat toate viciile de sub soare, dar nu e nimic nou, nici unul din ele".

— „De ce n'a încercat virtuțile?"

— „Cum ar fi putut? Susținea totdeauna, că așa ceva nu există".

Piticul trânti ușa și Barlucchi o luă spre Alcazar, unde găsi pe prietenul său, Carlo Brioschi, numit și Farinelli, după una din moșiile familiei sale, — spuneau prietenii, sau după spusele dușmanilor, — pentru că tatăl său fusese brutar și el crescuse în făină.

Farinelli guverna Spania. Avea însă un caracter atât de moale și de bun, încât nu nemulțumia pe nimeni. In fiecare seară, cânta arii lui Philip de Bourbon, Regele Spaniei, satisfăcând laturea lunatecă a Majestății sale.

Farinelli se îngrășase, numeroase guși mărgineau fața-i moale trandafirie și spânatecă; inelele sale cu diamante, tăiau degetele cărnoase; hainele îi erau strâmte la subțiori și sub nodul de catifea azurie, ce lega buclele-i pudrate, gâtul forma cute de carne.

Totuș se plăcea așa, cum îl arăta portretul, făcut de prietenul său Amiconi. Cânta ca o privighetoare...

Barlucchi îi spuse cauza pribegiei sale.

— „Plutesc într'o viață de vis, de iluzii, de fantezie și vreau să mă trezesc. Sunt obsedat de Bellefonds".

Farinelli, obicinuit să aibă de a face cu imbecili, zâmbi îngăduitor. Nu avea alt păcat decât vanitatea, alt viciu decât lăcomia, n'avea altă patimă, decât a vesmintelor frumoase și a somnului.

— „Caro amico", spuse el cu frumoasa-i voce, de care uza cu atâta grije, par'că ar fi dat aur „Ai mâncat?"

— „Nu, de asta am uitat".

— „M'am gândit eu. Nu vei mai spune atâtea absurdităţi, când vei fi gustat din claponul, din trufele şi din ananasul meu.

Barlucchi dădu din picior, cu nerăbdare.

— „Toţi mă resping. Am sau n'am dreptate?".

— „Fără îndoială" îl potoli Farinelli, dând ordine, servitorilor.

— „Bine, atunci care din două? Halucinez cum spune Hermoza sau nu. Este Bellefonds vrednică să tânjeşti după ea, sau nu este?"

— „Exact" surâse Farinelli, al cărui calm irita pe protejatul său.

— „Fără îndoială, caro maestro", exclamă el, şi singura dumitale grije e, de a-ţi păstra vocea, pentru cele patru arii obicinuite".

— „Fără îndoială" conveni cântăreţul, căscându-şi ochii mici. „Nu depinde fericirea Majestăţilor lor, şi bunul mers al vastului regat, de cele 4 cântece ale mele?".

— „Ce nebun!" murmură Barlucchi ingrat, căci propria sa avere fusese făcută tot de tenor.

Il părăsi şi intră în apartamentele Eminenţei sale Cardinalul Arhiepiscop, bucuros totdeauna când îl vedea şi care-i comandase o liturghie. Eminenţa sa tăia cu foarfeci de argint, frunzele veştejite ale unei iasomii, ce creştea într'un vas de alabastru. Era asistat de Catalina de Rabais, care altă dată dansa în curţile Alhambrei, pentru câţiva gologani.

Acum nu era mai afectată şi obrasnică decât Bellefonds. Işi freca pielea oacheşă, cu pudră violetă şi punea atâta negru sub ochi, pân'ce scleroticele păreau ca sideful.

— „Eminenţă" spuse Barlucchi, „n'am adus liturghia şi o problemă".

Cardinalul Arhiepiscop, îl ascultă cu bunăvoinţă şi-i răspunse imediat.

— „Singura realitate e continuarea visului. Ştiinţa, evident, e o iluzie, ca şi frumuseţea. Regele ascultând pe Farinelli, cerşetorul cu un petec de soare şi cu un gologan — fiecare în felul său, încearcă să se orbească în faţa mizeriei destinului. Dacă viaţa e amăgire, moartea e certitudine şi eşti fericit când poţi privi lucrurile mai vesel, cu ajutorul iluziilor.

Picturile lui Signor Giambettista Tiepolo, conţin tot atâta adevăr, cât vei găsi la sclavii galerelor, mâncaţi de purici, sau într'o vrăjitoare oarbă şi bătrână, care moare într'un azil".

— „Ce expresii!" zise Catalina, care simţise aluzia.

— „Cât pentru a doua întrebare", continuă Eminenţa Sa, femeea vrednică s'o aştepţi, încă n'a fost creată şi când pierzi o singură oră de plăcere, eşti nebun. Aşteptarea e tot atât de străină dragostei, ca şi fidelitatea.

Sunt multe femei în Madrid, care dacă ar avea ocazia unui tête-a-tête de o jumătate de oră, te-ar face s'o uiţi pe Bellefonds".

Barlucchi găsi acest răspuns mai precis.

Işi luă rămas bun, mulţumind.

Catalina, alergă după el — îşi uitase mănuşa, lângă vasul de iasomie, îi propuse pe şoptite o întâlnire, căci îl admira foarte mult şi ducea dorul sărutărilor lui. Il asigura, că văzută în împrejurări potrivite, era chiar mai drăguţă decât Bellefonds.

Dar, cu tot sfatul Cardinalului Arhiepiscop, ochii negri şi trişti ai muzicantului, răspunseră: „Nu eşti femeea".

Se întoarse acasă, mâncă ceva, dormi o oră şi se deşteptă scuturat de servitor.

— „Un client, ducele de Sommaja, Vice-Regele Aragonului".

Aranjându-se cu mâini tremurătoare, Barlucchi se repezi în odaia din faţă şi se închină în faţa nobilului, care cu splendoarea ce-l învăluia, ca o aureolă, făcea să pălească totul în jurul său. Ignorând pe Barlucchi privind fix înaintea sa, Vice-Regele ordonă:

— „O bucată muzicală, pentru o doamnă. Cânt-o acum".

— „Excelenţă", gângăvi el, „dar nu compun atât de iute".

— „Nu?" răspunse Vice Regele. „Atunci voiu aştepta".

Işi trimise afară lacheii, cari se adunaseră în jurul său, şi se aşează lângă spinetă. *)

— „Excelenţă", imploră Barlucchi care nu se simţia la largul său, „nu pot în acest moment, îmi lipseşte tema, titlul".

— „Tema", răspunse Grandul, „e o femee — titlul „Capriccio". Incepe".

Cum Barlucchi ezita, Vice Regele adause:

— „Eşti compozitor, nu?".

Barlucchi muşcat de aceste vorbe, se aşeză la spinetă şi începu să cânte. Era desigur o inspiraţie, pe tema Beatricei de Bellefonds, în care punea patima altui bărbat, pentru ea şi a lui însuş. „Capriccio", în limba lui maternă, era toană, dispoziţie.

Compunea cântând, arii ce se succedau, se înălţau culminând, se opriau întorcându-se brusc, sburdalnice, triste, calde.

Cântând, se uita pe de-asupra spinetei, la nobilul său oaspe; privia cu un amestec de respect şi curiozitate, acest magnific personagiu.

Austerul şi măsuratul spaniol îi părea vioiului şi fluturatecului muzicant incapabil de patimi omeneşti.

Diego Lopez de Figuerra, duce de Somaja, Vice rege al Aragonului, Cavaler al Săgeţii de Aur şi al sfântului Iago, imobil, cu lungile-i membre într'o atitudine de ţeapănă graţie, faldurile bogate ale hainei sale rigide de ţesătură metalică şi de broderii de aur, o spumă de dantelă şi diamante pe piept, bărbie în sus, nările nasului aquilin sever arcuite, ondulaţii pomădate precis deasupra urechilor pudrate şi căzându-i până la talie în spate.

„Un chip de lemn", gândi Barlucchi, încercând să-l dispreţuiască. Dar ochii înguşti şi negri ai Vice regelui, ce se mişcau cu repeziciune sub pleoapele lăsate, dovediau că nu era doar o icoană.

Binevoi să aprobe muzica, dar declară că mai necesită retuşări, — lustru, — şi adăugă — graţie, o ultimă provocătoare obrăsnicie. Promise încă o vizită. Barlucchi îl detesta şi-l admira; în prezenţa Beatricei de Bellefonds, propria lui patimă creştea; cântând simţia că el era cel de al treilea unghiu.

Când — după părerea lui — piesa fu gata, se duse spre apartamentele lui Hermosa pentru a agasa pe doctor, cu melancolia şi muzica sa; dar acesta mormăind furios, îl dădu afară, trântindu-i uşa'n nas.

— „Lucrez la cea mai interesantă experienţă", urlă el prin gaura cheii. „Pleacă de aci stupidule, idiotule".

Barlucchi nu fu totuş lipsit de distracţii. O negresă bătu în uşe. Aducea un coş împletit din pae de orez, plin cu nectarine rose-aurii, un dar al Catalinei de Rabais, cele mai alese fructe, furate din comoara grădinilor Cardinalului Arhiepiscop.

Compozitorul era măgulit, că doamna se înamorase de el. Dar nu se putea gândi să-i răspundă, până ce n'ar fi scăpat de obsesia Bellefonds-ei.

Zilele zăpuşite şi inactive, se scurgeau monotone pentru Carlo Barlucchi. Sommaja, bogat învestmântat venia în fiecare după amiază să asculte „Capriccio", iar în fiecare seară, negresa aducea un coş cu nectarine; în fiecare noapte, însă, stătea treaz, suspinând după Bellefonds.

Hermoza venea ades să-l vadă şi mânca sau lua cu el, din fructele Catalinei.

— „Ce nebun eşti!", spunea el, „Pentru ce nu încerci s'o cucereşti? Invenţia mea a reuşit. Sommaja e satisfăcut.

— „Ce!" strigă Barlucchi, „vine şi la tine?"

— „Desigur, se interesează de ştiinţă tot atât cât şi de arte. Un om inteligent.

Piesa muzicală atinsese desăvârşirea; Sommaja o admise ca atare.

Lucrarea lui Hermoză fusese deasemenea isprăvită în mod mulţumitor, cel puţin pentru el. Cu un rânjet hidos de plăcere, lua coşul de fructe neglijat. Ambele lucrări merseseră cu paşi repezi spre sfârşit, în indolenta succesiune a zilelor de vară uscate, când Madridul cu grădinile sale înflorite, pline de fructe supra-coapte, părea că se descompune în soare.

In ziua când piesa fu gata, Sommaja spuse lui Barlucchi, s'o trimită la palatul său.

Muzicantul fugi după el, amintindu-şi subit de o omisiune a clientului. Excelenţa sa, n'a dat numele doamnei.

Se opri, nobilul ieşia dela Hermoza, ducând în mână o nectarină — una din nectarinele Prinţului Arhiepiscop, numită „Sărutul norocului". Acest fapt îi păru straniu lui Barlucchi şi privi mirat. Sommaja se încruntă, ca şi cum i-ar fi socotit privirea obrasnică.

— „Capriccio" e pentru doamna Catalina de Rabais", spuse el aspru. Rece şi măreţ, coborî scările, lăsând pe Barlucchi confus. Grand-ul părăsia deci, pe dorita Bellefonds, pentru o femee care-l iubia pe el, — umilul muzicant.

Barlucchi abia îndrăsnia să creadă în norocul său; trebuia să-i împărtăşiască şi lui Hermoza acest lucru; doctorul era în laborator, privind nişte nectarine, ce stăteau îngrămădite înaintea unor flacoane negre şi sinistre. La intrarea lui Barlucchi băgă repede în buzunar o pungă cu sendi şi spuse gânditor:

— „Sommaja, fără îndoială, plăteşte foarte bine".

— „Ce anume?"

— „Una din nectarinele tale".

Muzicantul se grăbi să plece. Scrise sub-titlul piesei „Pentru Beatrix de Bellefonds". N'o va vinde lui Sommaja, ci o va duce el în-

*) Prima formă a pianului: instrument minuscul.

suş femeei, pentru care fusese scrisă.

Se duse la bărbier şi pierdu acolo intreaga după amiază. (Un lucru pe care-l regretă apoi o vecinicie).

Ziua era însă atât de caldă, iar în odaia bărbierului, — unde o fântână răspândia miresme de lămâi, — era răcoare. Bărbierul însuş era amuzant cu flecăreala lui...

In amurgul de purpură, plin de vaporii aurii şi fierbinţi ai zilei, Barlucchi ras, frezat, pudrat, parfumat, cu chitara pe umăr, plin de vesele speranţe, aştepta în faţa severului palat cu ferestrele zăbrelite, unde locuia Beatrix de Bellefonds.

Cum îşi acorda chitara, pregătindu-se să înceapă „Capriccio",— care trebuia să consoleze pe frumoasa părăsită, — văzu deschizându-se o uşe laterală, prin care se strecurară câteva siluete, negre ca Erebus.

Mâinile lui Barlucchi căzură de pe coarde; cântecul i se opri în gât. Intunecatele umbre erau 4 călugări, purtând un sicriu.

Barlucchi se apropie de funebra procesiune.

— „Pe cine duceţi? şopti el.

— „Pe Beatrix de Bellefonds", răspunse unul din călugări. „A murit intru Domnul".

— „Dar dece a murit"? gângăvi muzicantul.

— „Dintr'o nectarină pe care a mâncat-o azi după amiazi. Era prea coaptă şi pe căldura asta, ştii, Senor...

Işi urmară drumul, ducând îngustul cosciug. Un hohot de râs se auzi şi deprimatul muzicant ridică ochii. Catalina râdea la una din înaltele ferestre. Privirea ei era dispreţuitoare. Acestei ironii îi puse capăt o mână, care trase cu energie oblonul ferestrei. Barlucchi recunoscu degetele lungi, ale ducelui de Sommaja.

Se întoarse acasă. Plin de mânie şi durere, năvăli la Hermoza, care îşi frigea un pui aromat, cu foi de dafin.

— „Ştiu ce ai vândut Vice-Regelui", suspină el, „Nectarina".

— „Nu, nu ştii!" îi tăie vorba doctorul. In definitiv, era prea lăudăroasă şi il enerva auzind-o mereu spunând: „Imi dă tot ce doresc".

— „Ai distrus fiinţa pentru care aş fi dat toate stelele" hohoti Barlucchi.

— „Nu-i adevărat, eşti îndrăgostit doar de visele tale. Pe urmă, ştiinţa trebue să distrugă frumosul; asta e menirea ei!"

Barlucchi sdrobit, se târi in odaia lui, agăţă ghitara şi scoase compoziţia din buzunar. Ii părea rău că n'o dăduse călugărilor, să i-o pună în mormânt. Nu-i mai rămânea decât să rupă notele în bucăţi, dar asta era o slabă răsbunare, pentru că atât el cât şi Sommaja, ştiau fiecare notă pe dinafară.

Sommaja în cele din urmă, se dovedise un binefăcător, ridicase pe Bellefonds deasupra oricărei atingeri şi luase pe Catalina, care începuse să plictisească pe Barlucchi, cu negresele ei şi cu coşurile de fructe: muzicantul deveni filozof.

— „S'ar putea să se găsească în Madrid o a treia femee care să intrunească meritele acestor două frumuseţi"?

Ii era şi foame; claponul lui Hermoza răspândia o aromă aţâţătoare care pătrunse în odaia intunecată.

Barlucchi traversă coridorul.

Doctorul expedià o pacientă târzie şi plictisitoare.

— „Senora, nu se poate face nimic unui ochiu şaşiu. Tot ce-ţi rămâne, e să fii atât de obrasnică, încât să convingi lumea, că n'ai nici un defect".

Claponul fusese delicios gătit, sosurile excelente, vinul minunat, fructele păreau a fi crescut în fantastica lume a lui Giambatisto Tiepolo; Hermoza împărţia generos aceste delicatese, cu învinsul muzicant, a cărui poftă de mâncare nu era micşorată de gândul, că scuzii daţi de Vice rege pentru nectarina otrăvită, plătiseră copioasa masă.

In româneşte de ELISE ACHIL

Cronica Plastică

SALONUL OFICIAL de pictură şi sculptură, din anul acesta, al cărui vernisagiu a avut loc zilele trecute, prezintă o evidentă scădere, faţă de cel al anului trecut.

Cu tot numărul ridicat al tinerilor exponenţi ai anului acesta,

Lazăr Zin: *La Iisus*

noutatea concepţiei şi execuţiei, este atât de anemică, încât impresia de insuficienţă, domină din primul moment.

Am putea spune că există o criză şi în lumea artiştilor. Sculptura se prezintă mulţumitor, dar în schimb pictura trece printr'o criză acută, care se manifestă în monotonia subiectelor şi lipsa de concentrare a executanţilor.

Artistul pictor sau sculptor, trebue să fie altceva decât un fotograf. Lucrarea lui trebue să fie şi o operă de gândire; iar atâta vreme cât această caracteristică lipseşte, lucrarea nu poate fi socotită operă de artă reuşită.

Artiştii noştri, mai ales cei tineri, se mărginesc la fotografie, gândirea în lucrările lor fiind atât de superficială, încât îţi dă impresia de platitudine.

Cu toate acestea o generalizare, ar fi egală cu o greşală. Din mulţimea de pânze, se desprind unele foarte puternice, marcând artistul adevărat.

Remarcăm astfel pânza domnului Lazăr Zin, intitulată „*La Iisus*". Luându-şi subiectele mereu din acelaş mediu de mizerie, pe care-l constitue mina, pânza d-lui Zin, e mai puternică în gândire şi impresie, decât zece volume, descriindu-ne acelaş lucru şi căutând să ne inspire dragoste pentru obidiţi.

Pânza domnului Alexandru Phoebus, „*Muncitorul*" ne arată clar evoluţia acestui talent tânăr, dela expoziţia d-sale din anul trecut. Linia e mai precisă, mai sobră, iar puterea de concentrare cu mult mai ridicată.

Dintre maeştrii mai vechi, remarcăm pânza d-lui Neyles „*Spre casă*", foarte decorativă, dar care ne face impresia, c'am mai văzut-o şi altă dată.

„*Din noaptea Invierii*" a d-lui Strâmbu, bogată în efecte din umbră şi lumină.

T. Papatriandafil cu pânza „*Bereta roşie*" şi alţii.

Natura moartă e deajuns de slab reprezentată. De altfel tinerii îşi fac intrarea cu acest gen dificil, deci inerent plin cu greşeli, pentru începători.

Se remarcă d-nii Verona, „*Fete din Bucovina*", d. Ştefan Dumitrescu cu pânza „*La cafenea*", d. D. A. Jiquide face caricatură.

Portretul este ceva mai bine reprezentat prin pânzele d-nilor: Soroceanu, Scuratoschi, d-ra Căpităneanu, etc.

Al. Phoebus: *Muncitorul*

In sculptură, lucrările sunt mult mai reuşite. D-ra Codreanu cu bronzul poleit „*Peştele de aur*", ne dă intr'o extremă simplitate o linie de o însemnată svelteţe. D-na Petrescu, cu lucrări de o impresionantă maturitate. Maestrul I. Jalea, prezintă un „Lucifer" expresiv şi îndrăzneţ în interpretare. D-nii Han şi Stork expun bucăţi demne de numele lor.

Ultra moderniştii, sunt deasemenea reprezentaţi în salon, mai ales prin d-nii Marcel Iancu şi M. H. Maxy, cari prezintă lucrări interesante şi deajuns de reuşite.

Gestul Inaltei Regenţe de a onora cu prezenţa, vernisagiul salonului, precum şi cuvintele pline de entusiasm ale d-lui Moldovanu, au fost o încurajare şi un imbold pentru toţi artiştii.

A. C.

REALITATEA
ilustrată

Aurelia Rădulescu-**MISS DOBROGEA 1930**

Atelierele „Adeverul" S. A.

(Foto Royal)

NUMĂR DE SĂRBĂTOAREA UNIRII

ANUL IV. — Nr. 171. — 10 MAI 1930. APARE JOI

REALITATEA ilustrată

PREȚUL 10 LEI

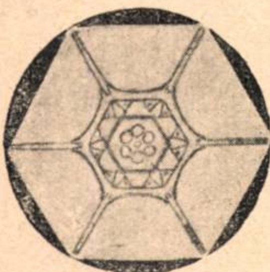

CINCI MII FULGI DE ZAPADA FOTOGRAFIAŢI

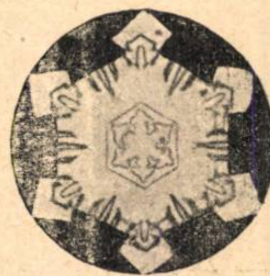
(Dar nici unul nu seamănă cu cel'alt)

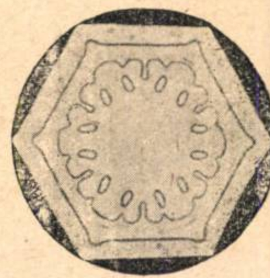

O serie de fulgi fotografiaţi de D. Bentley, cu aparatul său special

IN ORAŞUL Vermont din Statele-Unite ale Americei, locueşte un original, domnul Wilson A. Bentley, care de 40 ani, se ocupă exclusiv cu fotografierea fulgilor de zăpadă, profesiune care-i asigură o existenţă mulţumitoare şi totodată repausuri destul de lungi, întrucât d-sa nu prea părăseşte localitatea în căutarea elementelor pe care le fotografiază, şi oraşul său nu este situat în nordul extrem, pentru ca să ningă acolo în permanenţă. Prin urmare, onorabilul are cel puţin opt luni pe an vacanţă, dacă voim să socotim în ele şi timpul pe care-l pierde, cu developarea clişeelor.

Domnul Bentley, a făcut până acum cinci mii de fotografii şi fapt remarcabil este, că nici unul din fulgii prinşi pe plăcile sale, nu se aseamănă unul cu altul.

După cum se vede, natura în infinitatea ei plastică, modelează fiecare din nenumăratele milioane de fulgi, după un desen diferit.

Desigur că în momentul în care s'a gândit să-i fotografieze, d. Bentley nu s'a gândit, că aceasta îi va procura o meserie de venituri însemnate. Din fragedа tinereţe examina cu o lupă fulgii de zăpadă, comparându-i cu desenele publicate în diferite cărţi. Fotografiarea lor n'a început-o, decât ca o distracţie strict personală.

Făcând o mulţime de asemenea clişee, reputaţia lui de fotograf al zăpezei s'a răspândit, atrăgând interesul unor fabricanţi de bijuterii, cari au întrevăzut posibilitatea de a introduce complicatele desemne ale fulgilor de zăpadă, în execuţia produselor lor. Au încheiat cu Bentley contracte, prin care acesta era obligat să le pună la dispoziţie curioasele sale fotografii, în schimbul cărora primia sume considerabile. Astfel distracţia a devenit cu încetul, o carieră foarte rentabilă.

domnişoara

a de herz

VEŢI RÂDE de mine, fără să merit prea mult această umilire. Dar trebue să vă povestesc ce-am văzut deunăzi pe o stradă depărtată, pe una din acele străzi largi, străjuite, primăvara de grădini cu pomi în floare, şi care toamna îşi cântă melancolia, departe de sgomotul tramvaielor şi al prea multor vehicule în viteză.

La o răspântie cu ulicioară strâmtă ce răspunde în curtea unei biserici sărace, am întâlnit o fată cu părul pe spate şi rochia nu prea departe de glesne. Călca ţanţoşă şi tocurile, nu prea înalte, băteau ritmic în şuviţa de asfalt a trotoarului. In dosul ei, un soldat îi urma pasul ducându-i ghiozdanul.

Domnişoara venia dela şcoală şi n'aveţi ideie ce bună impresie făcea trecătorilor. Am văzut oameni cum se cade, cari întorceau capul să urmăriască această apariţie atât de nepotrivită, cu vremurile de azi. Un bătrân mi-a şi spus, bănuind că suntem de aceeaş părere:

— „Frumos e, că mai vedem şi din astea!"

Primăvaratica înfăţişare a fetei cu obrajii sănătoşi şi cu purtare frumoasă, aducea ceva din poezia de altădată.

★

Şi acum de ce v'am povestit asta?

Pentrucă dela o bucată de vreme gazetele anunţă prea multe răpiri şi pentrucă aceste răpiri, în mare parte, nu sunt totdeauna răpiri adevărate. Sunt mici simulări, inventate de domnişoarele ameţite cu lecturi din Conan Doyle, Pierre Bénoit sau Edgar Wallace. Nimeni nu se agaţă de cineva, care umblă credincios pe stradă, şi de cine ştie cum să se apere, dacă totuş se găseşte un derbedeu obraznic sau un răpitor îndemânatec.

Dar în cele mai dese cazuri, domnişoara lipseşte de acasă vreo trei-patru zile şi se întoarce povestind că a fost răpită. Părinţii, naivi, cred şi poliţia se apucă de cercetări, ca pe vremea lui Don Juan şi a lui Casanova. Victimele devin interesante şi mă gândesc la butada lui Oscar Wilde, căruia îi plăceau bărbaţii cu viitor şi femeile cu trecut.

Ce nostimă întorsătură de lucruri şi câtă distanţă dela fata cu părul pe spate şi rochia lungă, adusă acasă de ordonanţă, până la aceea care şi-a scurtat şi părul şi rochia şi vine acasă însoţită de cineva mai înalt în grad!

★

Păcat că nu putem şi noi, bărbaţii, să ne folosim de asemenea ingenioase sisteme.

O răpire!

Lipseşti de-acasă trei zile şi trei nopţi şi înapoindu-te, povesteşti soţiei îngrijate, că trecând noaptea prin grădina Icoanei, ai fost răpit de trei femei mascate, care te-au dus cu automobilul într'o casă pustie, dela marginea Bucureştilor!

Un vechiu cunoscut al meu, inventase pentru mici escapade nocturne, incendiile şi trecerea pompierilor. Povestise soţiei sale, că spectacolul ce i-l oferă un incendiu, e mai presus ca oricare

„Diana" de Laszló

altă privelişte. Îi era de-ajuns să audă goarna pompierilor sau să vadă, dela fereastră noaptea, un petic de cer înroşit ca un apus de soare, pentru ca să se şi încalţe şi să fugă — vorba vine! — într'acolo.

— „Mă duc să văd unde arde!"

Şi se ducea.

★

Nouă bărbaţilor, în afară de mici cazuri speciale, care diferă dela o căsnicie la alta, ne-au rămas faimoasele razzii, împotriva cărora se protestează atât de mult.

Cineva îmi spunea mai deunăzi:

— Ce fel de democraţie fac ziarele, dacă sunt împotriva raziilor?

— ? !

— Da, da! Nu te mai uita la mine şi te face că nu pricepi. Goana poliţiştilor, noaptea, pe străzile Capitalei, ne dă un fel de compensaţii, faţă de răpirile inventate de cucoane şi de fetele romanţioase.

— ?!

— Tot n'ai priceput? Să-ţi explic. Iată eu mă întorsei alaltăeri noapte, spre ziuă. Pe drum mă chinuiam cu căutarea minciunei, prin care să închid gura nevestei-mei, când deodată văd lume multă adunată în curtea poliţiei.

— „Bravo", îmi zic, „sunt salvat!" Ce era? O razzie. Acasă, cum am ajuns, nici n'am lăsat-o să mă descoasă, că am şi început:

— „Să vezi, dragă, ce mi s'a întâmplat!"

Şi i-am povestit aşa cum îmi închipuiam că se petrec lucrurile, până când mi s'a dat drumul, cu ajutorul unui subcomisar care mă cunoştea.

— Şi nevasta?

— M'a crezut. Mi-a făcut un ceai şi m'a lăsat să dorm toată ziua, ca să-mi viu în fire, după o noapte chinuită, la... poliţie!

★

Mie, într'adevăr, că mi s'a întâmplat să dau peste un asemenea bucluc, dar fiind în regulă, am fost liberat imediat, după ce asistasem la următoarea scenă.

Printre cei încercuiţi de harnicii copoi, erau şi două doamne. Una foarte cum se cade, fusese reţinută pentrucă fiind cum se cade nu avea actele la ea, cu toate că după înfăţişare, arăta că aşteaptă un moştenitor. Cealaltă, — o femeie uşoară — având actele necesare îşi văzu de drum, liberată de comisarul care o pofti cu un:

— „Poţi pleca, domnişoară!"

★

Domnişoară!

Frumos cuvânt! Pentru cine îl merită.

Şi totuşi, la un congres feminin din nu ştiu care oraş, în străinătate, doamnele membre congresiste au protestat, ridiculizând denumirea. Oare bărbatului, până se însoară i se zice „domnişor" cum i se zice fetei „domnişoară" până la măritiş? Nu! Vasăzică oricărei femei i se va spune totdeauna „doamnă", fără să se mai facă o deosebire, între situaţia ei fizică sau socială!

Să aprobăm decizia, pentru ca să nu mai facem confuzii, cu cine trebue şi prea multă plăcere, cui nu trebue. Aţi băgat de seamă că „domnişoară" spunem numai persoanelor care nu sunt? Actriţelor cu copii li se spune.... „domnişoară!"

Bonelor, care mai toate devin bone după ce — istoria e veche — au cunoscut un militar, li se spune.... fräulein!

Dar cu fetele dela telefon? Nici nu le vezi la faţă şi li te adresezi cu „domnişoară!" Şi mai nostim e atunci când, deşi funcţionara de la poştă, pe care o vezi la ghişeu, e bătrână, sau tot bătrână e casieriţa dela un magazin, li te adresezi cu vorba, care evocă suava feciorie.

Eu m'aş supăra dacă cineva mi-ar spune „băieţelule!"

STEAUA INDIEI
Mahatma Gandhi

MOTTO : *Forţa Asiei rezidă în etică, aceea a Europei în technică.*
R. N. Coudenhove-Kalergi.

DACĂ urmărim cu atenţiune marile etape ale civilizaţiei omenirii, în evoluţia ei continuă, şi-i analizăm resorturile spirituale, nu se poate să nu fim izbiţi de o trăsătură, pe cât de profundă, pe atât de caracteristică.

Ritmul progreselor acestei civilizaţiuni, este determinat de o continuă serie de oscilaţii ale spiritului omenesc, de o necontenită pendulare între doui poli, reprezentaţi pe de o parte de concepţia asiatică a vieţii şi a lumei şi pe de altă parte, de aceea a Europei şi mai ales a Americei.

Asia şi Orientul, leagănul marilor religii, ne-au imprimat în suflete credinţa, armonia şi spiritul de contemplaţie, împins până la idealismul mistic.

Europa şi mai ales continentul nou, reprezintă dimpotrivă, energia activă, spiritul realist practic, împins adesea până la materialismul brutal.

Sufletul asiatic este prin excelenţă pasiv, cel european, activ şi dominator. Străduinţa supremă a sufletului asiatic se aplică în special stăpânirii de sine. Ca dovadă, avem exemplele paradoxale ale ascetilor moderni, fakirii indiani, sau practica japoneză, pe cât de groaznică, pe atât de neînţeleasă pentru noi, a „hara-kiri-ului".

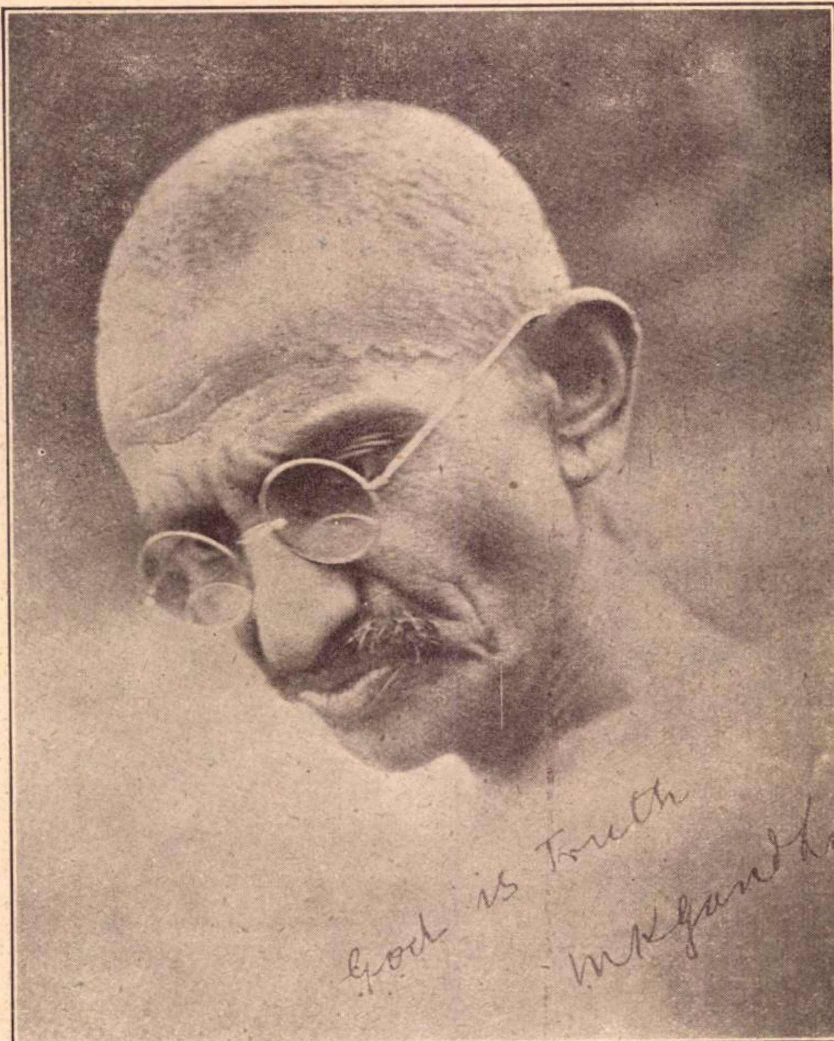
Energia europeanului se aplică însă în direcţia stăpânirii forţelor naturii. Era deci firesc, ca Asia să-şi găsească idealul în etică şi Europa în technică. In acest dualism fundamental, stă întreaga prăpăstie, ce desparte cele două lumi, pe care bătrânul apostol al umanitarismului, Rabindranath Tagore, a căutat să le apropie şi să le înfrăţească în sufletul său larg şi generos.

Dacă Europa şi America ne-au dat eroi ai acţiunii şi apoteoze ale technicei, Asia ne-a dăruit în schimb apostoli, pe care-i credem de multă vreme dispăruţi din lumea noastră. Este probabil de altfel, că şi fanatismul faţă de profeţii inspiraţi, pe care-l întrevedem la unii conducători ai bolşevismului rusesc, îşi are rădăcina tot în Asia.

Ciocnirea între cele două lumi opuse, între cele două concepţii de viaţă, era inevitabilă. Şi s'a produs în India.

MIŞCAREA NAŢIONALISTA INDIANA

Mişcarea naţionalistă împotriva dominaţiei britanice în India, mişcare care mocnia în mod latent şi care se întindea sub forme din ce în ce mai acute, a avut darul de a trezi opinia publică europeană dintr'o iluzie, în care se complăcea de prea multă vreme. Intr'adevăr, se credea în general, că liniştea aparentă din India, ar fi expresia unui echilibru satisfăcător, între dominaţia engleză şi populaţia indigenă. Recentele evenimente au arătat însă, că obicinuitele metode de colonizare anglo-saxone, n'au reuşit să impună în India decât o supunere pasivă, superficială, care nu atinge sufletul populaţiei. Stăpânirea s'a dovedit astfel a fi foarte fragilă. Ciudat e faptul că ultimele mişcări naţionaliste, departe de a avea caracterul rebeliunilor des-

Mahatma Gandhi (fotografie autografiată) cu deviza „Dumnezeu este adevărul".

lănţuite printr'o furie oarbă a maselor, prezintă cu totul o altă înfăţişare. Mişcarea actuală de liberare a Indiei, deşi în fond cu un substrat politic naţionalist, are mai degrabă aparenţa unei demonstraţiuni religioase, inspirată şi condusă de un profet iluminat.

MAHATMA GANDHI

Profetul care a reuşit în acest moment, să concentreze în persoana lui, toate năzuinţele adânci ale unei populaţii atât de numeroase, este Mahatma Gandhi, steaua Asiei, spre care se îndreaptă acum privirile tuturor. Se cuvine deci să ne oprim puţin asupra personalităţii lui, care prezintă aproape valoarea unui simbol al Asiei moderne. Inţelegându-l, vom lămuri poate şi sensul atât de paradoxal în aparenţă, al mişcării de „non violenţă", pe care el a pornit-o, ca exponent al Indiei, împotriva stăpânirii europene.

Doctorul Mohandas Karamciand Gandhi, s'a născut la 2 Octombrie 1869, în oraşul Porbandar din India. Poporul i-a dat numele de „mahatma", adică „suflet mare", nume care a rămas de atunci definitiv legat de persoana sa. După ce-şi făcu primele studii în India, Gandhi porneşte la vârsta de 19 ani în Anglia, unde studiă dreptul la Londra. Ca student încă, departe de a fi cucerit de civilizaţia europeană, el se apără împotriva ei, înarmat cu principiul de a nu se lăsa atras de strălucirea aparentă. „Nihil admirari !" (Să nu admiri nimic) era deviza lui, încă în acel timp, în ceeace priveşte atitudinea faţă de cultura europeană. Alţi asiatici se reîntorceau în patria lor, complet transformaţi de aspectele seducătoare ale Europei, frământaţi apoi de tragedia unui divorţ între două lumi. Gandhi dimpotrivă, cu ocazia stagiului său la Londra, se întăreşte şi mai mult în convingerea ce o are, despre superioritatea sufletului asiatic, asupra celui european. Singurul lucru pe care-l împrumută din Europa, e numai o îmbogăţire a intelectului. Reîntors în India, Gandhi se stabileşte în Bombay, ca avocat. Caracteristic este faptul, că nu primia niciodată decât acele procese, în care era convins de absoluta dreptate a clientului său. Totuş, după câţiva ani de practică, el renunţă la profesiunea sa, desgustat de imoralitatea generală, ce o întâlnia între avocaţi.

Inainte de a-şi încheia activitatea juridică, Gandhi e solicitat să pledeze într'un proces în Africa de Sud. Aci începe un drum hotărîtor pentru misiunea lui viitoare. Călătoria şi stagiul lui în Africa sunt o piatră de încercare, care-l duce la o profundă reculegere şi-l pregăteşte să-şi concentreze în sufletul său generos toate năzuinţele Asiei în redeşteptare.

MIŞCAREA DE EMANCIPARE A INDIENILOR DIN AFRICA

Era în anul 1893. Africa de Sud, — în vremea acea un domeniu agreat de colonizatorii indieni, (existau vreo 150.000 acolo), — primeşte o nouă afluenţă de emigranţi indieni şi chinezi. Populaţia albă, aflătoare în acest continent al negrilor, nu văzu cu ochi bun concurenţa acestor oaspeţi indesirabili. Din această cauză, europenii din Africa încep o serie de prigoniri împotriva asiaticilor, prin impozite insuportabile şi un regim poliţienesc de adevărată teroare. Procedeele barbare, utilizate în progromurile antisemite din Rusia, se exercitară atunci cu o deosebită înverşunare, împotriva indienilor şi chinezilor. Gandhi avu ocazia să simtă personal prigoana.

Astfel povesteşte, cum a fost insultat, bătut, linşat şi tratat în modul cel mai sălbatec de populaţia europeană colonizatoare. Desgustat de aceste procedee, el se gândi la un moment dat, să părăsească Africa, dar contractul pentru procesul clientului său, îl leagă, ţinându-l în loc 12 luni.

Şi astfel Gandhi, care în timpul studiilor lui în Europa, cunoscuse rasa albă numai prin aspectul ei leal şi ospitalier, asistă deodată la deslănţuirea materialismului european, sub forma lui cea mai cinică. In colonii, această trăsătură necunoscută a spiritului european, nu mai era ascunsă sub masca unei convenţiuni, ci se arăta de-adreptul în toată goliciunea ei. Nu trecu mult şi stăpânirea votă o lege, care reducea pe indienii din Africa, la rangul unor adevăraţi sclavi. Gandhi, animat de cel mai cald sentiment de umanitate, hotărăşte să se sacrifice, pentru cauza conaţionalilor săi. Rămâne pe loc în Africa şi se aşează în fruntea mişcării de liberare. Ştia prea bine ce-l aşteaptă. Asistase de curând la spânzurarea revoluţionarului Brown, care încercase o mişcare de liberare a negrilor. Aceasta însă nu-i turbură ferma hotărîre. Nu fuge de primejdie. Emigranţii indieni dobândesc astfel un conducător luminat, cu o voinţă conştientă şi mai ales un exemplu inalt de moralitate.

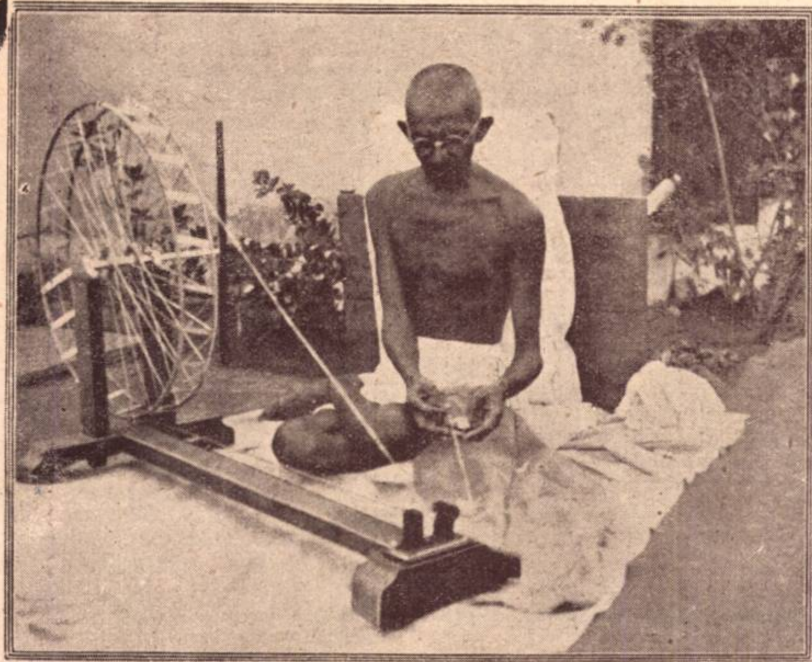
Mahatma Gandhi convoacă un congres al indienilor africani şi votează o moţiune, în care arată guvernului englez, prin argumente juridice, ilegalitatea măsurilor luate contra emigranţilor asiatici. Fondează apoi o grupare în spiritul lui Tolstoi, face să apară un ziar : *„The Indian opinion"* şi renunţă la con-

tenciosul din Johannisburg (Transvaal), care-i aducea un venit lunar de vreo 400.000 lei, mulţumindu-se să trăiască de aci înainte cu 2.000 lei pe lună, pentru a duce o viaţă mai mult de cât umilă, a celui mai sărac dintre săraci.

Lupta eroică şi neobosită, întreprinsă de Gandhi în sudul Africei, urmărită cu perseverenţă şi fără violenţă timp de 20 ani, fu încununată în cele din urmă de un deplin succes. Guvernul acordă indienilor libertatea cerută, ridică măsurile poliţieneşti vexatorii şi reduce impozitele, la o limită suportabilă. In tot acest răstimp de luptă, Mahatma Gandhi n'a fost cruţat de asprimea europenilor. Conducătorii rebeliunilor celor mai violente, au fost desigur mai bine trataţi în Europa, decât propovăduitorul şi organizatorul „non-violenţei" în Africa.

In timpul războiului cu burii, când nevoia domnia cumplit în ţară, Gandhi renunţă la atitudinea sa pasivă, şi organiză, împreună cu mulţi conaţionali, un admirabil serviciu sanitar. Când isbucni ciuma în Johannisburg, Gandhi înfiinţă un mare spital.

Care a fost însă răsplata, pentru aceste servicii de umanitate, aduse duşmanilor săi? O serie neîncetată de condamnări la închisoare şi la munca forţată, hula şi violenţa mulţimii. Odată a fost linşat în stradă de mulţime, în aşa fel, încât a fost lăsat aproape mort. Când stăpânirea hotărî să aresteze cu miile, pe toţi tovarăşii lui Gandhi, i-a fost dat să asiste la un spectacol, foarte ciudat şi neaşteptat. Toate închisorile erau neîncăpătoare, pentru mulţimile, care se înghesuiau de bună voie în ele, urmând pe apostolul lor. Sistemul de represalii îşi pierduse astfel orice înţeles. Ideea lui Gandhi triumfase.

Mahatma Gandhi torcând

INDIA ŞI RASBOIUL MONDIAL

In 1914, Gandhi se reintoarse în India, unde renumele său era răspândit pretutindeni şi magia făpturii sale plutia în toate colţurile. Pentru a convinge pe indieni să ia parte la răsboiul mondial, stăpânirea britanică le-a făgăduit o autonomie, care urma să se înfăptuiască imediat după sfârşitul răsboiului. S'a lansat un manifest din partea oficialităţii, către toate popoarele Indiei, iar vice-regele acestei provincii a semnat chiar un decret, pentru unele reforme constituţionale. Entuziasmaţi, sute de mii de indieni s'au înrolat în rândurile trupelor britanice, încredinţaţi că victoria aliaţilor va precipita clipa liberării lor. Gandhi insuş conduce în marele războ o coloană sanitară. Odată pacea încheiată, desamăgirea a fost teribilă. Nu numai că nici una din libertăţile făgăduite Indiei, n'au fost realizate, dar mai mult încă, legile fură înăsprite, se institui o cenzură severă şi un fel de poliţie secretă, inchizitorială, care servia la terorizarea populaţiei.

Dacă Europa în timpul ultimului răsboiu, pierduse la popoarele Asiei prestigiul ei de moralitate, este sigur însă, că prin acest ultim gest de trădare, sufletul european se descalificase în mod definitiv. Asia cunoscuse în toată rafinăria lor infernală, metodele „civilizate" ale Europei. Falimentul Europei incepe astfel în Asia. Popoarele trădate în aşteptările lor, se pregătiau pentru o revoluţie sângeroasă, pe care numai Gandhi, cu enorma lui autoritate, reuşeşte s'o transforme într'o mişcare de rezistenţă pasivă, faţă de autorităţile britanice.

MIŞCAREA DE „NON VIOLENŢA"

Incetul cu încetul, Mahatma Gandhi convinge întreaga Indie, că suprema datorie a unei rase superioare, este de a ajunge la libertate, numai prin mijloace paşnice. Gandhi devine astfel pentru a doua oară, conducător politic. Pentru a doua oară el se aşează în fruntea unei mişcări de eliberare, inspirată de cea mai înaltă umanitate.

Tocmai în această trăsătură constă partea minunată a metodelor lui politice. Gandhi nu tinde să ajute numai poporul lui şi Asia, ci în acelaş timp se adresează cu aceeaşi perspectivă liberatoare şi popoarelor, împotriva cărora duce în aparenţă lupta. Niciodată ideea lui Christ, relativă la iubirea aproapelui şi a duşmanului nu s'a exercitat mai puternică, într'o mişcare culturală sau politică, decât în această luptă de liberare, bazată pe non-violenţă, ne-cooperare şi nesupunere civilă. Este sigur că Anglia ar fi preferat să aibă de-aface cu o revoltă brutală a Indiei, pe care putea s'o reprime repede şi cu uşurinţă. Gandhi s'a dovedit prin această atitudine, un politician realist, înzestrat cu o reală pătrundere practică şi cu o largă perspectivă.

SAREA ŞI KADIRUL

Asemenea unui profet iluminat, întovărăşit de 70 adepţi, aleşi dintre prietenii cei mai devotaţi, Gandhi părăseşte oraşul în care locuia de multă vreme, Ahmedabad, centru însemnat de industrie textilă şi se îndreaptă spre mare, într'un convoiu impresionant, cu gândul să extragă sarea din apele mării. E un simbol al nesupunerii civile, faţă de legile britanice, care-şi trag unul din principalele resurse, tocmai din acest monopol al sării. Cortegiul adepţilor lui Gandhi, începe din faţa locuinţii lui şi se întinde departe, formând un lanţ, toţi tovarăşii se ţin de mână împreună, toţi sunt îmbrăcaţi în acelaş costum simbolic, un halat alb, confecţionat din kadirul indian.

Cortegiul de manifestanţi indieni, în mijlocul cărora se vede Mahatma Gandhi, în drum spre ţărmul mării

„Kadirul" indian? O pânză de bumbac nevopsită, toarsă şi ţesută de fiecare în parte, la el în casă, la vechiul şi umilul răsboiu arhaic indian.

Şi în această direcţie, pilda fusese dată de însuşi Gandhi. Fabricarea acestui kadir era primul act al mişcării de noncooperare indiană. Vechiul răsboiu de ţesut, a devenit astfel un simbol, pe care-l găsim înscris chiar şi pe tricolorul naţional. Gandhi a înţeles să-i dea semnificaţia unui boicot pasiv, contra industriei textile britanice, principala sursă de exploatare na-

(Continuare în pag. 13

REALITĂȚILE VIEȚII

Dansatorul unic

FERMIERUL Stallings din Arcansas, cunoscuse acum vreo trei decenii la un hotel, o tânără fată, o excelentă dansatoare, de care se îndrăgosti pe dată, fiind aproape maniac în ceeace privește dansul. O ceru în căsătorie și domnișoara consimți să-i devină soție.

Dar Stallings își închipuise, că în calitate de soț legitim, devenise unicul partener de dans al junei adepte a Terpsichorei și era foarte decepționat, văzând că nevasta lui era de altă părere. De oarece rugăminţile lui erau zadarnice, Stallings încercă altă metodă: înainte de fiecare bal, copleșia pe doamna cu cadouri de tot felul, iar dânsa, din recunoștiință, dansa în tot timpul balului numai cu generosul și gelosul soț. Totuși, el trăia în frica permanentă, că d-na Stallings va accepta totuș vre-odată brațul unui alt dansator.

Vorba românului:

— „De ce ți-e frică, nu scapi", se adeveri și în acest caz. E drept că „nenorocirea" se întâmplă abia după douăzeci de ani de fidelitate dansantă. D-na Stallings își conservase tinerețea, și fermierul, schimbându-și domiciliul, doamna fu foarte anturată la baluri. Soțul, neputând suporta ideia, că nevasta sa dansase cu altul, divorță de ea. Dar în urmă viața fără ea, îi păru atât de searbădă, încât se recăsători cu doamna — sub aceleași condițiuni terorizante de dansator unic. Dar condiția nefiind îndeplinită, urmă alt divorț, căruia îi succedă o nouă cununie, între cei doi soți.

Jocul de-a divorțul și căsătoria, bazat pe aceleași principii ritmice, se mai repetă de vre-o câteva ori; chiar ca cincantenară, d-na Stallings avea un deosebit farmec... până când — iarăși la un bal, — comedia luă o întorsătură tragică de tot.

La o serată dansantă, ex-soțul rugă pe fosta-i soție, să-i acorde un dans.

Ea șovăi o clipă.

— Toate dansurile mele sunt date' îi răspunse. Dar apoi se răsgândi. Șterse un nume de pe lista ei de dansatori și scrise pe acel al lui Stallings în loc. Vechiul mire, cu tâmplele sure, era fericit.

Dar în clipa următoare, o mână brutală îl dădu la o parte

— „Nu trebue să dansezi cu el, dacă nu vrei", se adresă doamnei un tânăr Seladon, oferindu-i brațul.

Stallings îl insultă. Tânărul îl trânti la pământ. Stallings înfuriat scoase revolverul și trase la întâmplare trei focuri. Când ceilalți îl dezarmară, dansatorul doamnei zăcea rănit pe parchetul sălei de dans, pe când d-na Stalings își dădea sufletul.

Dar nici Stallings nu va găsi prilej, în decurs de patrusprezece ani, să facă exerciții coreografice: celula închisorii, ce-o va locui în cursul acestor 14 ani, va fi cam prea strâmtă, pentru a îngădui asemenea distracții, cari precum s'a văzut, duc uneori la crimă.

Cine sapă groapa altuia

UN BOGAT negustor din Ramleh, lângă Alexandria, — refuzase tânărului Chalil Ibrahim, — în vârstă de 16 ani, — mâna fiicei sale Fullah, o frumoasă egipteană, ce numără 14 primăveri.

Tatăl socotea această căsătorie drept o mesalianță. Fullah, care era de altă părere părăsi în taină casa părintească și se instală la Chalil, cu gândul de a se căsători cât mai curând. Dar negustorul se adresă poliției, care arestă vremelnic pe tânărul Chalil, readucând fata în casa părintească. In libertate Chalil frământă gânduri negre de răzbunare. Concepu planul să provoace arestarea încăpățânatului tată-socru în spe, iar în timp ce acesta va sta la închisoare, să se cunune cu aleasa inimii sale.

Iși procură un stupefiant prohibit de lege, „Mansul", se urcă, la un semn al iubitei, de pe balconul casei vecine în locuința încuiată a negustorului — în timp ce toată familia, afară de Fullah, era la plimbare și ascunse prețiosul pachet cu „Mansul' într'un ungher al dormitorului.

De acolo se duse la poliție, înștiințând autoritatea, cum că tatăl frumoasei Fullah făcea negoț cu stupefiante oprite și că tocmai se pregătia să transporte un pachet cu „Mansul", pe care-l ascunsese în dormitorul său. Poliția făcu numai decât o cercetare la fața locului și bine înțeles, descoperi marfa la locul indicat.

Când negustorul se întoarse acasă spre surprinderea lui se pomeni cu casa plină de polițiști, iar înainte de a putea deschide gura întru apărare, se pomeni încătușat și dus la poliție. Acolo fu supus unui interogatoriu sever. Spre norocul său, negustorul își aminti de cearta lui cu acela, care ținea cu orice chip să-i devină ginere.

La rândul său, Chalil fu arestat și strâns cu ușa, își mărturisi isprava. De astă dată fu arestat deabinelea și închis în temniță.

Frumoasa Fullah a jurat totuș credință iubitului său și speră că în cele din urmă va birui rezistența părintească.

Degetul bețivului

LA SOFIA trăește emigrantul rus Drosdoff din Caucaz. Se aclimatizase complect în patria sa adoptivă, Bulgaria, cu atât mai mult, cu cât se și însurase cu o simpatică bulgăroaică, cu care avea doi copii.

Toate ar fi mers de minune cu menajul lui Drosdoff, dacă în Bulgaria ar fi fost introdusă prohibiția. Dar de oarece vânzarea băuturilor alcoolice e absolut liberă în acea țară, emigrantul rus, căruia îi cam plăcea băuturica, putea să-și satisfacă patima, oricând îl apuca cheful de băutură. Și și-o satisfăcea cu vârf și 'ndesat, iar pofta de un pahar de vin, îi sporia din ce în ce. Când venia acasă de la cârciumă, cam pe două cărări, demonul Alcool îi lua mințile și se răzbuna pe nevasta și copiii nevinovați.

A răbdat biata femee, cât a răbdat, încrezându-se mereu în făgăduielile soțului, cum că se va lăsa de băutură; căci treaz fiind, Drosdoff era un soț și părinte exemplar. Dar când trecea pe lângă o cârciumă, rusul uita de promisiuni, de soție, de copii, iar se 'mbăta, iar își bătea familia, înjurând și țipând.

Azi așa, mâine la fel — până când într'o bună zi, și-a luat femeia odraslele și lumea în cap. Comisarul secției a isbutit s'o readucă la căminul conjugal, făcând o aspră morală soțului. Acesta, mișcat până la lacrimi, făgădui solemn comisarului, că se va lăsa de băutură — dar peste o lună de zile, hotărîrea lui fu iarăși învinsă de atotputernicul cârciumar. Aducându-și însă aminte apoi de cuvântul dat și călcat, vru să dea nevestei o temeinică dovadă de căință: îi trimese un pachețel în care soția — spre groaza ei — descoperi un deget tăiat. Soțul pocăit își tăiase cu un cuțit de bucătărie degetul cel mic dela mâna stângă, amanet al bunei sale voințe...

In urma acestei întâmplări, armonia conjugală a fost iarăși restabilită.

(Continuare în pag. 26)

ENIGMĂ FOTOGRAFICĂ

Cititorii noştri sunt rugaţi să deslege această enigmă fotografică, incercând să ghicească ce reprezintă ilustraţia de faţă.

Fiecare vede desigur un amalgam de fotografii: personalităţi de seamă, sonda incendiată dela Moreni, chipurile câtorva din alesele la concursul nostru de frumuseţe, ofiţeri superiori, artiste, copii, etc.

Deslegarea este foarte uşoară şi pentru cei ce nu vor putea pricepe, am rezervat explicaţia în pagina 20, a acestui număr.

Foto Royal

Bon de premii No. 6

Numele şi pronumele ....

Domiciliul: oraşul (comuna) ....

Str. .... No. ....

(judeţul ....)

Cupon pentru jocuri

No. 171

Numele şi pronumele ....

Adresa ....

CONCURSUL DE FOTOGENIE

Numele ....

Adresa ....

Betty Compson maestră de jazz

BETTY COMPSON este una din cele mai cunoscute vedete de cinematograf, cu reputație mondială bine stabilită. Fiecare rol pe care-l interpretează e o revelație, actrița având formidabile resurse, de a crea tipuri femenine.

SUNT orele 11 seara.

Metroul, oprește în stația întunecoasă. Betty Compson, coboară, ținând la subțioară cutia de vioară. Un așa zis „Don Juan" coboară în urma ei.

— „Bună seara, Domnișoară...

Betty nu răspunde. Don Juanul devine agresiv.

Un tânăr, care urmărise scena, se apropie de el.

— „Nu ți-e rușine să acostezi o fată, care muncește, pentru a-și câștiga pâinea? Netrebnicule!...

O scurtă altercație are loc între cei doi. Don Juanul, văzând că nu e de glumit, curajos ca orice Don Juan, o ia la goană.

Betty, se apropie cu lacrimi în ochi, de salvatorul ei.

— „Vă mulțumesc... vă mulțumesc...

— „Dar unde mergi la ora asta?...

— „Caut de lucru... Mi-e foame.

— „Foame?...

Tânărul fu impresionat de soarta fetei frumoase.

— „Bine, vino cu mine atunci... Eu tot mergeam la masă... Intrară în restaurant. Se așezară la o masă retrasă. Din câteva priviri, cei doi tineri, eșiți unul în calea celuilalt în chip atât de bizar, s'au îndrăgostit.

— „Cum te chiamă?...

— „Betty...

Betty Compson este una din maestrele scenelor sărutului. Iat-o mai sus, interpretând rolul unei naive muzicante.

Celelalte fotografii ale acestui articol, reprezintă pe marea vedetă, într'un film, în care a depășit cu jocul ei desăvârșit, toate creațiile de până acum.

— „Eu mă numesc Mike!...

— „Știi că te cunosc...

— „Da? De unde?

— „Nu ești dumneata pianistul din jazzul care cânta la cabaretul Crocodil, din New-York?

— „Da, eu sunt... Dar de unde știi ?

— „Te-am văzut acolo... Cântați foarte frumos, d-ta și cei trei camarazi ai dumitale.

Betty făcu o pauză. Ochii i se umplură de lacrimi. Continuă să vorbească în șoaptă...

— „Și eu sunt violonistă... Nu sunt o maestră, dar cânt destul de bine"...

Din nou se opri. Il privi puțin pe Mike.

— „Dacă d-ta ai vrea...

— „Ce să vreau?...

— „Să vă angajați cu jazzul la cafeneaua „Mica Aragonie", unde aș cânta și eu alături, eu...

— **„Dumneata cu jazzul nostru!... Ce idee minunată.**

— **„Da... da...**

Și ochii tinerei fete, căpă-

tară luciri de bucurie stranie, la gândul unui viitor mai bun, cu masă bună, îngrijită, şi poate cu o inimă care să bată în acelaş ritm cu a ei, în melodia eternei iubiri.

— „Să ştii că mă duc chiar mâine să vorbesc cu stăpânul cafenelei!... Nu ştii oare cum îl chiamă?

— „Keppel!...

— „Keppel? Admirabil, admirabil. Acest Keppel, este compatriotul meu şi nu cred să mă refuze.

Cei doi tineri, ieşiră din restaurant. Prietenia, această floare atât de minunată, împletită cu dragostea, îmbobocea în sufletele celor doi, apropiindu-le. Au mers un timp, fără să-şi vorbească. Se priviau din când în când.

Iată-i ajunşi la poarta casei lui Betty.

— „La revedere, domnişoară.

— „La revedere domnule Mike...

Dintr'o privire s'au înţeles. Un sărut naiv, grăbit, le uni pentru o clipă buzele.

— „Betty...

— „Mike...

Şi apoi vesel, ca doi copii:

— „Pe mâine, dar...

* * *

Mike, reuşi să obţină angajamentul la Keppel. Cei trei camarazi ai lui — şi el — erau conduşi de Betty, violonista. Jazzul îşi câştigase o oarecare faimă şi localul mergea din ce în ce mai bine.

Intr'o seară, veni la cafenea, prinţul de Aragonia, în trecere prin New-York. Se aşeză la o masă. Era înconjurat de o atenţie unanimă.

Jazzul atacă primele note. Betty, în seara aceea mai frumoasă ca niciodată, făcu o impresie extraordinară asupra prinţului. Nu atâta arta cu care mânuia arcuşul, cât frumuseţea ei, dublată de cea mai curată naivitate şi de gingăşia copilărească, emoţionară pe prinţ.

Când orchestra a terminat bucata, prinţul chemă pe şeful chelner şi îi spuse:

— „Du-te te rog şi spune-i domnişoarei Betty, că prinţul de Aragonia, o aşteaptă în vestiar, având a-i comunica ceva foarte important.

Chelnerul se conformă ordinului primit.

Prinţul aştepta în vestiar. Betty, se apropie sfioasă, copilăroasă. Alteţa Sa, se apropie de dânsa, privind-o entuziasmat...

— „Domnişoară, îmi permit să depun la picioarele d-tale încântătoare omagiile cele mai entuziaste...

Şi cât ai clipi din ochi, o sărută.

— „Bună seara domnişoară...

Prinţul de Aragonia se depărtă, lăsând-o pe Betty, într'o totală consternare. Toate ca toate, dar la asta nu se aştepta.

Un reporter abil, care avea misiunea să urmărească pe prinţ în toate mişcările sale, sbură la gazetă, fericit că poate să furnizeze un reportaj senzaţional.

* * *

Cel mai mare ziar New-Yorkez, apăru a doua zi, cu un titlu mare pe 3 coloane, în pagina I-a.

„Prinţul de Aragonia, a sărutat eri seară, în localul „Mica Aragonie", o violonistă, plecând apoi spre casă".

Fără să-şi dea seama, reporterul făcuse localului o formidabilă reclamă. Chiar din seara aceia, lumea se năpustia curioasă, s'o vadă pe fata care a entuziasmat un prinţ. Localul se umplu cu bărbaţi, femei — mai ales femei — din cea mai bună societate New-Yorkeză.

Betty în prada emoţiei, cu luciri de perle în ochi, cu flexibilităţi de reptilă în trup, era obiectul aplauzelor unanime. Chiar femeile, entuziasmate de atâta drăgălăşenie, şi-au smuls masca falşităţii depe obraji, aplaudând frenetic. Propuneri de angajamente curgeau din toate părţile. Antreprenorul unui mare local, oferi jazzului 3000 dolari pe săptămână.

Keppel se duse disperat la Mike.

— „Cum vreţi să mă părăsiţi acuma?

— „Dar nu auzi că ne oferă 3000 de dolari?

— „Bine, vă voi da şi eu aceiaş sumă...

— „Atunci rămânem la d-ta.

Keppel, plecă capul spre urechea lui Mike.

— „Şi unde mai pui că deschid un mare local pe Broadway, unde voi cu mica Betty, veţi constitui numărul de atracţie.

— „Admirabil, minunat, va fi o lovitură.

Şi totuş, Mike era trist. Faptul că prinţul i-a sărutat iubita, îl neliniştia.

— „Dar ce ai Mike ?"

— „A. Nimic...

— „Mike, spune te rog ce e cu tine.

— „Bine, dacă ţii...

— „Te rog.

— „Mi-e teamă că nu mă mai iubeşti.

— „Eu ? Cum, de unde îţi vine acest gând ?... Mike, nu se poate.

— „Prinţul....

— „Bine, dar ţi-am mai spus cum s'a întâmplat.... Ascultă Mike, te iubesc, cum n'am iubit niciodată... Te iubesc mai mult de cât am iubit-o pe mama.

— „Mă voi duce la prinţ să-i cer socoteală.

— „Bine, du-te...

Şi Mike, orbit de gelozie, porni spre palatul prinţului lăsând-o pe Betty singură, înlăcrămată....

Ajunse la prinţ. Acesta, il primi neintârziat. Mike îi spuse :

— „Alteţă, îmi face rău că trebue să vă turbur.

— „Dar ce s'a întâmplat.

— „Alteţă există în acest New-York o fată... frumoasă, minunat de frumoasă... Şi eu o iubesc alteţă.

— „Şi...

(Continuare în pag. 13

CULORILE NATURII

folosite de artişti în moda actuală

VALOAREA decorativă a insectelor este întrebuinţată de francezi, în desemnele textile.

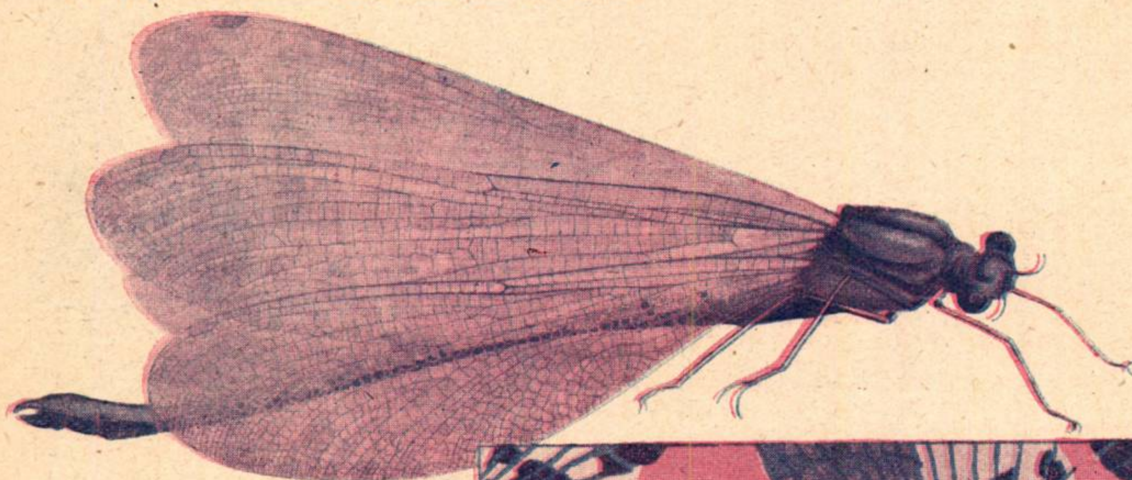
Pe pagina aceasta sunt arătate câteva insecte după care au fost inspiraţi mulţi dintre artişti.

Este ştiut, în general, că insectele sunt cele mai frumos colorate, dintre toate vieţuitoarele.

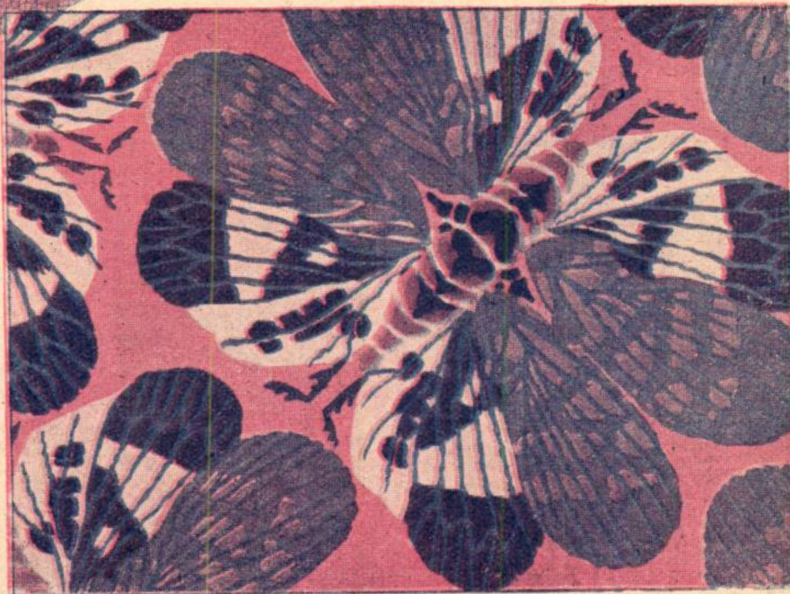
Cele mai frumoase culori le au fluturii şi mai ales micuţele insecte, care par a fi adevărate perle, de diferite forme şi culori.

Desemnele nu sunt întrebuinţate numai la draperii şi perdele, ci şi pentru stofele cele mai fine de rochii.

Stânga sus: *O libelulă din Indochina delicat umbrită, un model pentru desemnatori textili.*

Dreapta sus : *Un fluture de noapte din India, care este inspiratorul unor ţesături extrem de frumoase.*

Stânga : *Desemn de insectă, întrebuinţat pentru perdele.*

Mijloc : *Un desemn caleidoscopic, al unui fluture uşor colorat.*

O lăcustă inelară a arborelui de cafea din Asia, care pare mai frumoasă în textile, decât în boschet.

REALITATEA SPORTIVĂ

Luna Mai este cea mai fructuoasă în manifestaţiuni sportive. In ţară au avut loc diverse concursuri în toate ramurile. România a participat şi la două copetiţiuni internaţionale, în care a fost înfrântă.

FOOT-BALL

MATCHUL JUGOSLOVIA-ROMÂNIA (2—1)

Evinimentul săptămânei l-a constituit matchul Jugoslavia-România, pentru cupa „Regele Alexandru", la Belgrad. In numărul trecut, am arătat că echipa noastră nu a fost alcătuită prea fericit.

Apărarea şi mijlocaşii au corespuns aşteptărilor. Atacul însă, în ciuda posibilităţii evidente de a învinge, cel puţin în a doua repriză, a jucat sub orice critică.

Sepi II, la centru nu a fost un conducător abil. A ratat numeroase lovituri şi nu a deschis aripile. Barbu II, pe stânga, a fost nevoit astfel să-şi servească singur balonul şi să se rezume la acţiuni personale.

In situaţie identică s'a aflat şi Deşiu, realizatorul unicului punct marcat de România, faţă de cele două ale adversarilor.

Dumitrescu, pe dreapta, nu a corespuns misiunei.

In prima repriză, România a jucat împotriva vântului şi cu soarele în faţă. După pauză, vântul se opreşte mai mult timp. Avantajul eventual, de care urma să se bucure echipa noastră, nu poate fi deci speculat.

In privinţa energiei, România a condus în tot decursul partidei. Elanul a fost arma de căpetenie.

Reprezentanţii noştrii nu au combinat însă cu suficient tact.

Jugolslavii au marcat prin Premrl şi Bonacic.

SFARŞITUL CAMPIONATELOR

Duminică, Macabi a cerut revanşa fostului său învingător din campionat, „Pr. Mihai". Teamul de lângă Bellu a prezentat o echipă complectată — şi deci întărită — cu Swetcowski şi Gebrowski dela C. F. R.

Alb-albaştrii au aliniat o echipă în care juniorii Mişu Goldenberg şi Constantinescu, au avut sarcina să înlocuiască pe Leib Marcovici şi Carniol. Ambii au jucat bine. După o partidă bogată în faze variate, Macabi a învins cu 4—1. A marcat prin Blumer (2) şi Fronio (2).

Apărătorii culorilor noastre la Belgrad

Rafinski (sus) şi Steiner

La O. N. E. F. studenţii Academiei comerciale, au sărbătorit plecarea la Berlin a rectorului lor, d. prof. G. Taşcă, jucând împotriva „Politechnicei" din Timişoara. Mii de studenţi au luat parte la această manifestaţiune, la care principele regent a adus un frumos omagiu d-lui Taşcă, urmărind cu atenţie un joc reuşit din toate punctele de vedere.

* * *

La Romcomit, Juventus s'a întâlnit cu Unirea Tricolor. Oborenii nu au prezentat echipa complectă, iar la roş-albaştrii au lipsit printre alţii Vogl şi Rafinski, plecaţi cu echipa naţională.

MOTOCICLISM

Inaugurarea velodromului de către „Moto Club Român", a fost cel mai mare succes înregistrat la noi de sportul motocicist. Peste 5000 de spectatori au luat parte, subliniind simpatia cu care e primită străduinţa clubului de sub conducerea d-lui Jilescu.

Pentru deschidere s'a oferit un program variat, compus din marş, basket-ball, curse de biciclete şi motociclete.

Pista a fost nivelată cu multă îngrijire. La curbe s'au făcut două virajuri, cari au îngăduit aici o medie acceptabilă. Pe linia dreaptă a celor două laturi, s'au obţinut medii de peste 70—75 km. Perfecţiunea lucrărilor a făcut imposibil orice accident.

In categoria 250 c. c. rezervată motocicliştilor, a învins *Gh. Murgescu*, a cărui vârstă fragedă (16 ani) lasă să întrezărim pe viitorul as. A parcurs cei 10 km. în 8 min. 51 sec. 2/10.

In categoria 350 c. c. primul loc a fost cucerit de Const. Emanoil, cu 8 min. 3 sec. 2/5, urmat de Ionescu Cristea, Eugen Popescu, etc.

Pe 4 km., Sădeanu şi Porojan au făcut o reuşită demonstraţie. Cei doi profesionişti au luat virajuri minunate, făcând o cursă de urmărire din care s'au desprins multe învăţăminte pentru alergătorii tineri.

La 10 Mai are loc la Sinaia, faimoasa cursă de coastă a „Păduchiosului". In această probă şi-au dat întâlnirea aşii specialităţii, printre cari excelenţii Marin Moraru şi Gh. Nadu. Ca deobiceiu, în cursele în cari se întâlnesc, se va da o luptă aprigă între aceşti doui campioni.

Ambii au părăsit de eri Capitala, pentru a se antrena pe circuit.

Moraru şi-a pus la punct maşina, într'un mod care dă de gândit adversarilor. A comandat cauciucuri noui, de origină englezească a căror perfecţiune îi asigură un bun avantaj.

Dacă dăm atenţia cuvenită calităţilor lui, reese că încrederea ce i se acordă e pe deplin meritată.

Gh. Nadu e tocmai reintors dintr'o călătorie de „studii" intreprinsă la Viena şi Budapesta. E vorba natural de studii motocicliste. Natural că este entuziasmat de tot ce a văzut peste hotare şi regretă numai că la noi nu s'a dat motociclismului sprijinul cuvenit.

In privinţa cursei e foarte pesimist. Nu are cauciurile necesare, şi maşina nu-l mulţumeşte: nu a avut timpul material să şi-o pună

Gh. Nadu

la punct. Asupra lui Moraru are cele mai elogioase aprecieri. E însă convins de un lucru: va face imposibilul, ca să învingă. In orice caz, doreşte ca între Moraru şi el, să învingă mâine, cel mai bun.

ANCHETA ŞCOLARĂ

In numărul viitor vom începe publicarea răspunsurilor la ancheta şcolară. Reamintim elevilor din toată ţara că sunt rugaţi să ne scrie asupra mişcării sportive din liceul lor, trimiţând şi o fotografie a echipei.

(Continuare în pag. 18)

Echipele Macabi B (Bucureşti) şi Macabi (Ploeşti)

Echipa de scrimă a Poloniei

De vorbă cu cititorii

Incepând cu numărul de faţă, această rubrică, larg deschisă cititoarelor şi cititorilor noştri, va fi redactată de d. JOSEPH DE SAXA, colaboratorul nostru exclusiv.

Se va răspunde tuturor celor cari doresc lămuriri în materie de cinematograf sau în orice alt domeniu artistic, în mod cu totul gratuit, oricare ar fi numărul întrebărilor puse.

Rudi II. — S'a luat, într'adevăr, iniţiativa ca toate filmele mult regretatului Rudolph Valentino să fie sincronizate..

Să nu vă închipiţi, însă, că editorii acestor producţii ar face-o din inspiraţia de a cinsti memoria dispărutului. Departe de „producer"-ii dela Hollywood spiritul gratitudinii postume. O fac numai în vederea rentabilităţii unei noui exploatări... Nu ştiu ce vor cugeta alţii, eu însă, rămân la impresia pe care mi-a lăsat-o Valentino în filmu completamente mut.

I. Liebermann. — Vivian Gibson locueşte la Berlin, Babelsberger strasse 18; Evelyn Holt: Berlin-Charlottenburg, Schillerstr. 121. Harry Liedtke: Berlin-Grunnewald Bismarkallee 16. Tuturor le puteţi scrie în limba germană.

Cora. — Exageraţi, stimată dudue, considerându-l pe Eric von Stroheim ca **un monstru a cărui prezenţă nu poate fi justificată pe firmamentul ecranului...** E adevărat că dacă aş fi şi eu o fetişcană pe băncile pensionului, una din acele fete care nu visează decât Feţi-Frumoşi, von Stroheim ar număra o rivală în plus. Dar bărbat fiind, — spre norocul meu şi-al lui, — şi obicinuit a privi lucrurile prin prizma realităţii — cu tot regretul de-a vă contrazice — îl consider, pe acest artist, al doilea geniu al cinematografiei, după Charlie Chaplin. Nu după fizic se judecă un artist de categoria lui, ci după talent... Mai scrieţi-mi, poate că veţi veni la părerile mele!

Mina-Mireille. — Ce văd?... Aţi aflat — ziceţi — din sursă sigură, că Doloros del Rio a rămas oarbă, în urma unei intervenţii chirurgicale!... Nimic adevărat, dudue, dovada cea mai evidentă că Dolores turnează actualmente la Hollywood şi vă asigur că fără frumoşii ei ochi negri, nimeni n'ar mai fi angajat-o... Am aflat în schimb că suferă de **auz**... Rămâne de multe ori **surdă**, faţă de numeroasele cereri de autograf ale admiratorilor săi... Este, de altfel, o maladie cam răspândită în lumea vedetelor...

Bibi. — Se pare că s'a sfârşit cu cariera lui Tom Mix. Animatorul cow-boy-ului yankeu n'a mai fost angajat de casa Fox-Film, pentru care a lucrat în ultimul timp, ceeace l-a decis să părăsească studio-ul şi să apuce calea turneelor, exibându-se prin diverse circuri, cu faimosul lui cal... 2) Harold Lloyd are într'adevăr o mică infirmitate; două degete (arătătorul şi mijlociul) dela mâna dreaptă îi sunt lipite. Nu veţi observa, însă, decât privindu-l cu multă atenţie...

Aurel Nicolau.— Faptul este generalizat şi datează cam dela primele spectacole teatrale şi muzicale. Spectatorul îşi manifestă satisfacţia prin aplauze, după cum îşi exprimă nemulţumirea prin fluerături. In ţările occidentale, unde premierele cinematografice au loc în prezenţa protagoniştilor şi regisorului, publicul aplaudă Dar nu la adesa filmului oricât de impresionabilă ar fi... pelicula, ci spre măgulirea protagoniştilor din loji... La noi, însă, bătaia din palme la un spectacol cinematografic, n'are nici un rost. Cel mult putem bate... din picioare, la adresa operatorului, când ne proiectează filmul la doui metri de ecran...

O viitoare Miss, fotogenică.— Aparia că nu sunteţi convinsă nici de una nici de cealaltă... Modestu meu sfat este, să trimeteţi fotografii, conform condiţiilor publicate, pentru concursul cinematografic. Dacă şansa vă va surâde cu prilejul acesta, vă asigur că veţi avea toată satisfacţia. In orice caz, doi pepeni într'o mână nu se pot ţinea... Şi credeţi-mă că veţi renunţa dv. înşivă la unul din ei. Nu puteţi fi atât de gurmandă...

Marischön.— Dacă-mi spuneţi ce vă determină, să vă interesaţi cu atâta zel de adresa lui Rockefeller, v'o promit completă. Deocamdată puteţi scrie pe plic, numai numele lui şi Statele Unite. Vă asigur că e mai cunoscut decât însuş preşedintele Statelor.

Puffi şi Lili. — Bine, bine, dar cu ce ocazie?... Regina Maria a fost fotografiată de nenumărate ori şi de diverse firme străine. Credeţi oare, că deţine cineva monopolul?...

J. de S.

Sfaturi pentru Frumuseţe

MARIA THEREZA. *Cum se prepară laptele de migdale:* aveţi reţeta în cartea mea. Dv., aveţi cartea, aşa dar o veţi realiza uşor. Este minunat pentru un ten uscat.

ADELA TIMIŞOARA ŞI AFRODITA. *Cum doresc amândouă să scape de coşuri,* le răsjund împreună. Seara la culcare se va şterge cu vată şi cu: Thymol 0.15, Eucaliptol 0,10. Mentol 0,15, Ac. benzoic 0,10. Glicerină 10 gr., Alcool 100 gr. Sol. ac. boric 100 gr. Apoi crema: Turbith mineral 2 gr. Vaselină 50 gr. A se da numai la coşuri, restul obrazului ne fiind nevoie.

NETY-CORINA, ELENA S. *Doresc să le dispară petele de pe obraz.* Dacă nu sunt provenite din boală de ficat încercaţi seara la culcare cu vată: glicerină 50 gr. Apă oxigenată 100 gr. Ac salicilic, 1 gr. zeama dela o lămâie. Apoi crema: Zinc oxid 10 gr. Amidon 5 gr. Adrenalină soluţ. 1‰, 10 picături Lanolină. Vaselină 30 grame.

ODILE, NIY CERNAUŢI, *care au ten gras, puncte negre şi pori dilataţi* le recomand mai întâi apa: Apă de hamamelis 100 gr. Apă de laurocerasi 50 gr. Glicerină 20 gr. Na sulfuric 5 gr. Ac. salicilic 1 gr. Apoi crema: Calomel 1 gr. Zinc oxid 3 gr. Tanin 0,20. Pudră de hamamelis. 0,10 Acid fenic 5 picături. Vaselină 50 gr. Ceară 5 gr.

DOILA, ANITA PAGE. NICOU, *care sunt alarmate de micile riduri apărute pe obraz,* le recomand: Feculă de cartofi 20 gr. Amidon de orez 50 gr. Amidon de grâu 20 gr. Pudră de iris 10 gr. Ulei de lămâie 1 gr. toate într'un săculeţ de pânză subţire. Se moaie săculeţul bine în apă foarte caldă şi se aplică 10 minute pe obraz. După aceea pulverizări cu apă foarte rece. Crema: Lanolină 50 gr. Apă laurocerasi 10 gr. Extr. hamamelis 5 gr. Sulfat de aluminiu 1 gr.

CHARLOTTE. *Pentru ca să slăbiţi:* Evitaţi grăsimile, dulciurile, feculentele, laptele. Mâncaţi carne şi peşte slab, pâine prăjită şi puţină beţi ceaiuri multe, iar seara nimic decât fructe. O zi pe săptămână beţi ceaiuri cu lămâe şi nimic altceva. Mergeţi mult, faceţi gimnastică.

IRINA DINU Ac. benzoic 0,50. Ac. salicilic 1 gr. Kali iodat 1 gr. Lanolină 40 gr. Vaselină 40 gr.

PROFIRA. E foarte greu să vă recomand o cremă, pentru c. mâine să vedeţi reclama alteia şi să alergaţi la aceia. Utilizarea a o duzină de diferite creme, mai mult strică decât drege obrazu. Scriţi lămurit ce fel de cremă vreţi şi cel fel de ten aveţi.

LORELEY. Laptele de migdal n'ar fi de folos. Cunoaşteţi preparaţia?

TACITURNA. Crema următoare Resorcină 1 gr. Mentol 0,50 gr. Confor 2 gr. Vaselină Lanolină ac. 40 gr. Tygenol 1 gr. — e bună pentru coşuri.

Celorlalţi în numărul viitor.

LAURA

Mahatma Gandhi

(Urmare din pag. 5)

ţională. De aceea, cortegiul lui este mereu însoţit de un car cu boi, purtând pretutindeni o statistică asupra creşterii progresive a producţiei kadirului în India, statistică destinată să oglindească în spiritul populaţiei, triumful rezistenţei pasive.

Lupta contra monopolului sării, simbolizată în marşul spre mare şi lupta contra industriei exploatatoare europene, simbolizată prin fabricaţia kadirului, iată cele două aspecte caracteristice ale mişcării lui Gandhi. Mişcare care a reuşit să cuprindă într'un comun entuziasm, nu numai popoarele Indiei, dar chiar şi pe unii europeni însetaţi de un larg idealism.

APOSTOLII EUROPENI

Acesta este, între altele, cazul unei tinere fecioare, Miss Glady, fiica bogată şi răsfăţată a unui amiral englez, care încă acum cinci ani a părăsit familia şi căminul ei din Anglia, pentru a se arunca la picioarele lui Gandhi. A început aci în India o viaţă grea de ascetă, socotindu-se fericită, cu toate lipsurile şi renunţările ei, numai pentru că se găsia în serviciul mişcării naţionale indiene. Un exemplu asemănător îl oferă şi tânărul englez Reynolds, cuprins de o imensă adoraţie pentru Gandhi. El este acela, care a predat de curând Vicerегelui Indiei, o scrisoare a lui Mahatma, cuprinzând declaraţia de luptă contra stăpânirii britanice.

O lume întreagă e hipnotizată de luminile acestei noui stele apărute pe firmamentul Asiei. Va reuşi oare mişcarea astfel începută, să aducă liberarea Asiei, înfrăţind cele două lumi, încă atât de înstrăinate?

Numai viitorul ne poate aduce răspunsul la această chinuitoare întrebare.

I. S.

Betty Compson

(Urmare din pag. 9)

— „Şi nu aş vrea ca altul să mi-o fure.

— „Nu înţeleg.

— „Alteţă, pe acea fată o chiamă Betty şi este violonista pe care dv. aţi sărutat-o acum două seri.

— „Da, da...

— „Vă rog alteţă, nu mi-o răpiţi...

— „Dar ce copil eşti domnule. Nici nu m'am gândit la asta... Gestul meu, a fost ceva cu totul spontan... Iubeşte-o mai departe, şi fii sigur, că niciodată nu m'am gândit să stric fericirea altora.

— „Vă mulţumesc...

* * *

Localul de pe Broadway s'a inaugurat în condiţiuni strălucite. Lume multă a venit la deschidere, atrasă bine înţeles de jazzul devenit celebru peste noapte. Betty Compson, luminată de reflectoare, câştigă din ce în ce mai multe simpatii...

E noaptea... Localul s'a închis... Semiobscuritatea domneşte peste mese şi scaune, în atmosferă .

Mike se apropie de Betty.

— „Iartă-mă.

— „Copile.

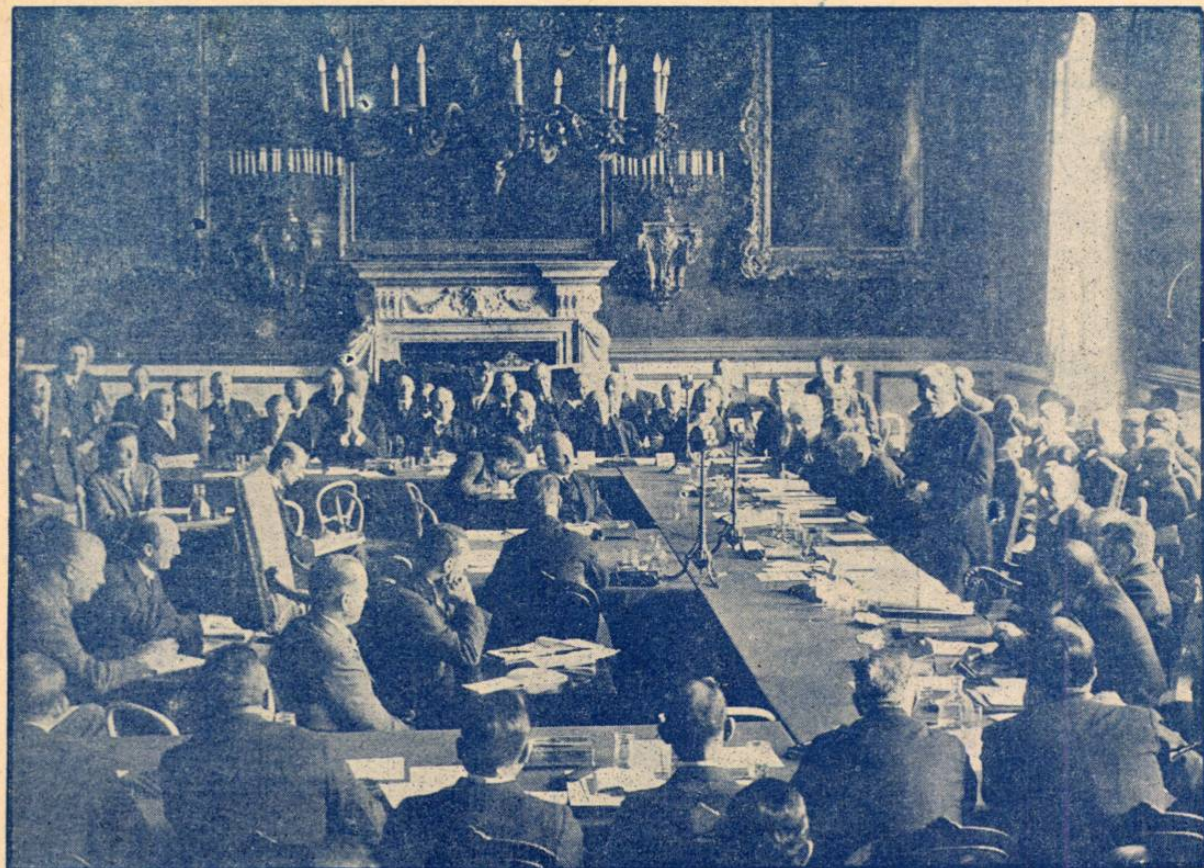
— „Te iubesc Betty.

Şi două umbre merg îmbrăţişate pe stradă... Viaţa li se deschide falnic în cale.

Sunt fericiţi.

ION GOLEA

Actualităţ

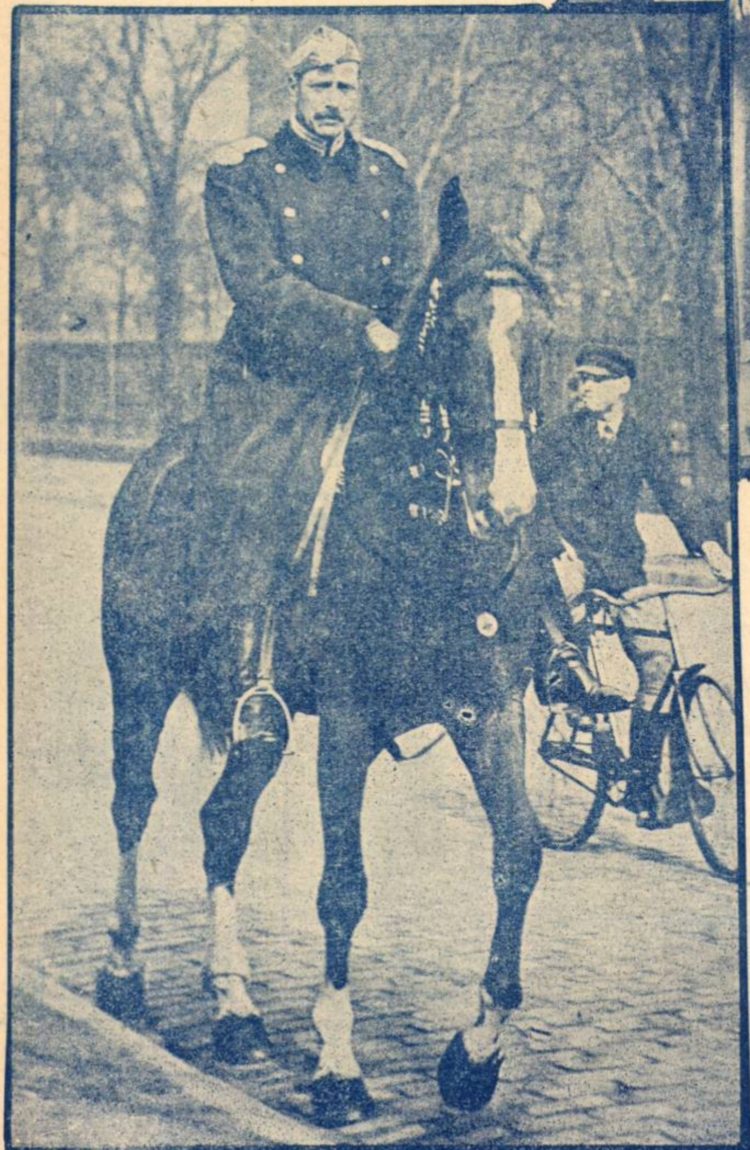

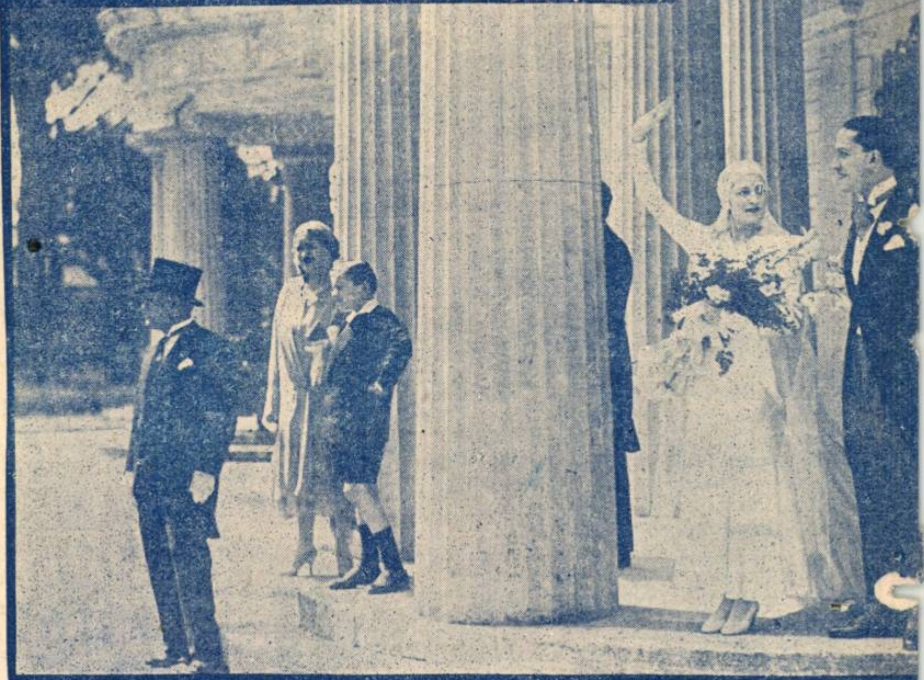
Stânga :
a fost ales
Băncii I
Dreapta: *In*
fost introdus
căi ferate, în
cursuri şcola

Sus : *La Londra a avut loc semnarea pactului naval, în urma conferinţei din lunile trecute.* Dreapta : *Cea mai recentă fotografie a familiei Mussolini.* Jos: *Regele Danemarcei în plimbarea-i cotidiană călare.*

Sus : *Un grup de*
pe acoperişul unu
San-Francisco. Jos
în parcul vilei d-l
te de căsătoria fiic

-Mc. Garrah
reşedinte al
ternaţionale.
Canada au
vagoane de
care au loc
e.

Medalioanele noastre reprezintă pe contele Galeazzo Ciano şi domnişoara Edda Mussolini, fiica dictatorului italian, căsătoriţi de curând.

girls se antrenează
sgârie-nouri din
Fotografia luată
i Mussolini, înain-
i sale.

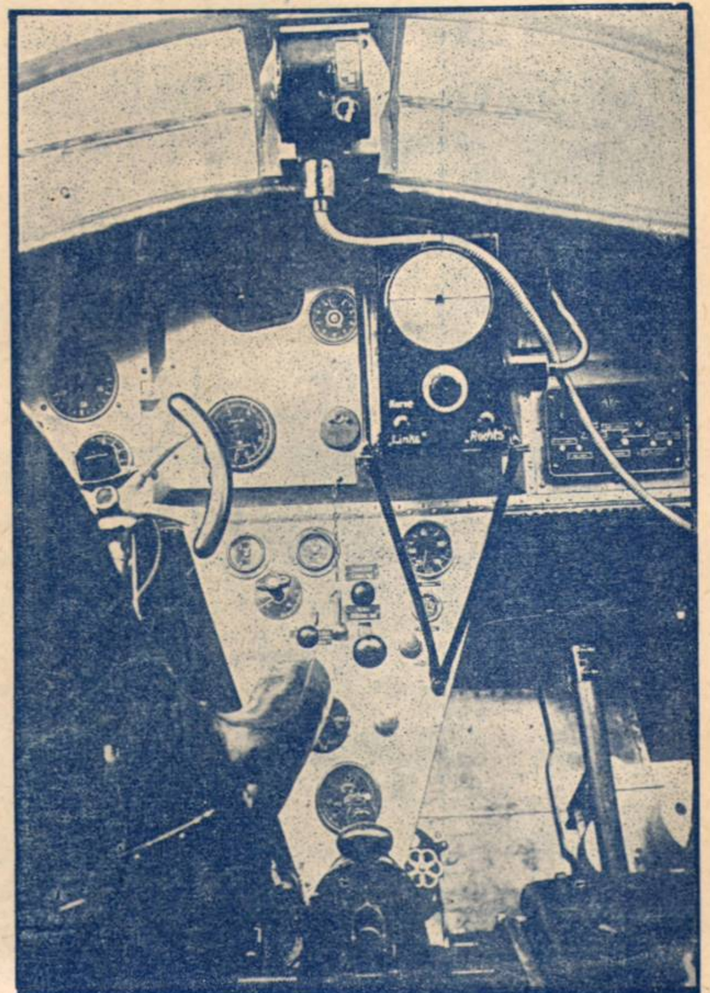

Un monument impresionant : *In faţa statuei celebrului autor spaniol Cervantes la Madrid s'au ridicat monumentele equestre ale popularilor săi eroi, Don Quijotte şi Sancho Pança.*

Dreapta : *Un căpitan de marină austriac, a inventat un aparat, care permite sborul unui avion fără pilot. Aeroplanul este condus graţie undelor hertziene şi experienţele făcute au dat cele mai bune rezultate.*

Sus: *Infanta Beatrice a Spaniei, care se va căsători curând, cu Ducele de Spoletto* (jos dreapta).

Rudyard Mullion

Cadavrul 13 D.

o aventură a celebrului detectiv Trevor Gex în România

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Autorul, împreună cu detectivul Trevor Gex, se află la Bucureşti, unde caută să descopere o bandă de spioni, ce urmăresc a pune mâna pe un document secret, încredinţat ministrului japonez Kaomi.

Având indicaţii că unul din spioni s'a ascuns în subteranele Morgii, cei doui prieteni îl urmăresc aci, unde se dă o luptă, dar spionul reuşeşte să fugă.

Justiţia sesizată de o crimă a spionilor, face cercetări.

* * *

Apoi, puse în libertate pe d-na Maria Lăstun şi pe inginerul Hougton, cari ne mulţumiră şi plecară surâzându-şi în tăcere, ca doi îndrăgostiţi, cari nu s'au văzut de mult.

Un val de surdă durere mi se ridică în piept...

MAREA DILEMĂ

După amiază, primirăm vizita lui Noshiro, secretarul Excelenţei Sale Kaomi. Tânărul japonez era foarte alarmat: Kaomi dispăruse! El nu dormise la hotel în cursul nopţii şi nimeni nu ştia unde se află.

— L'au ucis spionii sovietici! încheia lamentaţia sa japonezul.

— Vă înşelaţi! îl linişti Gex. Excelenţa Sa a trebuit să plece în mod neprevăzut, luându-şi toate măsurile de siguranţă, pentru a salva **Documentul B.** Comunicaţi legaţiei să nu ia nici o măsură şi să nu se facă nici o vâlvă în jurul plecării Excelenţei Sale.

După plecarea japonezului, Gex Trevor vorbi îndelung la telefon cu prefectul poliţiei, apoi îmi spuse:

— Cadavrul cu care ne-am bătut la Morgă a mai făcut o ispravă.

— ?!...

Eram numai urechi.

— S'a primit la poliţie, urmă Gex o stranie plângere contra lui. Un domn din strada Labirint, de lângă Morgă, a reclamat că azi dimineaţă în zori, pe când voia să plece la serviciu, un om în costumul lui Adam şi cu o cifră scrisă cu cerneală violetă pe coapsă, 13 D., l-a împins înapoi în casă, ameninţându-l cu un cuţit-bisturiu. Evadatul din racla Morgii, a aprins lumina electrică din odaia reclamantului, a poruncit acestuia să se desbrace şi s'a îmbrăcat cu hainele victimei. După aceasta, a furat o sumă de bani şi un revolver şi a dispărut.

Plecarăm îndată la locuinţa reclamantului. Acesta, era un funcţionar la căile ferate, care ştia franţuzeşte.

— Spuneţi că agresorul d-voastră a aprins lumina?, îi zise Gex. Atunci l-aţi putea desigur recunoaşte.

— Foarte uşor. Trăsăturile mi-au rămas adânc întipărite în minte.

Gex scoase atunci din buzunar o serie de fotografii şi-l rugă să indice dacă nu e printre ele şi fotografia hoţului.

Funcţionarul trecu repede peste fotografiile lui Şalucov, Hougton, Moldea, Igor Khan, şi alţii, şi se opri fără ezitare la fotografia Excelenţei Sale Kaoni:

- Acesta e!

* * *

Eram aiurit. In drum spre hotel mărturisii lui Gex uimirea mea profundă:

— Funcţionarul acesta se înşală desigur. Or Kaomi e spionul Sovietelor, şi având documentul original în mâinile lui, nu înţeleg dece Sovietele ucid curierii, ducând o luptă atât de înverşunată ca să pună mâna pe acest document; — ori Kaomi e în adevăr plenipotenţiar japonez, şi atunci e inexplicabil dece a vrut să ne ucidă şi dece a furat tocmai el plicul cu amprentele doveditoare că Igor Khan este asasinul celor doi curieri! Gex, e o dilemă, din care mintea mea nu poate să iasă! Sau, poate, Kaomi e nebun?...

— E cel mai lucid om din câţi am văzut! zise Gex. Funcţioanurul acela nu se înşală.

Agresorul tău şi cadavrul viu dela Morgă, sunt unul şi acelaş cu faimoasa excelenţă japoneză Kaomi Bănuiam de mult aceasta: îmi trebuia o probă.

DOCUMENTUL B.

La hotel, luarăm ceaiul în hall.

Gex urmă:

— Când a început la Morgă să zvârle în noi cu bisturiuri, Kaomi şi-a demascat adevărata lui identitate: un singur om, un singur chinez e atât de artist în ochirea cu cuţitul dela distanţă...

— Wampoo!...

— Wampoo!... Marele bandit chinez evadat... Am bănuit dela început că e ceva suspect în înfăţişarea şi acţiunile lui Kaomi...

Şi-ţi mărturisesc că vizita noastră nocturnă la Morgă, se datora mai mult nerăbdării mele, de a revedea pe acest formidabil adversar viu sau mort. Din nefericire, a reuşit să fugă pe uşa pe care am intrat noi. Dacă nu m'ar fi paralizat gardienii, azi Wampoo era prins!... Şi capul lui ar fi stat alături de al acelui bandit român decapitat, din subsolul Morgii.

— Dar unde e adevăratul Kaomi?

— L-a ucis Wampoo, şi i-a luat locul!

— Când a putut să aibă loc această substituire?

— Nu-ți duci aminte, Rudy, de ciudata declarație a unui mecanic, când te-ai dus să interviewezi pe pasagerii Dirijabilului V. 501?

Nu înțelesei dela început ce legătură găsia Gex între raidul transoceanic al acestui dirijabil de patru ori mai mare decât Zepelinul, și asasinarea lui Kaomi.

— Nu-ți aduci aminte că un mecanic de pe dirijabil **și-a declarat la** [illegible] în Europa, că, pe când sburau deasupra Oceanului, a văzut într'o noapte **doi Kaomi** pe bord?

— Am crezut că era beat [illegible] că **făcea o glumă proastă.**

— Nicidecum. După-ce a evadat, am indicații că Wampoo s'a ascuns ca pasager clandistin pe bordul dirijabilului V 401, perfect grimat: el luase figura lui Kaomi, care era unul din pasageri.

Chinezul imită ușor fizionomia japonezului. Noaptea, deasupra oceanului, Wampoo svârli pe adevăratul Kaomi peste bord, devenind el însuși din acea clipă, Kaomi!

— Extraordinar!

Wampoo, adică falsul Kaomi, ajunse astfel în Europa, unde puse la cale, din umbră, aruncarea în aer a închisoarei fasciste, pentru a elibera pe complicele său, Igor Khan.

— Ce solidaritate!... E impresionant.

— O, nu din prietenie a făcut Wampoo asta! Ci fiindcă avea nevoe de un țap ispășitor, pentru viitoarele lui crime, — îmi spuse Gex Trevor.

— Nu înțeleg.

— Ei bine, Igor Khan, neștiind cui îi datorește eliberarea, și-a luat vechea lui meserie de spion.

El intră în slujba Moscovei: Când Sovietele aflară că legația japoneză din Londra va expedia un document important la Tokio, agenția rusă de spionaj dela Viena, trimise pe Igor Khan să organizeze capturarea documentul.

— Dar documentul? Unde e documentul?

— Nu există nici un document!... **„Documentul B.“** este o invenție a lui Wampoo-Kaomi!

— Dar tratativele anglo-japoneze duse de Kaomi, dar tratatul?

— Svonuri, pe care nu [illegible]-ai putut controla; iată telegrame din partea miniștrilor de externe japonez și englez, cari-mi confirmă că nu există un astfel de tratat. Falșul Kaomi a surprins buna credință a legațiunei japoneze dela Londra. El a spus ministrului Japoniei, d-lui Osikara, că înscenează afacerea cu documentul, ca să întindă o cursă spionilor sovietici, când în realitate, capcana o pregătia pentru noi! Kaomi ceru deci un secretar personal, și tânărul Noshiro fu atașat pe lângă persoana sa; ceru de asemeni curieri și putu să însceneze în fața ta și a lui Igor Khan, păcălindu-mă și pe mine, trimiterea prin curieri speciali a documentului inexistent!

— Bine Gex, dar ce interes a avut Wampoo, să însceneze toată această comedie diplomatică?

— Adu-ți aminte că cei doi curieri japonezi uciși de spioni la Southampton și Marsilia, Kong-Yu și Wan-Tse, erau agenții secreți cei mai buni ai poliției japoneze, însărcinați cu urmărirea lui Wampoo în urma unei crime comisă de acest bandit în împărăția niponă. Insuși diplomatul Kaomi, ale cărui rude au fost ucise de bandit, era dușmanul de moarte al lui Wampoo, iar înscenarea cu documentul, a permis bnditului ca toate, crimele acestea, — Kong-Yu, Wan-Tse, Muranow și fiica lui, — să fie puse pe socoteala Sovietelor. Amestecându-te pe tine și pe mine în această afacere, Wampoo-Kaomi spera să ne ucidă și pe noi, prin agenții sovietici.

Intr'adevăr, a da un document de valoarea anunțată unui curier, însemna a-l trimite la o moarte sigură.

El m'a îndemnat să mă deghizez în curierul Yerimo, pentrucă spionii să mă ucidă și pe mine. Pe Igor Khan dinadins l-a scăpat din închisoare, ca să comită prin el și spioni sovietici, asasinarea noastră, a tuturor dușmanilor periculoși ai lui Wampoo pentruca banditul, sub masca lui Kaomi, să poată opera în voe, mai departe!... El a vrut să-și curețe terenul de adversari, înainte de a începe noui lovituri.

— Dar amprentele?

— Ei bine, **my boy**, adu-ți aminte [illegible] luaseră lucrurile: toți **eram convinși că spionii sunt** Șalu[illegible] Lăstun. Sau mai bine zis am sugerat tuturor această bănuială, ca să verific o altă bănuială ce aveam, și anume, aceea că diplomatul Kaomi nu este altul decât banditul Wampoo.

Intr'adevăr. Hougton luă plicul cu amprente, de pe banca din seră.

Dar Wampoo nu voia ca dovada că **nu e el** asasinul curierilor, să se piardă.

Avea nevoe ca această dovadă să fie în mâinile sale. Toată comedia cu aceste amprente, pe care am jucat-o la balul Mariei, miea servit să studiez și să demasc pe Wampoo, care a făcut tot posibilul să ne facă să credem, că suntem înconjurați de spioni, între cari ar fi și Maria și nefericitul ei îndrăgostit. Făcând ca aceștia să fie acuzați și condamnați Wampoo putea să utilizeze mai departe pe Igor Khan, pe care desigur îl rezervă pentru uciderea mea.

Dacă s'ar fi dovedit nevinovăția Mariei și a lui Hougton, după asasinarea mea de către Igor Khan, Wampoo urma să denunțe poliției, pe asasinul tuturor adversarilor săi: pe Igor Khan, spionul sovietic Astfel, crimele lui Wampoo, deveniau crimele spionilor, sovietici!

— Magistral plan!...

— Și totuș, cu o lacună, așa cum sunt cele mai magistrale planuri criminale.

— Care anume?

— Tentativa de atentat împotriva ta. Te-a urmărit pe străzi.

El a găsit prilejul bun, în timpul acelei nopți cu ceață grozavă, cum nici la Londra n'am văzut, și a încercat să te ucidă, ca să scape de încă un adversar.

Graba aceasta însă, ceața și norocul tău de a te fi împiedecat de un cadavru, l-au făcut să creadă că acest cadavru ești tu, și lovitura lui de pumnal, o primi mortul lângă care căzuseși. Această eroare i-a fost fatală...

— Fatală... dar Wampoo e liber... „Cadavrul“ 13 D. ne pândește...

— Dar nici noi nu suntem cadavre încă!...

— Eu însă, Gex am eșit rănit din acest duel. Nu vorbesc de rana dela mână, care mi-a și trecut, ci de o rană mai tainică...

Am lăsat fruntea în jos.

— Maria?... Frumoasa romancă?...

Un boy ne aduse pe o tavă de argint, un carton lucios: era invitația la logodna Mariei cu Hougton...

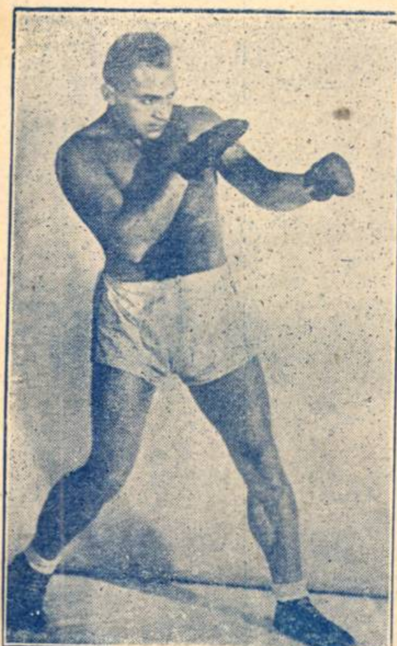
— Haide, Rudy, mă bătu pe umăr bunul meu prieten, îți făgăduesc să te distrez într'o nouă aventură, atât de senzațională, încât să-ți uiți dezamăgirea de acum... De altfel trebue să te corijezi, **my dear**; am băgat de seamă că ai funestul obiceiu de a te îndrăgosti de toate eroinele noastre!... Doar nu fa[illegible]n teatru romantic, ce naiba!....

— SFÂRȘIT —

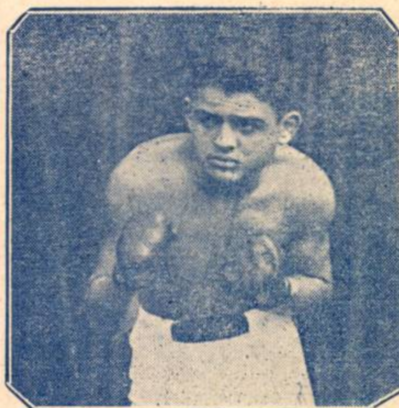
BOX

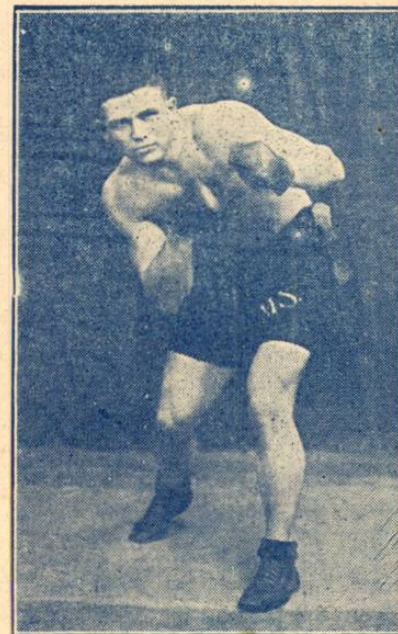
Poldi Steinbach

Gh. Stamate

O. Wexu

Moţi Spakow

In ultima săptămână nu a avut loc nici o reuniune.

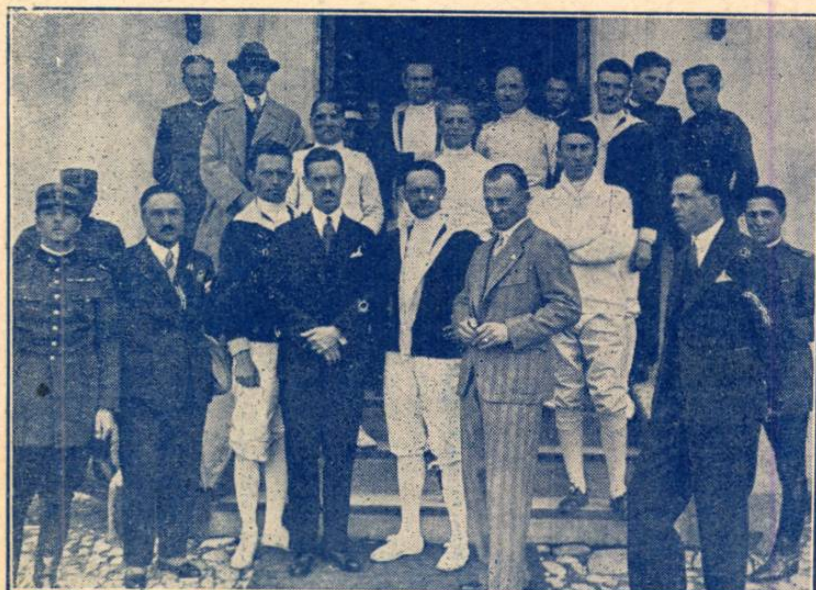
Viitoarele gale se organizează la 17 şi 31 Mai, şi la începutul lui Iunie.

In prima, *Spakov* înfruntă pe campionul francez Vermaut, Riond — recalificat — se întâlneşte cu austriacul Poldi Steinbach, iar alte două matchuri, între excelenţii Gh. Stamate—Oscar Wexu şi Ion Mihail—Vasile Zamfir, asigură succesul programului.

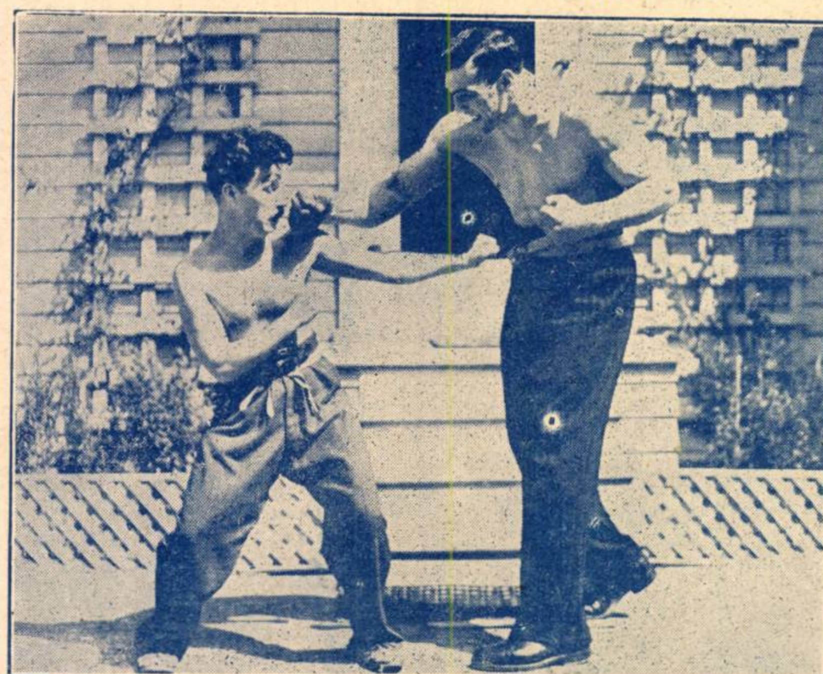
* * *

In Iunie, campionul naţional al categoriei muscă, Lucian Popescu, va avea însfârşit ocazia să-şi arate din nou valoarea, împotriva lui Kid Oliva.

Matchul de scrimă Polonia-România

Echipele de scrimă polono-române cari au făcut match nul la Bucureşti (floretă : România : spadă : egalitate ; sabie : Polonia

Charlie Chaplin şi boxeurul **Primo Carnera :** forţa spiritului în luptă cu spiritul forţei...

EVENIMENTELE SĂPTĂMÂNII

(sus) *La Costeşti a avut loc un parastas, pentru victimele catastrofei din Vinerea Mare. La so lemnitate au asistat Regina Maria, membrii regenţei şi ai guvernului.*

(dr). *Un colţ al poligonului de tragere, unde a avut loc manifestaţia, după congresul liberal din Capitală.*